

Kommitté 9: Civilrätt, Lag och ordning, Migration och integration

Centerpartiets partistämma 23-26 september 2021

Centerpartiet

1 **Kommitté 9: Civilrätt, Lag och ordning, Migration och** 2 **integration**

3

4 **Civilrätt**

5

6 9.1, 9.2: Gode män och anhörigombud

7

8 9.1.1 att Centerpartiet arbetar för att stärka det sociala skydds nätet för äldre utan anhöriga
9 genom ett system med ställföreträdande anhörig/anhörigombud.

10

11 9.2.1 att ett GOT-avdrag, som en parallell till ROT och RUT-avdrag, införs.

12

13

14 **Partistyrelsens yttrande:**

15

16 Motionerna lyfter frågan om äldre som inte har tillgång till anhöriga och som behöver hjälp
17 att tillvarata sina rättigheter. En av motionärerna tar upp frågan om att kostnaden för gode
18 män kan utgöra ett hinder, särskilt för äldre som har det sämre ekonomiskt ställt. Den andra
19 motionären tar upp ett förslag om ställföreträdande anhörig som skulle kunna finansieras
20 genom allmänna arvsfonden. Förslaget om ställföreträdande anhörig kan i någon mån liknas
21 vid ett godmanskap, om än i en något mindre formell roll.

22

23 En god man kan idag förordnas när någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat
24 hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin
25 egendom eller sörja för sin person (11 kap. 4 § föräldrabalken). Den som får god man behåller
26 sin rättshandlingsförmåga. En god man har rätt till skäligt arvode, även om uppdraget av hävd
27 huvudsakligen anses vara ideellt. Arvodet till den gode mannen betalas av huvudmannen eller
28 av kommunen, beroende på huvudmannens ekonomiska situation. Uppdraget kan variera i
29 arbetsbelastning och komplexitet.

30

31 Allt färre anmäler intresse att förordnas som god man och Riksrevisionen har i en rapport
32 varnat för att verksamheten med gode män riskerar att falla samman. Det har också
33 framkommit allvarliga uppgifter om att många gode män inte sköter uppdraget på ett bra sätt
34 och att det är svårt att rekrytera personer med tillräckliga kvalifikationer för uppdraget. Även
35 tillsynen och kontrollen är idag otillräcklig. En statlig utredning har tillsatts med uppdraget att
36 se över vilka reformer som behövs för att förbättra rekryteringen och stödet till gode män.

37

38 Centerpartiet har under lång tid beskrivit hur systemet med gode män uppvisar allt allvarligare
39 brister och att det är nödvändigt att systemet omgående ses över och reformeras.

40

41 De viktigaste skälen till införande av RUT- och ROT-avdrag var att minska motiven för
42 svartarbete och att nya arbeten skulle skapas genom att människor istället för att själva utföra
43 arbeten i hemmet, köpte tjänsten av företag. Personliga tränare eller terapeuter omfattas därför
44 exempelvis inte av RUT-avdrag. De tjänster som gode män utför faller också utanför det
45 grundläggande syftet med skattesubventionen.

46

47

48 Partistyrrelsen instämmer i motionärernas problembeskrivningar att fler kan behöva hjälp av
49 en god man och att det inte fungerar tillfredsställande idag. Partistyrrelsen är av uppfattningen
50 att systemet som helhet gällande gode män och förvaltare behöver ses över. Partistyrrelsen
51 tycker att de förslag som förs fram i motionerna är intressanta, men ser gärna att problemet
52 angrips mer förbehållslöst genom en generell översyn av lagstiftningen kring gode män och
53 förvaltare. Partistyrrelsen föreslår därmed partistämman att instämma i motionens intention
54 vad avser ställföreträdande anhörig och att avslå att-satsen om GOT-avdrag.
55

Partistyrrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.1.1

56
57

Partistyrrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.2.1

58
59
60

61 **9.3: Barns rätt till eget ombud vid vårdnadstvister**

62

63 9.3.1 att varje barn bör få rätt till ett eget juridiskt biträde i alla mål om vårdnad, boende och
64 umgänge.

65

66 9.3.2 att socialnämnden, vid en utredning eller åtgärd som utförs på uppdrag av domstolen
67 utifrån vårdnad, boende och umgänge ska få höra ett barn utan vårdnadshavares samtycke och
68 utan att vårdnadshavare är närvarande.

69

70

71 **Partistyrrelsens yttrande:**

72

73 Motionen lyfter frågan om vårdnad-, boende- och umgänges mål avseende barn. Motionären
74 understryker behovet av att säkerställa att barnets rättigheter och behov beaktas i sådana mål
75 och att barnet kommer till tals och får information. Som en del i detta vill motionären att
76 barnet ska ges rätt till ett eget juridiskt biträde, samt att socialtjänsten i vårdnads-, boende-
77 och umgängesutredningar ska ges rätt att tala med barnet utan vårdnadshavares samtycke och
78 utan att vårdnadshavare är närvarande.

79

80 Lagstiftningen rörande mål om barns vårdnad-, boende- och umgänge är för närvarande under
81 förändring. Centerpartiet har varit pådrivande i denna process med syftet att ytterligare stärka
82 barns rätt att komma till tals. Vi har bland annat arbetat för att alla yrkesverksamma som är
83 involverade i den här typen av mål bör ha genomgått särskild utbildning, att den som gör
84 utredningen i ett vårdnads-, boende- och umgänges mål behöver besitta kompetens för att
85 kunna göra en rättvisande bedömning av barnets situation och att examensmålen för

86 socionomutbildningen kan behövas ses över för att bättre tillgodose att barnet kommer till tals
87 på ett bra sätt. Vidare, att det ska utarbetas enhetliga och evidensbaserade utredningsmetoder
88 för utredningar rörande barn och unga.

89
90 Centerpartiets uppfattning är att dessa förslag kommer att ha stor betydelse för att öka barns
91 rätt att komma till tals. Om förändringarna genomförs på rätt sätt ska barn inte behöva ett eget
92 juridiskt biträde. Att införa ett eget juridiskt biträde för barn i dessa mål skulle också vara en
93 kostsam reform. Sammantaget tror partistyrelsen att det är mer angeläget att stärka upp
94 kunskapen och metoderna som tillämpas av de aktörer som redan idag är involverade i
95 vårdnadsfall och att detta kommer att säkra att barns intressen tas tillvara på ett
96 tillfredsställande sätt.

97
98 I den nyligen beslutade propositionen ”Ett stärkt barnrättsperspektiv i vårdnadstvister”
99 (2020/21:150) ges socialtjänsten rätt att i arbetet med vårdnads-, boende- och
100 umgängesutredningar kunna tala med barnet utan vårdnadshavares samtycke och utan att
101 vårdnadshavare är närvarande. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2021. Riksdagen riktade i
102 samband med omröstningen också ett tillkännagivande till regeringen om att se över frågan
103 om utökade möjligheter för socialnämnden att hämta in uppgifter utan en vårdnadshavares
104 samtycke.

105
106 Partistyrelsen instämmer i motionens grundintention att stärka barnets rätt och möjlighet att
107 komma till tals i vårdnadsfall. Partistyrelsen föreslår dock mot bakgrund av det ovan anförda
108 avslag på att-satsen om att barn ska tilldelas ett eget juridiskt biträde, samt instämmer i
109 intentionen i fråga om att ett barn ska kunna höras utan vårdnadshavares samtycke eller
110 närvaro.

111

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.3.2

112

113

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.3.1

114

115

116

117 **9.4: Framtidsfullmakter**

118

119 9.4.1 att göra en översyn av systemet med framtidsfullmakter i syfte att säkerställa dess
120 funktion.

121

122 9.4.2 att säkerställa att alla banker accepterar framtidsfullmakter om sådana finns.

123

124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143

Partistyrelsens yttrande:

Motionen rör framtidsfullmakter och problemet när en sådan fullmakt inte godkänns av banken. Motionären anser att det behöver göras en översyn för att säkerställa att framtidsfullmakterna accepteras.

Centerpartiet var pådrivande i införandet av framtidsfullmakter. Möjligheten att kunna ställa ut en framtidsfullmakt har inneburit att den som senare av sjukdom, ålder och svaghet får ett behov av en god man, själv kunnat utse denne i förväg. Införandet av framtidsfullmakter var därför en viktig frihetsreform. Centerpartiet motionerade i samband med att framtidsfullmakter infördes om att sådana ska kunna upprättas i digital form. Detta är fortfarande angeläget när allt fler ärenden hanteras digitalt.

Givetvis ska en korrekt utställd framtidsfullmakt accepteras av banker och andra aktörer. Partistyrelsen instämmer därmed i motionens att-sats i denna del. Partistyrelsen instämmer också i att det, givet att det finns tecken på att framtidsfullmakter fortfarande inte alltid accepteras, finns behov av att utreda och åtgärda detta. Partistyrelsen föreslår därmed bifall på denna att-sats.

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.4.1 att göra en översyn av systemet med framtidsfullmakter i syfte att säkerställa dess funktion.

144
145

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.4.2

146
147
148

9.5 Frågor om könsneutralitet

150
151
152
153
154
155

9.5.1 att all ny lag skrivs med ett könsneutralt språk.

9.5.2 att när äldre lag uppdateras, skrivs den om med en könsneutralitet.

Partistyrelsens yttrande:

157
158
159
160

Motionerna lyfter frågor om könsneutralitet ur ett antal perspektiv. Den ena lyfter främst frågan om att lagtext ska vara könsneutral och att lagstiftaren ska arbeta för att även äldre lagstiftning ändras när den uppdateras. Den andra motionen föreslår att man inom denna

161 mandatperiod ska införa ett nytt neutralt personnummer för att de som inte känner att de
162 stämmer in på det binära systemet i högre grad ska kunna känna sig som en del av samhället.

163
164 Centerpartiets politik utgår alltid från alla människors lika rätt och värde. Vi har länge drivit
165 på kampen för HBTQI-personers rättigheter och vill att man ska ha samma rättigheter och få
166 samma bemötande, oavsett vilken sexuell läggning man har eller hur man identifierar sig. Ny
167 lagstiftning skrivs redan nu med ett könsneutralt språk i den mån det är möjligt och så har det
168 varit länge. Den föräldrarättsliga lagstiftningen är på vissa sätt ett undantag, men en utredning
169 tillsattes 2020 som ska se över reglerna om föräldraskap och hur de kan utformas för att bli
170 mer överskådliga, enhetliga, heltäckande, könsneutrala och inkluderande. Utredningen ska
171 lägga fram sitt betänkande 2022.

172
173 Centerpartiet har vid tidigare stämmor uttalat sig i frågan om ett könsneutralt personnummer.
174 Om det vid en eventuell omläggning av personnummersystemet är möjligt att förena
175 möjligheten för den enskilde att inte registrera sig som man eller kvinna med möjligheten att
176 fortsatt kunna analysera all offentlig statistik utifrån ett genusperspektiv har Centerpartiet inte
177 något emot att en förändring av systemet görs. Är det inte möjligt väger den genusuppdelade
178 statistiken tyngre än att den enskilde ska kunna avstå från att registrera sig som man eller
179 kvinna. Centerpartiet har i linje med detta lagt förslag i riksdagen om att utreda
180 förutsättningarna att införa ett tredje juridiskt kön utan att försämra möjligheterna att kunna
181 göra statistiska analyser utifrån ett genusperspektiv.

182
183 Då lagstiftaren redan nu arbetar för ett könsneutralt språk i lagstiftningen instämmer
184 Partistyrelsen i motionens intentioner i denna del.

185
186 Även fortsatt anser Partistyrelsen att en förutsättning för att införa neutrala personnummer är
187 att kunna förena möjligheten för den enskilde att inte registrera sig som man eller kvinna med
188 möjligheten att fortsatt kunna analysera all offentlig statistik utifrån ett genusperspektiv. Då
189 det idag är osäkert föreslår Partistyrelsen instämmande i motionens intention.

190

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.5.1

9.5.2

191

192

193

194 **9.6: Delbetalning av avgift för skilsmässa**

195

196 9.6.1 att Centerpartiet verkar för att ansökningsavgiften till tingsrätten på 900 kronor ska
197 kunna delbetalas.

198

199

200

201
202 **Partistyreliens yttrande:**

203
204 Motionen föreslår att den ansökningsavgift till tingsrätten på 900 kr som krävs för ansökan
205 om skilsmässa ska kunna vara föremål för delbetalning. Motionären framhåller att avgiften
206 kan ha stor betydelse för en ekonomiskt utsatt person och för den som är utsatt för ekonomiskt
207 våld/kontroll av en partner. Avgiften ska inte innebära att en person tvingas att fortsätta vara
208 gift mot sin vilja.

209
210 För att tingsrätten ska behandla en inkommen ansökan om äktenskapsskillnad krävs att den
211 som ger in ansökan erlärger den ansökningsavgift som följer med att anhängiggöra ett mål
212 eller ärende (i nuläget 900 kr för ansökan om äktenskapsskillnad). Centerpartiet är av
213 uppfattningen att personer som lever i våldsamma och kontrollerande relationer måste
214 erbjudas mer effektiva hjälp- och stödinsatser från samhällets sida. Givetvis bör den som
215 behöver hjälp med ansökningsavgiften för att kunna ta sig ur ett äktenskap kunna få hjälp med
216 detta av socialtjänsten.

217
218 Partistyreliens är av uppfattningen att även om den som behöver hjälp med ansökningsavgiften
219 ska kunna få sådan hjälp, så finns det problem med att ge tingsrätterna en roll som
220 kreditgivare. En sådan lösning riskerar att bli komplicerad i fråga om exempelvis
221 likabehandling och reser även följdfrågor om exempelvis hantering av indrivning, räntekrav
222 m.m. Partistyreliens föreslår därför avslag på motionen.

223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244

Partistyreliens föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.6.1

9.7: Barndomstolar

229 9.7.1 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av särskilda barndomstolar, specialiserade
230 på mål som rör barn med ensam behörighet att pröva dessa mål, i svensk rätt.

231
232 9.7.2 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av en lagstadgad skyldighet för
233 rättsväsendet att i mål som rör barn ta in sakkunniga, med särskild kunskap om barn, inom det
234 område målet rör (våldsbrott, sexualbrott, vårdnadstvister, tvångsvård, migrationsrätt mm).

235
236 9.7.3 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av en lagstadgad skyldighet i svensk rätt att i
237 mål som rör barn med funktionsnedsättningar ta in sakkunniga som kan informera rätten om
238 vad olika funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.

245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290

Partistyrelsens yttrande:

Motionen lyfter att det i ett antal utredningar, rapporter och granskningar framkommit allvarliga brister vad gäller rättssäkerheten för barn. Motionären beskriver att handläggningstiderna när det gäller brott mot barn ofta är längre än vad lagen föreskriver och att kompetensen och att hanteringen av barns rättigheter i domstolsprocess varierar i olika delar av landet. Motionären föreslår därför att Centerpartiet ska verka för införandet av särskilda barndomstolar och att rättsväsendet ska ges lagstadgad skyldighet att ta in sakkunniga som besitter särskild kunskap om barn, och om barn med funktionsnedsättning när det är påkallat.

Centerpartiet har i likhet med motionären uppmärksammat de allvarliga brister som framkommit i utredningar och rapporter om barns rättigheter och rätt att komma till tals, samt om bristande kompetens hos domstolar och andra myndigheter som hanterar barnärenden. Centerpartiet har agerat och följt upp detta med ett antal olika förslag till lagändringar, kompetenshöjning och metodutveckling i olika ärenden som rör barn både på social-, civil- och justitieutskottets områden. Centerpartiet har även lyft behovet av en helhetssyn för att tillgodose barns rättigheter över samtliga rättsområden och drivit på för att de aktörer som hanterar barnärenden ska ha särskild kompetens. Partistyrelsen instämmer i att det behövs särskild kompetens hos de rättsliga aktörer som hanterar barnärenden, men vill inte införa särskilda barndomstolar. Detta eftersom mål som rör barn, trots behov av särskild kompetens om barn, har stora likheter med andra civil- och brottmål eller andra förvaltningsrättsliga mål. Viktig kompetens riskerar därmed att gå förlorad om alla typer av mål som rör barn ska hanteras av en barndomstol. Även helhetsperspektivet på civil- och brottmålsområdet riskerar att försämrats om mål som rör barn skiljs ut.

I en rättsprocess har olika aktörer olika uppgifter. Enligt den kontradiktoriska principen har parterna det huvudsakliga ansvaret för den materiella delen av processen – att lägga fram det material som domstolen ska döma över i form av bevisning och argumentation. Parterna har därmed även möjlighet att åberopa sakkunnigförhör till styrkande av sin talan. Domstolen å sin sida sköter i huvudsak det formella processförfarandet och dömer i målet, även om domstolen har ett ansvar för att säkerställa att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Domstolen har också möjlighet att ta in sakkunniga i de fall det behövs. I vissa mål, ofta sådana mål som rör barn, har domstolen också redan idag en särskild utredningsskyldighet. Även om domstolen har vissa skyldigheter är det i svensk rätt alltid parterna som bär det huvudsakliga ansvaret för att lägga fram bevisningen och argumentationen i målet.

Partistyrelsen instämmer därmed i motionens intention i fråga om att rätten som dömer i ett mål som rör barn måste ha godtagbara kunskaper om barn, samt säkerställa att utredningsmaterialet också i övrigt är godtagbart. Partistyrelsen är dock av uppfattningen att en lagstadgad skyldighet att ta in sakkunniga med särskild kunskap om barn, är en allt för långtgående åtgärd. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att instämma i motionens intention i denna del.

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.7.2

9.7.3

291
292

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.7.1

293
294
295

296 **9.8:** Rättsligt skydd för sambos

297

298 9.8.1 att det rättsliga skyddet för sambos stärks genom att likställas med giftermål och den
299 lagstiftning som följer.

300

301

302 **Partistyrelsens förslag till beslut:**

303

304 Motionen lyfter att många idag väljer att bo tillsammans utan att vara gifta och föreslår att
305 samboskap ska likställas med giftermål i juridisk mening.

306

307 Det är viktigt att man kan känna trygghet oavsett vilken sammanlevnadsform man har valt
308 och Centerpartiet vill att lagstiftningen ska fungera för sambopar såväl som för gifta. Av den
309 anledningen har Centerpartiet exempelvis drivit förslaget att sambor ska kunna avtala om att
310 deras gemensamma bostad ska utgöra samboegendom även om den inte införskaffats för
311 gemensamt bruk.

312

313 Centerpartiet tog på stämman 2019 ställning för att skilja på samboskap och äktenskap då en
314 motion liknande den nu aktuella var uppe för behandling.

315

316 Partistyrelsen anser att det är viktigt att skilja på rättsförhållandet mellan sambor och gifta. Ett
317 giftermål medför vissa rättsverkningar som de som väljer att inte gifta sig inte blir aktuella
318 för, till exempel arvsrätt och möjligheten att genomföra bodelning under äktenskap. Att flytta
319 ihop utan att gifta sig är för många ett medvetet beslut som man ska ha möjlighet att ta utan
320 att de rättsverkningar ett äktenskap medför ska gälla automatiskt. Samtidigt som en
321 grundläggande trygghet är viktig för såväl sambopar som för gifta är det inte önskvärt att
322 jämställa de två olika rättsförhållandena med varandra.

323

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.8.1

324
325
326
327

328 **9.9, 9.10: Familjepolitik**

329

330 9.9.1 att vid förlust av nära relationer mellan barn och vuxna som har haft nära relationer med
331 varandra, ska både barn och vuxen få en obligatorisk bedömning av behovet av hjälp från
332 sjukvården att hantera kris, enligt senaste vetenskap och beprövad erfarenhet.

333

334 9.10.1 att Centerpartiet i sitt fortsatta arbete för att utveckla familjelagstiftningen utgår från
335 barnets rätt till sina reella föräldrar och vuxnas rätt att fritt få definiera sin familj så länge det
336 bygger på frivillighet och inte särskiljs på grunder av kön, sexuell läggning, könsidentitet eller
337 könsuttryck.

338

339 9.10.2 att Centerpartiet verkar för att en utredning snarast tillsätts som definierar vad som
340 utgör en social förälder.

341

342 9.10.3 att Centerpartiet verkar för att barnens rätt till en fortsatt relation till de sociala
343 föräldrar som är och varit centrala för barnet säkerställs.

344

345 9.10.4 att sociala föräldrar ska kunna vara del av den obligatoriska medlingen vid beslut om
346 vårdnad, boende och umgänge i de fall vårdnadshavare inte kan enas.

347

348 9.10.5 att bekräftat sociala föräldrar även ska få del av information från skola, vård och
349 omsorg som gäller barnets skolgång och hälsa.

350

351 9.10.6 att Centerpartiet fortsätter att verka för att möjlighet till altruistiskt värdmödraskap
352 införs i Sverige och att den ska gälla oavsett familjekonstellation och de tänkta föräldrarnas
353 könsidentitet eller sexuella läggning.

354

355 9.10.7 att Sverige godtar underlag, rättsintyg och fastställda domar för föräldra- och
356 vårdnadshavarskap från andra länder som anses ha en god och rättssäker reglering, och att
357 detta görs neutralt i förhållande till föräldrarnas kön eller sexuella läggning.

358

359 9.10.8 att lagstiftningen för föräldraskapspresumtion blir helt könsneutral för gifta par.

360

361 9.10.9 att det inte ska vara möjligt för en födande förälder att upphäva ett vårdnadshavarskap
362 för den andre vårdnadshavaren i de fall där en privat spermiedonation har genomförts utanför
363 svenskt sjukhus.

364

365

366 **Partistyrelsens yttrande:**

367

368 Motionerna rör frågan om en modern familjepolitik som passar alla typer av familjer och
369 utgår från barnets rättigheter och rätt till sina föräldrar. Motionärerna konstaterar att
370 lagstiftaren idag särbehandlar föräldrar av olika kön som är gifta med varandra, samtidigt som
371 majoriteten av de barn som föds i Sverige inte föds inom sådana konstellationer.
372 Motionärerna beskriver också hur nuvarande familjelagstiftning inte fullt ut tillvaratar barnets
373 intressen och ibland till och med medföra negativa konsekvenser och rättsosäkerhet för
374 barnet. I motionerna diskuteras också frågan om sociala föräldrar och barn som genom
375 separation eller tvångsvård förlorar kontakt med en (social) förälder eller andra vuxna som
376 barnet har haft en nära relation till.

377
378 Centerpartiet har i den kommittémotion till riksdagen på familjerättsområdet som lämnades
379 hösten 2020 drivit på för en könsneutral familjepolitik som tar sin utgångspunkt i att familjer
380 ser olika ut och att barnets rättigheter ska stå i fokus. Av förslagen som förs fram i
381 kommittémotionen kan bl.a. nämnas att gemensam vårdnad ska utgöra norm, att
382 utredningsskyldigheten för socialnämnden ska slopas i det fall det finns en
383 faderskapsbekräftelse redan under graviditeten, att förutsättningarna för att fastställa
384 föräldraskap och vårdnadshavare för barn som tillkommit genom olika former av donation
385 eller surrogatmoderskap ska utredas, att tillåta altruistiskt surrogatmödraskap och att
386 säkerställa barnets rätt till kontakt och umgänge med en varaktigt social förälder.
387 Centerpartiet har senare också lagt förslag om att beslut om gemensam vårdnad som
388 huvudregel ska fattas i samband med fastställande av föräldraskapet oavsett föräldrarnas
389 juridiska relation till varandra. Centerpartiet har också uppmärksammat behovet av att se över
390 möjligheterna att kunna upphäva ett vårdnadshavarskap.

391
392 Partistyrelsen instämmer därmed i motionens intention vad gäller att-satsen om att
393 familjelagstiftningen ska utgå från barnets rätt till sina reella föräldrar. Partistyrelsen
394 instämmer också i intentionen i att-satserna som rör altruistiskt värdmödraskap, handlingar
395 från andra rätts säkra länder avseende föräldra- och vårdnadshavarskap, en könsneutral
396 föräldraskapspresumtion, upphävande av vårdnadshavarskap, samt barns rätt till sociala
397 föräldrar.

398
399 Vad gäller frågan om sociala föräldrar så pågår det för närvarande en utredning ”En
400 föräldraskapsrättslig lagstiftning för alla” (Dir. 2020:132) som har i uppdrag att närmre se
401 över frågan om sociala föräldrar. Partistyrelsen välkomnar att det pågår en utredning och
402 instämmer i motionens intention att detta är välbehövligt, men föreslår mot bakgrund av att
403 det redan pågår en sådan utredning avslag på att-sats om att tillsätta en sådan.

404
405 Partistyrelsen har vid tidigare stämmor varit tydlig med att det kan vara knepigt redan när två
406 personer ska tycka till och komma överens och att barnet inte gagnas av att kretsen vidgas.
407 Partistyrelsen föreslår därmed avslag på att-satsen som innebär att sociala föräldrar ska
408 involveras i medling kring vårdnad, boende och umgänge.

409
410 Det finns anledning att invänta utredningen om sociala föräldrar innan närmre ställning tas till
411 hur deras roll ska definieras. Partistyrelsen är av uppfattningen att barnet alltid ska ha en rätt
412 till umgänge med för barnet viktiga vuxna och att denna rätt väsentligen behöver stärkas. Det
413 är dock tveksamt om och i vilken utsträckning sociala föräldrar ska ges rätt att ta del av
414 information gällande barnets skola, vård och omsorg på annat sätt än genom en
415 vårdnadshavare. Partistyrelsen föreslår därmed stämman att avslå motionens att-sats i denna
416 del.

417

418 Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att barn och vuxna som förlorar en nära relation
419 kan få stöd och hjälp att hantera de svårigheter som detta kan innebära. Frivillighet är dock
420 grundläggande för att stöd vid psykisk ohälsa ska vara en hjälp. Partistyrelsen tror därför inte
421 att obligatoriska bedömningar är lösningen för de som mår dåligt och föreslår avslag på att-
422 satsen. Stöd från elevhälsan eller kommunens socialtjänst kan i många fall vara lämpligare än
423 stöd från sjukvården.

424
425 Ett barn söker inte alltid själv stöd och får inte alltid stöd av vårdnadshavaren att söka hjälp
426 vilket kan lösas exempelvis genom att elevhälsan erbjuder stödsamtal till barn som genom till
427 exempel separation eller tvångsvård förlorar kontakt med en vuxen som barnet har haft en
428 nära relation till och att tillgängligheten till första linjens stöd för psykisk ohälsa förbättras,
429 både i primärvården och via elev- och studenthälsan.

430

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet verkar för en översyn av lagstiftningen i syfte att säkerställa barnets rätt till kontakt och umgänge med för barnet viktiga vuxna

431

432

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.10.1

9.10.2

9.10.3

9.10.6

9.10.7

9.10.8

9.10.9

433

434

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.9.1

9.10.4

9.10.5

435

436

Sofia Jarl, Centerkvinnorna och Annika Carlsson reserverar sig till förmån för avslag på motion 9.10.6

Motivering: Surrogatmödraskap är oförenligt med kvinnors och barns rättigheter och bör inte tillåtas i Sverige. De senaste tio åren har riskerna blivit allt tydligare. Sedan Centerpartiets beslut 2013 har frågan utretts i en statlig utredning (SOU 2016:11). Den kom fram till att reproduktiv handel inte är förenligt med mänskliga rättigheter och att riskerna för att kvinnor och barn ska fara illa är för stora för att detta ska kunna införas i Sverige.

437

438

439

440

Motionssvar Lag och ordning

441

442

443

9.11: Dagsböter

444

445

9.11.1 att Centerpartiet tar initiativ till att utreda förutsättningarna för att åklagare, innan rättegång, ska tillse att den åtalades ekonomiska förhållande klargörs, bl.a genom registerkontroll och ev kontakt med arbetsgivare mfl.

447

448

449

9.11.2 att denna motion skickas vidare till Centerpartiets riksstämma.

450

451

452

Partistyrelsens yttrande:

453

454

Motionen gäller fastställande av dagsbotens storlek och att man vanligen utgår från den åtalades egna uppgifter som sin inkomst vilket innebär att dagsboten riskerar att fastställas till ett allt för lågt belopp. Motionären vill därför att åklagaren innan rättegång tillser att den åtalades ekonomiska förhållanden klargörs.

456

457

458

459

Dagsböter kan dömas ut som påföljd i ett mål som avgörs genom rättegång, eller utfärdas med anledning av ett strafföreläggande. Varje dagsbot fastställs enligt 25 kap. 2 § brottsbalken till ett belopp från och med 50 kronor till och med 1 000 kronor, efter vad som bedöms som

460

461

462 skäligt med hänsyn till den tilltalades inkomst, förmögenhet, försörjningsskyldighet och
463 ekonomiska förhållanden i övrigt. Dagsbotsbeloppet kan jämkas om det finns särskilda skäl.
464 Riksåklagaren har gett ut riktlinjer för beräkningen av dagsbotsbeloppet (RÅR 2007:2).

465
466 Av förundersökningskungörelsen (1947:948) framgår också att den misstänktes inkomst- och
467 förmögenhetsförhållanden ska utredas om det finns anledning att anta att dagsböter kan
468 komma att dömas ut. Detta sker inom ramen för brottsutredningen. Den misstänktes egna
469 uppgifter om sin årsinkomst ska godtas om de framstår som trovärdiga i förhållande till övrig
470 utredning. Om den misstänktes egna uppgifter inte framstår som trovärdiga ska årsinkomsten
471 uppskattas till ett rimligt belopp utifrån senast taxerad inkomst och övriga tillgängliga
472 uppgifter.

473 Partistyrelsen anser att det enligt nuvarande praxis visserligen i första hand är den misstänktes
474 egna uppgifter som ska läggas till grund för fastställande av dagsbotsbeloppet, men att
475 åklagaren redan idag har en skyldighet att utreda den misstänktes förmögenhetsförhållanden
476 om dagsböter kan komma att dömas ut. Då denna möjlighet finns redan idag föreslås
477 partistämman att instämma i motionens intention.
478

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionen i följande motioner:

9.11.1

479
480
481

482 **9.12: Barns integritet i sociala medier**

483

484 9.12.1 att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att göra det brottsligt för
485 vårdnadshavare att använda sina barn i digitalt material i ekonomiskt syfte.

486

487

488 **Partistyrelsens yttrande:**

489

490 Motionären lyfter frågan om barns rätt till integritet kopplat till bland annat influencers som
491 har med sina barn i filmer och bilder i sociala medier som en del av sin affärsverksamhet.

492

493 Centerpartiet värnar människors integritet. Barn är särskilt skyddsvärda i många sammanhang
494 och det gäller inte minst i fråga om den personliga integriteten. Barn har inte själva möjlighet
495 att bestämma över sin närvaro i fotografier, filmer och på sociala medier vilket innebär att ett
496 tungt ansvar vilar på föräldrarna.

497

498 Vid marknadsföring av en produkt i sociala medier och på bloggar måste det tydligt framgå
499 för läsarna att det handlar om reklam. Om en influencer har fått betalt för sitt inlägg eller har
500 fått produkter och tjänster gratis i utbyte mot att marknadsföra dem räknas det som reklam.

501 Finns det istället ett uppdrag från företaget räknas det som marknadsföring. Det är

502 Konsumentverket som har tillsyn över marknadsföringslagen. I fråga om reklam är det

503 Reklamombudsmannen som har ett visst tillsynsansvar. Några direkta förbud mot att barn

504 medverkar i reklamkampanjer finns dock inte.
505

506 Partistyrelsen ser problematiken som motionären lyfter och instämmer i motionens intentioner
507 vad avser barns rätt till sin integritet. Partistyrelsen är dock av uppfattningen att det är allt för
508 långtgående att göra det brottsligt för vårdnadshavare att använda sina barn i digitalt material i
509 ekonomiskt syfte.

510
511 Föräldrar har ett långtgående ansvar att se till sitt barns bästa och att tillvarata barnets
512 intressen. Detta gäller även i fråga om exponering på internet. Om situationen är sådan att
513 barnet på något sätt kan anses fara illa eller föräldern agerar olämpligt eller uppvisar
514 omsorgsbrister, kan annan lagstiftning aktualiseras. Partistyrelsen föreslår därför att motionen
515 avslås.
516

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.12.1

517
518
519

520 **9.13: Blåljuslagen**

521
522 9.13.1 att Socialarbetarna ska omfattas av blåljuslagen.
523

524 9.13.2 att polisen och åklagarmyndigheten får mer resurser så att alla anmälningar om hot mot
525 socialtjänsten ska utredas och komma till åtal.
526

527

528 **Partistyrelsens yttrande:**

529
530 Motionären vill att socialtjänstpersonal ska omfattas av blåljuslagen och att det ska tillföras
531 mer resurser till de brottsutredande myndigheterna för utredning av brott mot
532 socialtjänstpersonal.
533

534 Bestämmelserna om sabotage mot blåljusverksamhet omfattar angrepp eller störning av
535 polisverksamhet, räddningstjänst eller ambulanssjukvård. En handling som omfattas av lagen
536 om sabotage mot blåljusverksamhet ska vara ägnad att allvarligt försvåra eller hindra
537 utryckningsverksamhet eller brottsbekämpande verksamhet. Blåljuslagen omfattar på så sätt
538 bara de som rycker ut i första linjen. Många utsatta yrkesgrupper faller därmed utanför
539 blåljuslagens tillämpningsområde.
540

541 Partistyrelsen anser att det kan bli svårt att dra en gräns för vilka yrkesgrupper som ska
542 omfattas av blåljuslagen om man börjar inkludera yrkesgrupper utanför dem som rycker ut i
543 första linjen. Partistyrelsen är dock av uppfattningen att det finns många yrkesgrupper som är
544 särskilt utsatta i sin yrkesutövning. Centerpartiet har därför också förespråkat införande av en
545 särskild straffskärpningsgrund som innebär att domstolen ska se särskilt allvarligt på fall där
546 den tilltalade med våld eller hot har angripit någon i, eller med anledning av, dennes
547 yrkesutövning. Partistyrelsen anser dock inte att socialarbetare ska omfattas av blåljuslagen
548 och förslår därmed avslag på denna att-sats.
549

550 Centerpartiet har, inom ramen för januariavtalet, påverkat och fått till stånd ökade satsningar
551 på de brottsutredande myndigheterna. Detta då Centerpartiet, i likhet med motionären, ser
552 behovet av mer effektiva brottsutredningar och snabbare upplärning av fler brott.
553 Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att instämma i motionens intention i denna del.
554

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionen i följande motioner:

9.13.2

555
556

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.13.1

557
558
559

560 **9.14, 9.15: Påföljd för frihetsberövade**

561
562 9.14.1 att fotboja med GPS sändare skall fästas på alla tvångsvårdade som transporteras eller
563 har bevakade permissioner.

564
565 9.15.1 att avvika från fängelsestraff kriminaliseras med fängelse som påföljd.

566
567 9.15.2 att intagna på fängelser förses med GPS-försedd fotboja vid permission.

568
569

570 **Partistyrelsens yttrande:**

571
572 Motionerna handlar om intagna som är frihetsberövande genom fängelse eller tvångsvård och
573 som motionärerna vill ska vara försedda med GPS-sändare vid transport och permission. I en
574 av motionerna yrkas också att det ska vara brottsligt att rymma från fängelse.

575
576 Centerpartiet ansåg, i likhet med övriga riksdagspartier, i samband med fyra mycket allvarliga
577 rymningar från anstalter år 2004, att det borde vara brottsligt att rymma från en anstalt. En
578 statlig utredning tillsattes, den s.k. rymningsutredningen, som dock landade i slutsatsen att
579 inte föreslå någon kriminalisering. Till stöd för detta anfördes att en kriminalisering troligen
580 inte skulle fylla någon funktion i fråga om att motverka rymningar. Utredningen menade dock
581 att rymningar borde beivras på ett kraftfullare sätt och denna linje resulterade också i att
582 riksdagen skärpte disciplinpåföljden för rymningar.

583
584 Partistyrelsen är av uppfattningen att den nuvarande ordningen - där en rymning får kännbara
585 konsekvenser för den som avvikit utan att utgöra ett särskilt brott - bör bestå. Staten bär alltid
586 ansvaret för säkerheten på anstalterna och för att tillse att de intagna inte rymmer. Detta
587 ansvar ska inte överlätas på de intagna. Möjligheten till villkorlig frigivning är numera också

588 beroende av den intagnes skötsamhet under anstaltstiden. En rymning kan därmed få kännbara
589 konsekvenser och resultera i avsevärt längre tid som frihetsberövad utan att detta behöver
590 belasta de rättsvårdande myndigheterna med brottsutredning m.m. Det finns heller inget
591 egenvärde i en brottsutredning och ett brottsligt efterspel som ytterligare kan spä på det
592 spektakulära i en rymning och avslöja kritiska punkter i säkerheten. Partistyrelsen föreslår
593 därmed avslag på motionen om att kriminalisera avvikelser från anstalt med fängelse som
594 påföljd.

595
596 Centerpartiet är av uppfattningen att det är viktigt att ta tillvara ny teknik i den mån den kan
597 öka säkerheten och skapa bättre arbetsvillkor. GPS-sändare används redan idag i viss
598 utsträckning vid permissioner och transporter av intagna. De GPS-sändare som förekommer
599 inom svensk kriminalvård är sådana som går att avlägsna. Detta för att den som bär GPS-
600 sändaren (fotbojan) kan hamna i ett läge där sändaren snabbt måste kunna avlägsnas,
601 exempelvis ett sjukvårdsingrepp som inte kan genomföras med GPS-sändaren fäst på
602 kroppen. Tanken är också att den som förses med en GPS-sändare frivilligt medverkar till
603 kontrollåtgärden. GPS-sändaren ger därmed snarare möjlighet till ökad frihet under
604 kontrollerade former än hindrar någon från att begå brott. Larmet går i samma stund som
605 GPS-sändaren avlägsnas eller den som bär den bryter mot den geografiska
606 inprogrammeringen. Det är därför tveksamt i vilken utsträckning GPS-sändare vid
607 permissioner och transporter skulle minska antalet rymningar/fritagningar eller öka
608 förutsättningarna att hitta rymlingen då den intagne i en sådan situation ofta omgäende
609 avlägsnar GPS-sändaren.

610
611 Partistyrelsen anser ändå att en utökad användning av GPS-sändare vid permissioner och
612 transporter kan fylla en funktion exempelvis om den intagne avviker spontant eller för att ge
613 ökad tryggheten för tidigare brottsoffer. Partistyrelsen instämmer därmed i motionernas
614 intention i den meningen att GPS-sändare bör användas vid fler permissioner och transporter
615 och föreslår därmed en lite justerad att-sats med denna innebörd.
616

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att GPS-sändare bör användas vid fler permissioner och transporter av frihetsberövade.

617
618

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.14.1

9.15.2

619
620

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.15.1

621
622
623

624 **9.16: Samverkan mellan kriminalvård och kommuner**

625
626
627
628

9.16.1 att lagen om offentlighet och sekretess ses över så kommunikering mellan rättsväsendets olika instanser kan ske till kommunernas socialnämnd utan den enskildes samtycke.

629
630
631
632

9.16.2 att både Socialtjänstlag (2001:453) och Lag (1974:203) om kriminalvård i anstalt anpassas så det framgår ett tydligt uppdrag att samverkan skall ske.

633
634
635

9.16.3 att lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. (1976:511) anpassas så den även infattar personer som begår brott som bedöms som drogrelaterade.

636
637
638

9.16.4 att kriminalvårdens frivård ges huvudansvar för samordning mellan kriminalvård och socialnämnd.

639
640
641
642

9.16.5 att socialnämnden skall medverka vid upprättande av den genomförande plan (VP) som Kriminalvården initialt beslutar om i början av en verkställighet. I denna skall mål och arbets-/boendesituation efter villkorlig frigivning finnas klara. Givetvis under förutsättning att den enskilde själv medverkar till detta.

643
644
645

645 **Partistyrelsens yttrande:**

646
647
648
649
650
651
652
653

Motionären vill se ett ökat informationsutbyte mellan socialtjänsten och rättsväsendet/Kriminalvården då socialtjänsten ansvarar för missbruks- och beroendeinsatser och många av Kriminalvårdens klienter har en missbruksproblematik. Ändå är informationsutbytet idag begränsat och socialtjänsten har därmed begränsade möjligheter att samverka med Kriminalvården för att hjälpa den enskilde. Motionären anser att det behövs bättre samordning mellan myndigheterna, och att sekretessen mellan rättsväsendets olika instanser och socialnämnden bör ses över.

654
655
656
657
658
659
660
661

Centerpartiet har länge ansett att det finns behov av ökad samverkan och ökat informationsutbyte mellan myndigheter för att förhindra brott. Det kan även finnas anledning att se över samverkan mellan Kriminalvården och socialtjänsten i syfte att på ett bättre sätt samordna insatser och stödja den enskilde. Samtidigt är det mycket viktigt att informationsutbytet är tydligt lagreglerat och uppfyller kraven på proportionalitet och respekt för den enskildes privat- och familjeliv och generella integritet.

662
663
664

Partistyrelsen bedömer att det generella informationsutbyte som motionären föreslår mellan rättsväsendets olika instanser och socialtjänsten är allt för långtgående ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Det är också svårt att avgöra när ett brott ska anses vara drogrelaterat

665 och att överblicka vilka konsekvenser de föreslagna åtgärderna skulle få. Partistyrelsen
666 föreslår därför partistämman att instämma i intentionen om att lagen om offentlighet och
667 sekretess ska ses över vad gäller kommunikation mellan rättsväsendets olika instanser och
668 kommunernas socialnämnder utan den enskildes samtycke, samt föreslår en något justerad
669 skrivning om samverkan mellan Kriminalvården och socialtjänsten. Partistyrelsen föreslår
670 också att instämma i motionens intention i den del som gäller att ett tydligt uppdrag om
671 samverkan bör framgå av lagtexten. Partistyrelsen föreslår i övrigt avslag på motionen.
672

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att se över samverkan mellan Kriminalvården och socialtjänsten i syfte att på ett bättre sätt samordna insatser och stödja den enskilde.

673
674

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.16.1

9.16.2

675
676

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.16.3

9.16.4

9.16.5

677
678
679

680 **9.17: Inskränkningar för gängkriminella**

681
682 9.17.1 att Centerpartiet Riksorganisation skall genomföra en utredning som undersöker
683 möjligheten att ge speciella befogenheter för polis och myndigheter när de bekämpar
684 gängkriminalitet.

685
686 9.17.2 att gängkriminellas rättigheter och integritet begränsas på ett rättssäkert sätt.
687

688 9.17.3 att se brott som begås av kriminella gäng som besvärande, och tex begränsa
689 ungdomsrabatten i sådana fall.

690

691

692 **Partistyrelsens yttrande:**

693

694 Motionen lyfter frågan om att motverka gängkriminalitet, särreglera gängbrottslighet och ge
695 de brottsutredande myndigheterna speciella befogenheter för att motverka sådan brottslighet.

696 Motionären vill också att Centerpartiets Riksorganisation ska genomföra en utredning som
697 undersöker möjligheterna att ge de brottsbekämpande myndigheterna särskilda befogenheter i
698 bekämpandet av gängkriminalitet.

699

700 Centerpartiet deltog i de blocköverskridande samtal som hölls under hösten 2019 för att
701 motverka gängkriminalitet och systemhotande brottslighet. Samtalen resulterade i det s.k. 34-
702 punktsprogrammet mot gängbrottslighet och i tillsättandet av en parlamentarisk
703 trygghetsberedning för att även långsiktigt fortsätta arbetet med att motverka organiserad
704 brottslighet. Flera av de åtgärder som Centerpartiet och regeringspartierna enades om att
705 införa under de blocköverskridande samtalen är nu antingen beslutade eller på väg fram. Som
706 exempel på åtgärder kan nämnas skärpta straff för gängrelaterade brott och för vapen- och
707 sprängmedelsbrott, ökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel i utredning av
708 organiserad brottslighet, avskaffad straffreduktion för unga vuxna, skärpt straff för övergrepp
709 i rättssak och för den som rekryterar unga in i kriminalitet, införande av vistelseförbud och
710 ungdomsövervakning som påföljd, ökade möjligheter att förverka brottslingars tillgångar
711 m.m.

712

713 Med hänsyn till det ovan anförda föreslår Partistyrelsen avslag på att-satsen om att
714 Centerpartiets Riksorganisation ska genomföra en utredning och instämmande i motionens
715 intention i övrigt med hänsyn till att det som föreslås redan är etablerad centerpolitik.

716

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.17.2

9.17.3

717

718

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.17.1

719

720

721

722

723

724 **9.18, 9.19: Om sexualbrott**

725

726 9.18.1 att minimistrafpen för sexualbrott höjs.

727

728 9.18.2 att domare och nämndemän ska genomgå sexualbrottsutbildning för att få döma i
729 sexualbrottsmål.

730

731 9.18.3 att en särskild fackdomstol för sexualbrott införs.

732

733 9.18.4 att misstänkt förövare alltid ska förhöras i våldtäktsutredningar i de fall det finns en
734 utpekad misstänkt.

735

736 9.18.5 att säkra långsiktig finansiering för den nationella hjälplinjen med stöd för personer
737 som upplever sig ha ett problembeteende kopplat till sin sexualitet.

738

739 9.18.6 att stärka forskning kring vård och behandling av personer som har dömts för
740 sexualbrott.

741

742 9.18.7 att införa reglering av sexistisk reklam och media.

743

744 9.19.1 att lagstiftningen för sexualbrott ses över. En högre straffskala för sexualbrott som
745 sexköp och sexualbrott mot barn behövs.

746

747 9.19.2 att prioritera att de utsatta får bättre stöd och hjälp genom ökade resurser till
748 uppsökande verksamhet inom såväl offentliga som privata aktörer såsom socialtjänst, BUP,
749 kvinnojourer och ungdomsmottagningar.

750

751 9.19.3 att öka resurser för polisen så att alla regioner har möjlighet att jobba aktivt och
752 proaktivt med dessa brott.

753

754

755 **Partistyrelsens yttrande:**

756

757 Motionerna rör sexualbrott och sexuellt våld, och lyfter att det är en brottslighet som på ett
758 helt överskuggande sätt drabbar kvinnor och barn. Motionärerna vill att straffen för
759 sexualbrott skärps och att brottsoffren ska erbjudas bättre stöd. Vidare, att det behövs
760 specialiserad kompetens på sexualbrott inom alla polisregioner och att domare och
761 nämndemän som dömer i sexualbrottsmål genomgår sexualbrottsutbildning. Det beskrivs
762 också hur få anmälda sexualbrott leder till åtal och att åtal också sällan leder till fällande dom
763 i sexualbrottsmål. I en motion föreslås införandet av en särskild fackdomstol för sexualbrott.
764 Behovet av behandling av förövare lyfts fram, samt att sexistisk reklam och media leder till
765 destruktiva könsnormer.

766

767 Centerpartiet arbetar för att motverka sexualbrott i alla dess former och har under lång tid
768 drivit på för skärpta straff för sexualbrott generellt. Vi har också tydliggjort behovet av
769 straffskärpningar för sexualbrott mot barn, en brottslighet som vi inte anser ska ha böter i
770 straffskalan. En utredning med uppdraget att skärpa straffen för sexualbrott färdigställdes
771 under våren 2021. Centerpartiet förväntar sig därmed att straffskärpningar för sexualbrott
772 införs i närtid. Partistyrelsen förslår därmed partistämman att bifalla motionerna i de delar
773 som rör skärpta straff för sexualbrott.

774

775 Centerpartiet har även drivit på för att det ska finnas utredare med särskild kompetens om
776 våld i nära relation och sexualbrott, inklusive sexköp/trafficking, i varje polisregion. De som i
777 sin yrkesroll ofta kommer i kontakt med offer för våld i nära relation och sexualbrott ska
778 också besitta relevanta kunskaper om den här specifika typen av brott. Centerpartiet har också
779 drivit på för bättre stöd till brottsoffer och att stödet till brottsoffer ska vara likvärdigt i hela
780 landet. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att bifalla de att-satser som gäller stöd till
781 brottsoffer, samt att bifalla att-satsen att domare och nämndemän som dömer i
782 sexualbrottsmål ska genomgå sexualbrottsutbildning. Enligt Partistyrelsens mening är detta
783 också en bättre lösning än att inrätta en särskild domstol för sexualbrott och Partistyrelsen
784 föreslår därmed avslag på denna att-sats.

785

786 Vad gäller utredningen av sexualbrott har Centerpartiet framfört behovet av förbättringar och
787 poängterat det orimliga i att så få åtalade brott leder till fällande dom. Som huvudregel är det
788 rimligt att kräva att misstänkta förövare alltid ska förhöras i våldtäktsutredningar i de fall det
789 finns en utpekad misstänkt. Partistyrelsen anser dock att det skulle vara att detaljreglera de
790 brottsutredande myndigheternas arbete att ställa upp ett generellt krav på detta. Partistyrelsen
791 föreslår därmed att partistämman instämmer i intentionen i denna att-sats.

792

793 Den nationella telefonlinjen för att förebygga sexuellt våld, Preventell, drivs sedan 2012 av
794 Karolinska universitetssjukhuset och fyller en viktig funktion för att erbjuda vård och
795 behandling av sexuella riskbeteenden. Telefonlinjen har hittills årligen beviljats ekonomiskt
796 stöd. Partistyrelsen instämmer i behovet av en mer långsiktig finansiering och riksdagen har
797 nyligen också riktat ett tillkännagivande till regeringen om detta, samt om bättre
798 informationsspridning om hjälplinjen. Partistyrelsen föreslår därför stämman att bifalla att-
799 satsen om långsiktigt stöd till den nationella hjälplinjen.

800

801 Partistyrelsen anser också att forskningen kring vård och behandling av personer som har
802 dömts för sexualbrott bör stärkas och föreslår därmed partistämman att bifalla dessa att-sats.

803

804 Idag finns möjlighet att anmäla sexistisk reklam till Reklamombudsmannen, näringslivets
805 stiftelse för självreglering av etisk reklam. Att bli fälld av Reklamombudsmannen leder dock
806 inte till någon direkt påföljd annat än risken för negativ publicitet och konsumentreaktioner.
807 De företag som fälls förväntas också följa beslutet på så sätt att de slutar att använda sig av
808 reklamen.

809 Partistyrelsen är av uppfattningen att det kan finnas anledning att se över om självregleringen
810 genom prövning av Reklamombudsmannen är en tillräckligt ingripande åtgärd och föreslår
811 därför en egen att-sats med denna innebörd.

812

813 Partistyrelsen tror att det är svårt att använda regleringar av reklam och media för att
814 motverka stereotypa bilder av kvinnor och män. Alla begränsningar som innebär att vissa
815 uttryck på förhand är förbjudna innebär svårigheter i förhållande i till tryck- och
816 yttrandefriheterna. Det är också oklart om en sådan reglering skulle kräva grundlagsändring.
817 Opinionsfriheterna är det fundament vår demokrati vilar på, och alla ingrepp i dessa måste
818 därför vara en sista utväg när alla övriga alternativ är uttömda. I nuläget är det svårt att säga
819 att så är fallet. Partistyrelsen föreslår därför avslag på att-satsen.

820

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att verka för en översyn av regleringen av sexistisk reklam.

821
822

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.18.1 att minimistrafpen för sexualbrott höjs.

9.18.2 att domare och nämndemän ska genomgå sexualbrottsutbildning för att få döma i sexualbrottsmål.

9.18.6 att stärka forskning kring vård och behandling av personer som har dömts för sexualbrott.

9.18.5 att säkra långsiktig finansiering för den nationella hjälplinjen som med stöd för personer som upplever sig ha ett problembeteende kopplat till sin sexualitet.

9.19.1 att lagstiftningen för sexualbrott ses över. En högre straffskala för sexualbrott som sexköp och sexualbrott mot barn behövs.

9.19.2 att prioritera att de utsatta får bättre stöd och hjälp genom ökade resurser till uppsökande verksamhet inom såväl offentliga som privata aktörer såsom socialtjänst, BUP, kvinnojourer och ungdomsmottagningar.

9.19.3 att öka resurser för polisen så att alla regioner har möjlighet att jobba aktivt och proaktivt med dessa brott.

823
824

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.18.4

825
826

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.18.3

9.18.7

827
828

Sofia Jarl, Centerkvinnorna, reserverar sig till förmån för bifall på motion 9.18.3

Motivering: Det sexualiserade våldet är en del av mäns våld mot kvinnor, och något som tiotusentals kvinnor i Sverige varje år utsätts för. Under Coronapandemin ser t ex BRÅ att anmälda våldtäkter har ökat med 8 procent! Men endast en bråkdel av de sexualbrott som sker polisanmäls och än färre leder till åtal eller fällande domar.

Det är både rättsosäkert och ett folkhälsoproblem. Det är helt uppenbart efter vårens händelser med bland annat ett tidigare justitieråd att kompetensen OCH engagemanget är alldeles för lågt inom rättsväsendet. Det vore därför rimligt att den här typen av brott ges en högre status och att en specialdomstol för sexualbrott införs.

829
830
831

9.20, 9.21: Köp av sexuell handling

833

834 9.20.1 att minimistrafvet för köp av sexuell handling ska höjas och minst vara fängelse.

835

836 9.20.2 att straffsatsen ska vara högre om det rör sig om brott mot barn.

837

838 9.20.3 att upprepade sexköp per automatik ska leda till högre straff.

839

840 9.20.4 att inrätta en nationell handlingsplan mot människohandel i syfte att arbetet ska få en tydligare styrning.

841

842 9.20.5 att alla som har utsatts för prostitution och människohandel, oavsett var i landet hen befinner sig, ska få möjlighet till rätt stöd och vård.

843

844 9.20.6 att brottsoffer för människohandel ges möjlighet till en reflektionsperiod om 90 dagar, samt att reflektionsperioden ska kunna ansökas av fler instanser, inte enbart av en förundersökningsledare.

845

846 9.20.7 att strikt ansvar införs i förhållande till ålder för den som genom människohandel, koppleri eller sexköp utnyttjar en person som är under 18 år.

847

848 9.20.8 att förbjuda så kallade sugardejtingsajter.

849

850

851

852

853

854

855 9.21.1 att riksdagsledamöterna verkar för att lagstiftaren ska ändra på den nuvarande lagen om
856 sexköp och att den ska även omfatta kvinnorna som säljer sex.

857

858 9.21.2 att motionen antas i sin helhet.

859

860 9.21.3 att Centerpartiets riksdagsgrupp verkar och påverkar med tillgängliga medel att denna
861 typ av sexhandel kriminaliseras lika för alla.

862

863

864 **Partistyrelsens yttrande:**

865

866 Motionerna rör sexköp, människohandel och s.k. sugardejtingsajter. Motionärerna vill att
867 straffen för sexköp ska skärpas och att brottsoffer för människohandel och prostitution ska
868 erbjudas bättre stöd, samt att personer som kommer hit från andra länder för
869 prostitution/trafficking ska ges möjlighet till längre reflektionsperiod. Motionärerna lyfter
870 specifikt även frågan om unga personer som säljer sex. Det framhålls att det krävs ytterligare
871 åtgärder för att säkerställa nolltolerans mot människohandel, trafficking och prostitution i
872 Sverige. En motionär anser att det ska vara brottsligt att sälja sexuella tjänster.

873

874 Centerpartiet tycker att det är bra att det är olagligt att köpa sexuella tjänster. Att utnyttja en
875 annan människa sexuellt ska alltid vara brottsligt och mer behöver göras för att motverka
876 sexhandel. Frågan om ifall det ska vara olagligt att sälja sex har varit föremål för flera
877 utredningar som alla landat i slutsatsen att försäljning av sexuella tjänster inte bör
878 kriminaliseras. Detta då personer som säljer sex ofta tvingas till det av olika skäl och ofta
879 befinner sig i en mycket utsatt situation. Att straffa personer som säljer sex skulle göra dessa
880 personer ännu mer utsatta. Samhället har därför istället valt en väg som innebär att man
881 försöker att hjälpa personer som säljer sex att ta sig ur prostitution. Centerpartiet står fullt ut
882 bakom denna inriktning. Partistyrelsen föreslår därmed avslag på motionen om att
883 kriminalisera försäljningen av sexuella tjänster.

884

885 Centerpartiet har länge drivit frågan om att personer som utsatts för prostitution och
886 människohandel ska ha rätt till stöd och hjälp oavsett var i landet hen befinner sig.
887 Centerpartiet har bl.a. verkat för att det i varje polisregion ska finnas utredare som är
888 specialiserade på prostitution/trafficking, våld i nära relation, sexualbrott och hedersrelaterad
889 brottslighet. Detta eftersom den som utreder den här typen av brottslighet behöver vara väl
890 förtrogen med brottslighetens speciella karaktär, samt att brottsoffer för den här typen av
891 brottslighet behöver särskilt stöd. Partistyrelsen föreslår därmed bifall på de att-satser som rör
892 stöd till offer för prostitution och människohandel.

893

894 Motionärerna föreslår att införa fängelse som minimistraff i straffskalan för köp av sexuella
895 tjänster. Centerpartiet har tidigare motsatt sig detta eftersom endast brott med böter i
896 straffskalan kan bli aktuella för strafföreläggande. Fängelse som minimistraff innebär att
897 brottet måste hanteras i en domstolsprocess och bevisas bortom rimligt tvivel. Färre riskerar
898 då att fällas till ansvar för brottet. Partistyrelsen anser dock att det finns anledning att
899 ompröva detta ställningstagande, dels eftersom det är viktigt att straffet står i rimlig
900 proportion till brottet, dels eftersom ett domstolsförfarande och risken för en fängelsepåföljd
901 troligen skulle ha en betydligt mer avskräckande effekt än risken för ett strafföreläggande.
902 Köp av sexuella tjänster är en företeelse som på allvar måste bekämpas. Partistyrelsen föreslår
903 därmed bifall på motionen i denna del.

904

905 Vad gäller straffsatsen då den som säljer en sexuell tjänst är minderårig, så utgör detta ett
906 särskilt brott, utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling, och har redan idag högre
907 straffsats än sexköp av en vuxen. Partistyrelsen anser dock att det är principiellt viktigt att slå
908 fast att köp av sexuell tjänst av en minderårig alltid ska ha högre straffsats och föreslår
909 därmed bifall på motionen i denna del.

910
911 Det finns redan idag en nationell handlingsplan mot människohandel framtagen med syfte att
912 stärka samverkan och samordningen av insatserna på området. Centerpartiet anser att det är
913 angeläget att handlingsplanen uppdateraras löpande. Partistyrelsen föreslår därmed
914 partistämman att instämna i motionernas intention i denna del.

915
916 Den som döms för upprepade sexköp återfaller i likartad brottslighet, vilket redan enligt
917 dagens lagstiftning påverkar straffet i skärpande riktning (29 kap. 4 § BrB). Centerpartiet är
918 dock av uppfattningen att återfall i brott generellt sett borde ses över och skärpas i förhållande
919 till vad som gäller idag. Vid straffutmätning måste det alltid göras en bedömning i det
920 enskilda fallet varför partistyrelsen inte tycker det är lämpligt att upprepade brott per
921 automatik ska leda till strängare straff. Partistyrelsen föreslår därför partistämman att
922 instämna i motionens intention i denna del.

923
924 Strikt ansvar tillämpas i nuläget över huvud taget inte inom den allmänna svensk straffrätten.
925 Istället utgör skuldprincipen en central utgångspunkt, som innebär att uppsåt eller oaktsamhet
926 utgör en förutsättning för straffrättsligt ansvar. Frågan om att införa strikt ansvar gällande
927 barnets ålder för den som genom människohandel, koppleri eller sexköp utnyttjar en person
928 som är under 18 år, har tidigare utretts. Lagstiftaren landade i bedömningen att ett strikt
929 ansvar inte låg i linje med grundläggande straffrättsliga principer och valde istället att skärpa
930 förutsättningarna i fråga om aktsamhet rörande barnets ålder. Även omedveten oaktsamhet
931 beträffande barnets ålder omfattas därmed idag av straffansvar. Trots det finns det fortfarande
932 exempel på märkliga avgöranden där exempelvis barnets grad av kroppslig utveckling har
933 tillmätts betydelse. Detta är givetvis oacceptabelt eftersom alla barn har rätt till skydd.
934 Partistyrelsen är av uppfattningen att problematiken kan motverkas genom att de domare och
935 nämndemän som ska döma i sexualbrott har genomgått särskild sexualbrottsutbildning för att
936 vara väl uppdaterade i fråga om lagstiftning, vanliga reaktioner hos brottsoffer osv.
937 Partistyrelsen anser dock att motionärernas förslag om strikt ansvar beträffande barnets ålder
938 är allt för långtgående eftersom det omkullkastar grundläggande straffrättsliga principer och
939 föreslår därför avslag på att-satsen.

940
941 Den som utsatts för människohandel i Sverige har enligt Europakonventionen om mänskliga
942 rättigheter rätt till 30 dagars betänketid för att få möjlighet återhämta sig och ta ställning till
943 om han eller hon vill samarbeta med brottsutredande myndigheter. Centerpartiet står enligt
944 tidigare stämmobeslut från 2013 bakom denna bestämmelse. En ansökan om betänketid ska
945 göras hos Migrationsverket av en förundersökningsledare.

946
947 Att brottsoffret måste ta kontakt med brottsutredande myndigheter för att få betänketid för att
948 bestämma om hon eller han vill samverka med samma myndigheter skulle kunna innebära en
949 begränsning för offret. Centerpartiet har därför tillsammans med de partier som tidigare ingick
950 i januarisamarbetet tillsatt en utredning (Skärpta regler för utvisning på grund av brott, Dir.
951 2020:44) som bland annat ska ta ställning till om ytterligare myndighetsaktörer ska kunna
952 ansöka om uppehållstillstånd för betänketid för offer för människohandel och i så fall vilken
953 eller vilka. Centerpartiet har således redan ställt sig bakom att utreda om reflektionsperioden
954 ska kunna ansökas av fler instanser.

955
956 Förutsättningarna för att driva en framgångsrik förundersökning kan snabbt förändras. För att
957 möjligheterna att lagföra förövarna och ge brottsoffret upprättelse ska vara så goda som
958 möjligt bör därför inte brottsoffrets betänketid vara för lång. Samtidigt bör brottsoffret ha
959 tillräcklig tid på sig att återhämta sig och det kan ta tid för ett offer för människohandel att
960 samla sig så pass att hen orkar och vågar vara en del av en rättsprocess. Partistyrelsen föreslår
961 stämman att instämman i motionens intention och föreslår stämman att bifalla en ny att-sats om
962 att betänketidens längd behöver ses över och eventuellt förlängs.

963
964 Redan idag är alla former av kontakter i sexuellt syfte med barn under 15 år förbjudna. Det är
965 också olagligt att köpa sexuella tjänster och lagstiftaren ser extra allvarligt på situationer där
966 den som säljer sex är mellan 15 och 17 år. Knäckfrågan är därmed om det ska vara förbjudet
967 att inneha en hemsida som kan definieras som en s.k. sugardejtingsajt där personer över 15 år
968 kan komma i kontakt med varandra i sexuellt (eller annat) syfte.

969
970 Partistyrelsen är av uppfattningen att sugardejtingsajter är en mycket negativ företeelse och
971 skulle gärna se att de upphörde att existera. Sugardejting fungerar i många fall som en
972 inkörsport till prostitution och övergrepp. Ungdomar måste varnas för sådana upplägg som
973 kan framstå som harmlösa men som lätt leder till en fullständigt utlämnande situation. Att
974 skydda barn mot sexuella övergrepp är en mycket viktig uppgift för samhället. Satsningar på
975 information, riktigt bra sex- och samlevnadsundervisning, föräldrastöd och stöd till unga med
976 psykisk ohälsa är viktiga åtgärder för att skydda unga människor från att dras in i s.k.
977 sugardejting. Partistyrelsen anser vidare att det finns anledning att närmre utreda
978 förutsättningarna att stoppa såväl sugardejtingsajter som sexköpsajter/annonser om
979 prostitution genom att vidareutveckla lagstiftningen rörande koppleri. Det är redan idag
980 kriminaliserat att främja att en person har tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning (6
981 kap. 12 § BrB). På samma sätt som att den som upplåter en lägenhet för tillfälliga sexuella
982 förbindelser mot ersättning kan dömas för koppleri, borde även den som tillhandahåller en
983 domän eller digital tjänst där sådan verksamhet förekommer kunna dömas. Då internet suddar
984 ut gränserna för tid och rum bör det också vara möjligt att definiera att brottet sker i Sverige
985 givet att den digitala tjänsten vänder sig till den svenska marknaden, oavsett var i världen
986 exempelvis en server befinner sig.

987 Centerpartiet anser att det är angeläget att det brottsbeivrande arbetet fungerar på ett
988 ändamålsenligt sätt även i ett digitalt tidevarv. Centerpartiet vill därför att det tillsätts en
989 utredning som ser över vad som kan göras för att stoppa de digitala bordeller som vänder sig
990 till den svenska marknaden och där kvinnor och barn säljs. Utredningen ska även se över
991 möjligheterna att sätta stopp för detta oavsett var sajten är registrerad. Partistyrelsen förslår
992 därmed instämmande i motionen i denna del och en ny att-sats om att tillsätta en sådan
993 utredning.

994

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att betänketidens längd på 30 dagar för offer för människohandel ska ses över för att säkerställa att brottsoffret får tillräcklig tid till återhämtning.

att en utredning tillsätts för att se vad som kan göras för att stoppa digitala bordeller där kvinnor och barn säljs i Sverige, oavsett var sajten är registrerad.

995
996

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.20.1 att minimistrafvet för köp av sexuell handling ska höjas och minst vara fängelse.

9.20.2 att straffsatsen ska vara högre om det rör sig om brott mot barn.

9.20.5 att alla som har utsatts för prostitution och människohandel, oavsett var i landet hen befinner sig, ska få möjlighet till rätt stöd och vård.

997
998

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.20.3

9.20.4

9.20.8

999
1000

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.20.6

9.20.7

9.21.1

9.21.2

9.21.3

1001
1002

Sofia Jarl, Centerkvinnorna, reserverar sig till förmån för bifall på motion 9.20.7

Motivering: Många av de som utnyttjas i prostitution och människohandel är barn under 18 år. Anledningen till det är att vuxna – företrädesvis män – vill våldta och förgripa sig sexuellt på just barn. Det ansvar som idag läggs på de minderåriga för vad vuxna människor utsätter dem för står inte i proportion till varandra. Och det är helt motsatt mot vad t ex Barnkonventionen föreskriver om att barn ska skyddas från alla former av våld.

1003
1004
1005

1006 **9.22, 9.23: Motverka sexualbrott mot barn och barns utsatthet på internet**

1007
1008 9.22.1 att Centerpartiet ska verka för en utökad och regelbunden registerkontroll av personal i
1009 förskola och skola.

1010
1011 9.22.2 att inom förskola, skola, socialtjänst, psykiatri och rättsväsendet ska få utbildning om
1012 sexualbrott som sker på nätet.

1013
1014 9.22.3 att Centerpartiet ska verka för ökade medel till ideella organisationer för information,
1015 stöd och råd om barns trygghet på nätet.

1016
1017 9.22.4 att Centerpartiet ska verka för att en informationskampanj tas fram riktad till
1018 vårdnadshavare om hur en kan samtala med unga om pornografi på internet.

1019
1020 9.22.5 att Centerpartiet ska arbeta för att Polismyndigheten får ökade resurser för utredning av
1021 sexualbrott online.

1022
1023 9.22.6 att en åldersgräns för konsumtion av pornografi på nätet införs.

1024
1025 9.23.1 att säkerställa en human procedur med rutiner för hur personer som är utsatta för
1026 våldtäkt ska bemötas, inom polisväsendet men även domstolsväsendet med utbildning för all
1027 personal i ämnet.

1028
1029 9.23.2 att säkerställa utbildning i hur du bemöter de som utsatts för övergrepp för elever vid
1030 polisskola och juristutbildning inom universitet och högskola.

1031
1032 9.23.3 att rutiner för målsägarbiträde ändras så att det ingår en mer human inställning och
1033 uppföljning till målsägande på personligt plan.

1034
1035 9.23.4 att föreslå skol- och utbildningsministrar en informationskampanj som visar att
1036 samhället står bakom dessa unga brottsoffer och att det ska vara värt att anmäla.

1037
1038

1039 **Partistyrelsens yttrande:**

1040
1041 Motionerna handlar om unga brottsoffer för sexualbrott och hur man ska hindra barn och unga

1042 från att utsättas för sexualbrott. Motionerna tar även upp frågan om informations- och
1043 utbildningsinsatser av professionella aktörer som hanterar sexualbrottsärenden. Barns
1044 utsatthet för sexualbrott på nätet lyft särskilt fram, samt även förslaget om en åldersgräns för
1045 konsumtion av pornografi på nätet.

1046
1047 Idag gäller, enligt skollagen, att arbetsgivaren ska genomföra en obligatorisk registerkontroll
1048 för att få anställa, anlita eller ta emot någon i förskole- och grundskoleverksamhet. Kontrollen
1049 begränsar sig således till de situationer när någon ska starta någon form av tjänst eller uppdrag
1050 i sådan verksamhet. Den som erbjudits arbetet eller uppdraget ska då visa upp ett
1051 belastningsregisterutdrag som inte är äldre än ett år. Inom gymnasieskolan och
1052 gymnasiesärskolan gäller frivillig registerkontroll, vilket innebär att arbetsgivaren kan välja
1053 att begära in ett registerutdrag.

1054
1055 Partistyrelsen instämmer i motionärernas uppfattning att ett registerutdrag borde begäras in på
1056 regelbunden basis av personal i förskola och skola. Partistyrelsen anser också att det i övrigt
1057 finns anledning att se över lagstiftningen om registerkontroll. Exempelvis kan det diskuteras
1058 om inte också gymnasieskolan och gymnasiesärskolan skulle omfattas av obligatorisk
1059 registerkontroll och om ett registerutdrag ska kunna vara så gammalt som ett år när det lämnas
1060 in. Partistyrelsen föreslår därmed dels bifall på motionens att-sats om utökad och regelbunden
1061 registerkontroll av personal i förskola och skola, samt en ny att-sats om översyn av
1062 lagstiftningen om registerkontroll av skolpersonal.

1063
1064 Det finns ett stort behov av ytterligare informationsinsatser om sexualbrott mot barn på
1065 internet, både om själva förekomsten i sig men framför allt för att förebygga och förhindra
1066 sådana brott. Polismyndigheten har nyligen tagit fram ett utbildningsmaterial som ska hjälpa
1067 lärare att lyfta frågan om sexualbrott på internet i sin undervisning. Centerpartiet har också
1068 varit drivande i att riksdagen nyligen fattade beslut om en reviderad läroplan där
1069 sexualundervisningen gavs nytt fokus. Partistyrelsen anser att det även behövs ytterligare
1070 information och utbildning av professionella aktörer och föräldrar, samt ökat stöd till ideella
1071 organisationer som kan erbjuda stöd och råd, för att kunna motverka brottsligheten och kunna
1072 prata med barn om sexualbrott, pornografi och annan utsatthet på internet. Partistyrelsen är
1073 dock tveksam till om rättsväsendet i allmänhet ska ingå som målgrupp för en
1074 informationssatsning. Partistyrelsen föreslår därmed en något justerad att-sats rörande
1075 professionella aktörer. Vad gäller ökade medel till ideella organisationer så har Centerpartiet
1076 drivit detta under lång tid inom ramen för januarisamarbetet. Partistyrelsen föreslår därför
1077 bifall i denna del. Partistyrelsen föreslår vidare instämmande i intentionen om en
1078 informationskampanj till föräldrar, samt har föreslagit en att-sats med en lite mindre
1079 preciserad skrivning.

1080
1081 Centerpartiet arbetar redan idag för att öka Polismyndigheten resurser för utredning av
1082 sexualbrott online. Detta har varit ett klart utmärkande tema i de budgetförhandlingar som
1083 hållits med regeringen inom ramen för januarisamarbetet. Det har också framförts som ett
1084 krav och hör sammats i förhandlingarna om regleringsbrevet till Polismyndigheten.
1085 Centerpartiet kommer givetvis också att fortsätta arbetet för att motverka sexualbrott online.
1086 Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att instämma i motionens intention i denna del.

1087
1088 Pornografien ger ofta en verklighetsfrämmande bild av sex, relationer och könsroller.
1089 Forskning visar att den ökande konsumtionen av pornografi även kan leda in i kriminella
1090 sexuella beteenden. Konsumtion av grov pornografi är också särskilt problematiskt för unga
1091 som saknar egna referensramar i fråga om sex och sexuella relationer. Det är därför viktigt att

1092 samtala med unga människor om de ofta skeva och våldsamma beskrivningar som
1093 pornografin ger uttryck för. Partistyrelsen föreslår därför partistämman att instämma i
1094 intention i den del som rör stöd till föräldrar i att samtala med barn om pornografi, men
1095 föreslår en lite modifierad att-sats om att öka kunskapen och informationen till
1096 vårdnadshavare om hur man kan samtala med unga om pornografi och annan utsatthet på
1097 internet.

1098
1099 Att införa en åldersgräns för konsumtion av pornografi på nätet är dock svårt. Det är också
1100 tveksamt att begränsa unga människors rätt att ta del av information, särskilt som det redan
1101 idag finns lagstiftning som bl.a. kriminaliserar spridande av våldspornografi (olaga
1102 våldsskildring, 16 kap 10 c § brottsbalken). Partistyrelsen föreslår därför avslag på att-satsen
1103 om att verka för att åldersgräns för konsumtion av pornografi på nätet införs.

1104
1105 Centerpartiet har länge drivit frågan om att brottsoffer för sexualbrott ska ha rätt till särskilt
1106 anpassat stöd och att detta måste finnas i hela landet. Partiet har i linje med detta fört fram
1107 krav på att det i varje polisregion ska finnas utredare som är specialiserade på
1108 prostitution/trafficking, våld i nära relation, sexualbrott och hedersrelaterad brottslighet.
1109 Vidare, att det vid varje åklagarkammare alltid, även under jour, ska finnas tillgång till
1110 åklagare med särskild kompetens kring den här typen av brott. Detta eftersom den som utreder
1111 den här typen av brottslighet behöver vara väl förtrogen med brottslighetens speciella karaktär
1112 och brottsoffrens behov av särskilt stöd. Är brottsoffret dessutom minderårig är behovet av
1113 adekvat stöd ännu större. Även de som dömer i sexualbrottsmål bör vara väl förtrogna med de
1114 särdrag som karaktäriserar dessa brott. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att
1115 instämna i intentionen i de att-satser som rör utbildning av de professionella aktörer som
1116 arbetar med sexualbrott, samt föreslår två nya att-satser om att det i varje polisregion ska
1117 finnas utredare, samt tillgång till jouråklagare året runt i hela landet, med specialistkompetens
1118 på prostitution/trafficking, våld i nära relation, sexualbrott och hedersbrott.

1119
1120 Ett målsägandebiträde har i uppdrag att föra målsägandens (brottsoffrets) skadeståndstalan
1121 och stötta målsäganden under brottsutredningen och domstolsprocessen. Det är viktigt att de
1122 jurister som förordnas som målsägandebiträde har erforderliga kunskaper och är personligen
1123 lämpade för uppdraget. För att säkerställa detta har processen för förordnande styrts upp
1124 under senare år. Tingsrätterna utgår idag i högre grad från meritlistor över genomgångna
1125 utbildningar m.m. som bland annat tillhandahålls av Advokatsamfundet. Centerpartiet anser
1126 att denna utveckling har varit av godo. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att
1127 instämna i motionens intention i denna del.

1128
1129 Med tanke på de mediala diskussioner som förevarit under våren 2021 där misstänkta
1130 förövare getts utrymme att oemotsagda uttala sig om brottsanmälare är det möjligt att en
1131 informationskampanj skulle kunna leda till fler anmälningar av sexualbrott. Antalet anmälda
1132 sexualbrott har dock stadigt ökat och lagstiftningen och straffsatserna för sexualbrott har
1133 skärpts sedan ett antal år tillbaka och fortsätter i skärpande riktning. Även kunskaperna om
1134 reaktionerna hos brottsoffer och förståelsen kring detta har förbättrats. Det finns fortfarande
1135 mycket att göra och Centerpartiet har exempelvis varit mycket tydligt med att antalet anmälda
1136 sexualbrott som leder till åtal är oacceptabelt låg och att utredningsförfarandet kring dessa
1137 brott måste stärkas upp och kvalitetssäkras.

1138
1139 Under hösten 2020 genomförde Jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelserna en kampanj,
1140 Tillsammans mot våld, i syfte att uppmärksamma och stärka arbetet mot våld i nära relationer.
1141 Sådana kampanjer från myndigheternas sida behöver även fortsättningsvis genomföras med

1142 jämna mellanrum. Partistyrelsen är dock inte av uppfattningen att de politiska partierna eller
1143 regeringen ska besluta om sådana kampanjer. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att
1144 avslå denna att-sats.
1145

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att en översyn av lagstiftningen om registerkontroll av skolpersonal bör göras i syfte att skärpa lagen och utöka yrkesgrupperna som omfattas av obligatorisk registerkontroll.

att en informationssatsning ska göras för att informera och utbilda personal inom förskola, skola, socialtjänst och psykiatri om sexualbrott mot barn och annan utsatthet på internet.

att öka kunskapen och informationen till vårdnadshavare om hur man kan samtala med unga om pornografi och annan utsatthet på internet.

att det i varje polisregion ska finna utredare med specialistkompetens om våld i nära relation, sexualbrott, sexköp/människohandel och hedersbrott.

att det ska finnas tillgång till jouråklagare året runt i hela landet med specifik kompetens om brott med särskilt utsatta brottsoffer - våld i nära relation, sexualbrott, sexköp/människohandel och hedersbrott.

1146
1147

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.22.1 att Centerpartiet ska verka för en utökad och regelbunden registerkontroll av personal i förskola och skola.

9.22.3 att Centerpartiet ska verka för ökade medel till ideella organisationer för information, stöd och råd om barns trygghet på nätet.

9.22.5 att Centerpartiet ska arbeta för att Polismyndigheten får ökade resurser för utredning av sexualbrott online.

1148
1149

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.22.2

9.22.4

9.23.1

9.23.2

9.23.3

1150
1151

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.22.6

9.23.4

1152
1153

Sofia Jarl, Centerkvinnorna och Annika Carlsson reserverar sig till förmån för bifall på motion 9.22.6.

Motivering: Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem, och det är de yngsta kvinnorna som utsätts för det grövsta våldet. När mer än var fjärde ung kvinna har utsatts för ett grovt sexuellt övergrepp måste vi reagera och agera! Den vanligaste förövaren är en jämnårig bekant. Det kan vara en pojkvän, klasskamrat eller närstående. I avsaknad av samtal med vettiga vuxna, hemma eller i skolan, som kan föra samtal om att sex ska handla om njutning och inte om våld hämtas idéer om sex från den allt mer våldsamma pornografin där kvävningar, strypningar och förnedring framstår som fullt normala inslag i sexuellt umgänge. Det vore därför rimligt med en åldersreglering så som idag finns för t ex film.

1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160

9.24: Sexuellt utnyttjade av barn

9.24.1 att Centerpartiet intensifierar arbete för att uppfylla det som Sverige åtagit sig i och med att Barnkonventionen artikel 19 och 34 nu är lag.

1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191

Partistyreliens yttrande:

Motionen behandlar frågan om att stärka barns trygghet och säkerhet från att bli sexuellt utnyttjade. Motionären påtalar att Barnkonventionen medför ett långtgående åtagande att skydda barn mot alla former av sexuella övergrepp och att Centerpartiet ska intensifiera arbetet för att tillse att Sverige uppfyller åtagandena på området enligt Barnkonventionen.

Hösten 2020 lämnade den s.k. Barnkonventionsutredningen (SOU 2020:63) sitt betänkande över hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med rättigheterna i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen. Utredningen kom sammantaget fram till att svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med innebörden av Barnkonventionen med undantag för att det finns luckor i det straffrättsliga skyddet när det gäller sexuella gärningar som begås genom digitala medier, samt att barn vars pubertetsutveckling är fullbordad har ett mindre omfattande skydd än andra barn mot att utnyttjas i pornografiskt material. Vad gäller sexuella gärningar som begås genom digitala medier så handlar luckorna i lagen i huvudsak om övergrepp som begås utan att gärningspersonen är närvarande.

Utöver dessa brister i svensk lagstiftning och praxis visar andra rapporter att det finns brister i rättssäkerhet och hanteringen av ärenden som rör barn. Centerpartiet har tagit dessa brister på stort allvar och drivit på för att stärka barns rätt. Under senare tid har Centerpartiet bl.a. drivit på i budgetförhandlingar och regleringsbrev för att stärka och intensifiera Polisens arbete mot sexuella övergrepp mot barn på internet. Vidare har vi drivit på för ny lagstiftning för att möjliggöra husrannsakan i molntjänster och användarkonton, en åtgärd som är särskilt viktigt för att motverka dokumenterade sexuella övergrepp på barn (själva övergreppen och dokumentationen av desamma). Centerpartiet har också länge verkat för höjda straff för köp av sexuell handling av minderårig och att brottsutredare med särskild barnkompetens ska finnas att tillgå i hela landet. Arbetet fortsätter framöver med oförminskad kraft. Partistyrelsen föreslår mot bakgrund av det ovan anförda partistämman att instämna i motionens intention.

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.24.1

1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200
1201
1202
1203
1204

9.25, 9.26: Om bedrägerier

9.25.1 att Centerpartiet tar initiativ till och arbetar för att samhället skall inrätta någon form av jourtelefon av typ ”brottsofferjour” dit människor kan ringa och snabbt få akut hjälp att avstyra bedrägerier och stöldförsök.

9.25.2 att Centerpartiet vidtar egna åtgärder speciellt för äldre människor. Som en tydlig markering och symbol för våra krav skulle vi exempelvis kunna inrätta en Centerpartiets medlemservice dit våra medlemmar kunde ringa som känner sig oroliga över telefon- eller internetmeddelanden eller hotfulla händelser.

1205 9.26.1 att se över hela den rättsliga processen när företagare och andra utsatts för bedrägeri
1206 och identifiera och rätta till de svaga punkterna för att processer snabbt komma till
1207 domstolsutslag och lagföring.

1208
1209 9.26.2 att se till att de tider som processen kan fördröjas av överklaganden, uteblivning mm
1210 skall vara ett minimum, max ett fåtal veckor, istället för månader och år.

1211
1212 9.26.3 att tillsätta resurser till rättsskipande myndigheter för att snabbare och effektivare lösa
1213 bedrägeribrott.

1214

1215

1216 **Partistyrelsens yttrande:**

1217

1218 Motionerna lyfter problemet med att antalet anmälda bedrägerier har ökat under senare år, att
1219 allt fler äldre utsatts för bedrägeriförsök och att bedrägeribrott är ett problem för företagare.

1220 Motionerna beskriver vidare hur alltför få bedrägeribrott klaras upp, samt att

1221 brottsutredningen och rättsskipningsprocessen ofta drar ut på tiden och därmed gynnar den
1222 som begår bedrägeribrott.

1223

1224 Centerpartiet ser allvarligt på problemet med det ökande antalet bedrägeribrott som påverkar
1225 många företagare och inte minst drabbar äldre på ett avskryvärt sätt och vill att detta motverkas
1226 med kraft. Centerpartiet har länge drivit kravet på en nationell brottsofferportal för att
1227 förenkla för de brottsoffer som utsätts för bedrägerier.

1228 En brottsofferportal skulle erbjuda möjlighet att snabbt få överblick över alla de moment som
1229 brottsoffret bör vidta vid ett bedrägeribrott, spärrande av kort och koder m.m., samt även
1230 länka vidare till andra stödåtgärder. I någon mån har detta viss likhet med den brottsofferjour
1231 som efterfrågas av en av motionärerna.

1232

1233 Partistyrelsen instämmer därmed, med hänvisning till Centerpartiets förslag om en
1234 brottsofferportal, i att-satsens intention. Partistyrelsen anser att en brottsofferportal som kan
1235 erbjuda stöd och svar på frågor vid misstänkta bedrägerisituationer är en bättre lösningen än
1236 en medlemsservice med liknande inriktning för Centerpartiets medlemmar. Partistyrelsen
1237 föreslår därför avslag på att-satsen med denna innebörd.

1238

1239 Problemet med bristfälliga utredningsresurser, långa utredningstider och höga balanser har
1240 länge varit ett faktum för flera brottskategorier och behöver motverkas generellt. Centerpartiet
1241 har därför inom ramen för januariavtalet, drivit på och fått igenom en historiskt stor satsning
1242 på Polisen, där antalet polisanställda ska utökas med 10 000 till år 2024 för att kunna
1243 tillgodose behovet av att snabbt och effektivt utreda brott. Satsningen kommer även att
1244 påverka utredningen av bedrägeribrott och göra det möjligt både att snabba upp och
1245 effektivisera det brottsutredande arbetet, samt att bedriva ett mer effektivt brottsförebyggande
1246 arbete mot bedrägerier. Detta kommer troligen att ge större effekt än att se över hela den
1247 rättsliga processen och de processuella frister som gäller för specifikt bedrägeribrott. Det
1248 brottsförebyggande arbetet avseende bedrägerier bör specifikt inriktas på att rusta de grupper
1249 som är särskilt utsatta för bedrägeribrott. Då resurser till de brottsbeivrande och rättsskipande
1250 myndigheterna är en återkommande fråga vid varje budgettillfälle föreslår Partistyrelsen att
1251 instämma i motionens intention i denna del. Partistyrelsen föreslår i övrigt avslag på
1252 motionerna.

1253

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.25.1

9.26.3

1254
1255

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.25.2

9.26.1

9.26.2

1256
1257
1258

9.27: Polisförhör

1259
1260
1261
1262
1263

9.27.1 att kriminalisera att som vittne ljuga i polisförhör.

1264
1265

Partistyrelsens yttrande:

1266
1267

Motionären vill göra det olagligt för vittnen att ljuga i polisförhör.

1268
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275

En offentlig utredning har tillsatts med uppdraget att titta på problematiken med vilseledande lögn i polisförhör efter det avgörande från Högsta domstolen som motionären refererar till. Det finns dock vissa svårigheter i att generellt göra det straffbart att ljuga i polisförhör, exempelvis eftersom den som misstänks för ett brott alltid har rätt att tiga och inte har någon skyldighet att samarbeta i utredningen av brottsmisstanken. Detsamma gäller även personer som har medverkat till brottet. Inledningsvis vid en brottsutredning kan det också vara svårt att veta hur rollerna ser ut och vem som är vittne respektive exempelvis misstänkt.

1276
1277
1278
1279
1280
1281
1282
1283
1284

Ofta har Polisen också nytta av att vittnen berättar fritt även om sådant som de är osäkra på eller bara antar. Att göra det straffbart att lämna felaktiga uppgifter i vittnesförhör skulle kunna ha en hämmande inverkan på vittnens berättande. Det behövs en mer preciserad lösning för att komma åt problemet med medvetna åtgärder för att vilseleda Polisen under förundersökningsarbetet. Brottet skyddande av brottsling borde därmed även omfatta sådana situationer där någon, till förmån för den som är misstänkt eller dömd för ett brott, under polisförhör eller på annat sätt under brottsutredning, lämnar falska uppgifter som kan påverka bevisläget.

1285 Partistyrelsen föreslår därmed en att-sats med denna lydelse och föreslår partistämman att
1286 instämma i motionens intention.
1287

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att brottet skyddande av brottsling även ska omfatta situationer när någon, till förmån för den som är misstänkt eller dömd för ett brott, under polisförhör eller på annat sätt under brottsutredning, lämnar falska uppgifter som kan påverka bevisläget.

1288
1289

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.27.1

1290
1291
1292

1293 **9.28:** Preskriptionstid för ekonomisk brottslighet

1294
1295 9.28.1 att preskriptionstiden för ekonomisk brottslighet fördubblas.
1296

1297

1298 **Partistyrelsens yttrande:**

1299

1300 Motionen föreslår fördubblad preskriptionstid för ekonomisk brottslighet. Detta då det ofta
1301 hinner gå lång tid innan ekonomisk brottslighet upptäcks och att det därmed råder en obalans i
1302 förhållande till annan brottslighet. Detta kan också leda till känslan av att samhället gör
1303 skillnad mellan ”manschettbrottslighet” och annan brottslighet.
1304

1305 Centerpartiet är av uppfattningen att preskriptionstiderna för brott generellt sett bör ses över i
1306 skärpande riktning. Partistyrelsen föreslår därmed en att-sats med denna innebörd. Såväl
1307 tekniska framsteg som en allmänt ändrad syn på preskription av brott påkallar behovet av en
1308 förändring av preskriptionstiderna. En statlig utredning har också tillsatts med detta uppdrag.
1309 Partistyrelsen håller med motionären om att det finns skäl att förlänga preskriptionstiderna för
1310 ekonomisk brottslighet och då särskilt med motiveringen att det kan gå lång tid innan
1311 ekonomisk brottslighet upptäcks. Partistyrelsen vill dock inte låsa sig vid en generell
1312 fördubbling av preskriptionstiden för ekonomisk brottslighet och föreslår därför en lite vidare
1313 skrivning om att preskriptionstiderna för ekonomisk brottslighet ska förlängas, samt att
1314 instämma i motionens intentioner.
1315

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att preskriptionstiderna för brott generellt sett bör ses över i skärpande riktning.

att preskriptionstiderna för ekonomisk brottslighet ska förlängas.

1316
1317

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.28.1

1318
1319
1320

1321 **9.29, 9.30, 9.31: Djurrättsaktivism**

1322

1323 9.29.1 att "Förhindrande av jakt" också blir ett brott med egen brottskod i Sverige enligt
1324 fransk förebild som ger kännbara straff som till exempel upp till ett års fängelse och höga
1325 böter.

1326

1327 9.30.1 att polisens resurser att bekämpa ekofascister och djurrättsextremister ska ökas rejält.

1328

1329 9.30.2 att fängelsestraff döms ut för den här typen av brott.

1330

1331 9.30.3 att straffskalan generellt höjs betydligt för den här typen av brott.

1332

1333 9.31.1 att verka för att straffen för intrång hos och störande av verksamheter på gårdar och i
1334 djurstallar, på slakterier och andra samhällsviktiga verksamheter höjs avsevärt, så vi även i
1335 framtiden kan få säker, miljövänlig och Svensk/närproducerad mat.

1336

1337 9.31.2 att en brottskod för djurrättsrelaterade brott införs, så de går att sammanställa för
1338 statistik och forskning.

1339

1340

1341 **Partistyrelsens yttrande:**

1342

1343 Motionerna handlar om brottslig djurrättsaktivism. Motionärerna beskriver hur personer
1344 verksamma inom främst de gröna näringarna, samt deras familjer, i många fall utsätts för
1345 trakasserier, hot och vandalisering av kriminella djurrättsaktivister och ekofascister.

1346 Motionärerna efterfrågar stängare straff och en samlad brottskod för denna brottslighet.

1347

1348 Våldsbejakande djurrättsaktivismen och ekofascism utgör ett hot mot vår framtida

1349 livsmedelsförsörjning, det fria företagandet, enskilda brottsoffer och vår demokrati.

1350 Centerpartiet driver sedan tidigare att straffen för den här typen av brottslighet ska blir mer

1351 kännbara och att Polisens resurser för att bekämpa ekofascister och djurrättsextremister ska

1352 öka, samt att en brottskod för djurrätsrelaterade brott införs. Partistyrelsen föreslår därmed
1353 bifall på de att-satser som gå i linje med detta.

1354

1355 Centerpartiet vill också att lagstiftningen om trakasserier på privat mark ska ses över i syfte
1356 att komma åt brottslighet av det här slaget. Vidare har Centerpartiet drivit på för att utredare
1357 med särskild kompetens om brottslig djurrätsaktivism ska finnas i samtliga polisregioner och
1358 att statistiken för brott kopplade till djurrätsaktivism ska bli tydligare och mer tillgänglig.
1359 Centerpartiet har även påtalat behovet av ett utredningsförfarande som tydliggör när
1360 våldsbejakande djurrätsaktivism ligger bakom återkommande, eller ett antal enskilda,
1361 brottsliga gärningar.

1362

1363 Partistyrelsen anser att förhindrande av jakt är allvarligt, i synnerhet när det gäller sabotage
1364 mot eftersöksjakt och att denna brottslighet måste adresseras på ett lämpligt sätt. Vilken
1365 lagstiftningsteknik som bäst åstadkommer ett gott straffrättsligt skydd är inte alldeles
1366 självklart. Partistyrelsen instämmer i intentionen i denna punkt men tror att det är oklokt att
1367 låsa oss vid en specifik lösning. Partistyrelsen föreslår i övrigt att instämna i motionernas
1368 intention.

1369

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.30.1 att polisens resurser att bekämpa ekofascister och djurrättsextremister ska ökas rejält.

9.31.2 att en brottskod för djurrätsrelaterade brott införs, så de går att sammanställa för statistik och forskning.

1370

1371

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.29.1

9.30.2

9.30.3

9.31.1

1372

1373

1374

1375 **9.32, 9.33: Om eftersupning och rattfylleri**

1376

1377 9.32.1 att Sverige ska införa en lag liknande den som man införde i Norge 1959 där man inte
1378 får dricka alkohol inom sex timmar efter att man varit inblandad i en trafikolycka.

1379

1380 9.33.1 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om alkolås-krav i två år som påföljd vid
1381 rattfylleri.

1382
1383 9.33.2 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om alkolås-krav i fem år vid grovt
1384 rattfylleri.

1385
1386 9.33.3 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om livslångt alkolås-krav vid rattfylleri
1387 med dödlig utgång.

1388
1389 9.33.4 att Centerpartiet yrkar bifall till motionen.

1390
1391 9.33.5 att Centerpartiet ställer sig bakom motionen.

1392
1393

1394 **Partistyrelsens yttrande:**

1395
1396 Motionerna rör frågor om rattfylleri och då mer specifikt eftersupning och krav på alkolås.
1397 Motionärerna framhåller att allt för många omkommer i alkohol- och drogrelaterade
1398 trafikolyckor och att mer måste göras för att motverka detta. I den ena motionen föreslås att
1399 Sverige ska ta efter norsk lag för att motverka eftersupning. Enligt norsk lag får man inte
1400 dricka alkohol under sex timmar efter det att man har varit inblandad i en trafikolycka.

1401
1402 Partistyrelsen instämmer i att något bör göras för att motverka att gärningsmän kan
1403 undkomma straff för rattfylleri genom att påstå att de intog alkohol först efter olyckstillfället.
1404 Den norska lagstiftningen skulle kunna fungera som förebild för en svensk dito om
1405 efterförtäring, men det finns ingen anledning att helt låsa sig vid en given lösning.
1406 Partistyrelsen instämmer därmed i intentionerna i motionen men menar samtidigt att
1407 skrivningen i den föreslagna att-satsen behöver justeras något. Partistyrelsen vill på detta sätt
1408 fånga in motionärens förslag om kriminalisering av efterförtäring utan att binda sig vid en på
1409 förhand given lagutformning.

1410
1411 Den som fått, eller riskerar att få, sitt körkort återkallat på grund av rattfylleri eller grovt
1412 rattfylleri kan ansöka om att få fortsätta köra med ett alkolås installerat i bilen. Alkolåset
1413 utgör då ett villkor för att få behålla körkortet. Den som ansöker måste uppfylla vissa
1414 förutsättningar och själv bekosta installationen av alkolåset. Att ansöka om alkolås är därmed
1415 en frivillig åtgärd och bör så förbli. Partistyrelsen föreslår därför avslag på motionen om krav
1416 på alkolås och livslångt alkolås.

1417 Partistyrelsen instämmer dock i motionens intention i den meningen att straffen för rattfylleri
1418 bör skärpas, särskilt straffen för grovt och upprepat rattfylleri. Även den tid som körkortet
1419 återkallas eller villkoras med alkolås bör utökas. Partistyrelsen föreslår därför en ny att-sats
1420 med denna innebörd.

1421

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet ska verka för att efterförtäring kriminaliseras.

att straffen för rattfylleri och grovt rattfylleri skärps, särskilt för upprepat brott, samt att tiden som körkortet återkallas eller villkoras med alkoholås utökas.

1422
1423

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.32.1

1424
1425

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.33.1

9.33.2

9.33.3

9.33.4

9.33.5

1426
1427
1428

9.34: Kamera vid bankomater

1429
1430
1431
1432

9.34.1 att lagstifta om obligatorisk kameraövervakning av bankomater.

1433
1434
1435

Partistyrelsens yttrande:

1436
1437
1438
1439

Motionären vill lagstiftas om obligatorisk kameraövervakning av bankomater. Motionären anför att sådan lagstiftning finns i flera andra länder och skulle vara till stor hjälp i Polisens brottsbekämpande arbete.

1440
1441
1442

Övervakningskameror på rätt plats kan fylla en mycket viktig roll i det brottsbekämpande arbetet. De flesta bankomater är idag kameraövervakade. Att lagstifta om obligatorisk kameraövervakning skulle dock innebära ökade kostnader för de aktörer som tillhandahåller

1443 bankomater. Det finns då en risk att aktörerna väljer att ta bort mindre välbesökta bankomater
1444 istället för att förses dem med en kamera.

1445

1446 Partistyrelsen anser att tillgången till bankomater i hela landet är viktigare än att varje
1447 bankomat är försedd med kamera. Med hänsyn till detta föreslås avslag på motionen.

1448

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.34.1

1449

1450

1451

1452 **9.35: Brottslighet på sociala medier**

1453

1454 9.35.1 att Centerpartiet verkar för att frågan om brottslighet på sociala medier ska utredas.

1455

1456

1457 **Partistyrelsens yttrande:**

1458

1459 Motionen behandlar frågan om brott som begås på sociala medier och internet, särskilt
1460 narkotikaförsäljning. Motionären lyfter svårigheten att utreda dessa brott då många
1461 plattformar är baserade i andra länder. Ofta tar det även tid att begära hjälp från
1462 brottsutredande myndigheter i andra länder och detta drabbar särskilt utredningen av mindre
1463 grov brottslighet. Motionären anser också att Polisen inte har de förutsättningar som behövs
1464 för att kunna hantera brottslighet på internet.

1465

1466 De problem som motionären lyfter är helt klart identifierade och det pågår för närvarande
1467 insatser för att ytterligare förbättra det europeiska brottsbekämpande arbetet. Det europeiska
1468 samarbetet efter knäckandet av Encrochat är ett mycket lyckat exempel på gränsöverskridande
1469 brottsbekämpning som involverar digital kommunikation. Sverige har nyligen också
1470 ratificerat en europeisk konvention om IT-relaterad brottslighet, Budapestkonventionen. Detta
1471 var ett viktigt steg som Centerpartiet tyvärr anser regeringen dröjde allt för länge med att
1472 genomföra.

1473

1474 Centerpartiet driver även på för möjligheten att kunna göra husrannsakan i molnet eller i ett
1475 användarkonto – och inte bara i den fysiska utrustning som hittas där man gör husrannsakan.
1476 Detta för att ytterligare stärka det brottsbeivrande arbetet mot internetbaserad brottslighet.
1477 Lagstiftningen måste vara relevant och anpassad utifrån aktuella förutsättningar. Därför har
1478 riksdagen också under senare år infört ökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel för
1479 att kunna avlyssna och läsa digital kommunikation i de fall det föreligger misstanke om grov
1480 brottslighet.

1481

1482 Motionären tar även upp frågan om Polisens bemanning och möjligheter att utreda
1483 brottslighet. Centerpartiet har varit drivande i att det nu görs en historiskt stor satsning på att
1484 bygga ut antalet polisanställda. Detta eftersom vi vet att det krävs tillräckligt med
1485 utredningsresurser för att klara av att utreda och lagföra brott.

1486

1487 Partistyrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning men anser också att Centerpartiet
1488 driver på aktivt för att motverka de problem som motionären tar upp och föreslår därför att
1489 partistämman instämmer i motionens intention.
1490

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.35.1

1491
1492
1493

1494 **9.36: Nya bevisregler**

1495
1496 9.36.1 att Centerpartiet lyfter frågan om nya bevisregler och driver att de förslag som
1497 presenteras i SOU 2017:98 ”Tidiga förhör – nya bevisregler” införs så snart som möjligt.
1498

1499 **Partistyrelsens yttrande:**

1500
1501
1502 Motionären vill att Centerpartiet tar ställning för de förslag som lyfts fram i den statliga
1503 utredningen ”Tidiga förhör – nya bevisregler” (SOU 2017:98). Motionären menar att mycket
1504 skulle vara vunnet genom att kunna säkra bevisning redan vid tidiga förhör av vittnen och
1505 misstänkta. Att detta skulle leda till att fler brottslingar döms och även minska lidandet som
1506 processen innebär för brottsoffren. Motionären vill därför att förslagen som presenteras i
1507 utredningen införs så snart som möjligt.
1508

1509 Utredningen ”Tidiga förhör – nya bevisregler”, utgör ett delbetänkande av tre i en större
1510 utredning om processrätt och stora brottmål där slutbetänkande lämnades i juni 2019. I
1511 utredningen föreslås nya bevisregler i brottmål som innebär en modifiering av muntlighets-,
1512 omedelbarhets- och koncentrationsprincipen. Utredningen föreslår att det ska bli möjligt att
1513 redan under förundersökning och förberedelse av brottmål kunna ta upp berättelser vid förhör
1514 på ett sådant sätt att denna upptagning kan åberopas som bevis vid huvudförhandling. Vidare
1515 föreslås utökade möjligheter att lägga fram sådan upptagen bevisning (ljud- och bildfiler) vid
1516 huvudförhandling utan att personen vars berättelse det gäller också ska behöva inställa sig
1517 personligen vid förhandlingen. Inspelningen ska därmed kunna åberopas på samma sätt som
1518 ett förhör vid rättegången.
1519

1520 Syftet med förslagen är att komma till rätta med de långa handläggningstiderna som tynger
1521 brottmålen och som leder till långa häktningstider, påfrestning både för tilltalade och
1522 målsägande och svårigheter för vittnen att minnas. Utredningens förslag fick ett blandat
1523 mottagande av remissinstanserna. Flera remissinstanser var tveksamma eller mycket
1524 tveksamma, eller avstyrkte rent av utredningens förslag. Den huvudsakliga kritiken avsåg
1525 rättssäkerhetsaspekter, att förslagen riskerar att leda till en obalans mellan parterna där den
1526 tilltalades position i brottmålsförandet försvagas och rätten till en rättvis rättegång och den
1527 kontradiktoriska principen (möjligheten till bland annat motförhör) undermineras. En annan
1528 återkommande kritik var att domstolarnas roll riskerar att bli otydlig om förslagen genomförs.
1529

1530 Några remissinstanser ansåg dessutom att förslagen riskerar att ytterligare öka belastningen på
1531 rättskedjan och därmed till och med att tynga brottmålen. Även de remissinstanser som ställde
1532 sig positiva till förslagen framhöll i många fall behovet av ytterligare överväganden och
1533 kompletteringar. Regeringen kom under sommaren med en proposition på utredningen. Tiden
1534 för riksdagspartierna att tycka till om propositionen går ut den 22 september, vilket innebär att
1535 förslagen just nu begrundas.

1536
1537 Centerpartiet är av uppfattningen att det finns ett generellt behov av att modernisera och
1538 anpassa svensk processrätt till den tekniska utvecklingen. Det finns också anledning att
1539 använda tillgänglig teknik när så är möjligt, exempelvis att mer regelmässigt dokumentera
1540 polisförhör även med ljud- och bildupptagning. Då brottmålsprocessen är av avgörande
1541 betydelse för den som står tilltalad är det dock av största vikt att de förändringar som görs av
1542 processen inte minskar rättssäkerheten.

1543
1544 Partistyrelsen tycker inte att det inte finns anledning föregå lagstiftningsprocessen i
1545 förevarande ärende, som rör stora och genomgripande förändringar av avgörande slag och
1546 som också ifrågasatts av flera remissinstanser. Partistyrelsen föreslår därmed partistämman att
1547 besluta om en ny att-sats som innebär att polisförhör regelmässigt ska dokumenteras genom
1548 ljud- och bildupptagning, samt i övrigt instämman i motionens intention.

1549

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att polisförhör regelmässigt dokumenteras genom ljud- och bildupptagning.

1550

1551

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämman i intentionen i följande motioner:

9.36.1

1552

1553

1554

1555 **9.37:** Hälsokontroller vid innehav av vapenlicens

1556

1557 9.37.1 att personer som innehaver vapenlicens ska genomgå regelbundna kontroller av syn,
1558 motorik och kognition.

1559

1560 9.37.2 att personer efter akut hälsotillståndsförändring som påverkar kognition, syn och
1561 motorik får tillfälligt indragna vapenlicenser, och bedömas för lämplighet att innehava vapen
1562 efter 3-6 månader av hälsoprofession (läkare, arbetsterapeut).

1563

1564

1565 **Partistyrelsens yttrande:**

1566

1567 Motionären vill att vapeninnehavare ska genomgå regelbundna hälsokontroller och att en akut
1568 hälsotillståndsförändring, exempelvis efter en stroke, ska leda till en tillfälligt indragen
1569 vapenlicens.

1570
1571 Centerpartiet anser att det är av yttersta vikt att den som innehar vapenlicens är lämplig att
1572 inneha skjutvapen. Enligt nuvarande vapenlag är en läkare skyldig att omedelbart göra en
1573 anmälan till Polisen i de fall läkaren bedömer att patienten av medicinska skäl är olämplig att
1574 inneha skjutvapen. Bara i de fall det står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att
1575 inneha skjutvapen, behöver läkaren inte göra någon anmälan. Bestämmelsen omfattar läkare i
1576 all hälso- och sjukvård och oavsett vilket specifikt hälsotillstånd som ligger till grund för
1577 bedömningen. Skyldigheten gäller därmed oavsett om det rör sig om en åldersförändring,
1578 psykisk ohälsa eller en akut hälsotillståndsförändring.

1579
1580 Partistyrelsen förstår motionärens tanke om regelbundna kontroller. Ett sådant system riskerar
1581 dock att urholka den nuvarande strikta skyldigheten för läkare att agera direkt om
1582 lämpligheten hos vapenlicensinnehavaren kan sättas i fråga. Risken är att man som läkare då
1583 väljer att låta den årliga kontrollen ta hand om detta. De som blir olämpliga att handa vapen
1584 mellan kontrollerna, eller som klarar de mer generella testerna, riskerar därmed att få fortsätta
1585 handha vapen. Systemet blir också otympligt och dyrt i den meningen att personer som inte
1586 uppvisar brister också måste genomgå kontroll varje år.

1587
1588 Partistyrelsen menar vidare att en sådan akut hälsotillståndsförändring som beskrivs i
1589 motionen redan idag påkallar en anmälan om indragen vapenlicens och att de medicinska skäl
1590 som då ligger till grund för anmälan ofta kommer att kvarstå. Dagens regler ger möjlighet för
1591 den som fått sin vapenlicens indragen, men senare uppfyller kraven på lämplighet, att ansöka
1592 om en ny vapenlicens. Partistyrelsen föreslår därmed avslag på motionen.
1593

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.37.1

9.37.2

1594
1595
1596

1597 **9.38, 9.39, 9.40: Tullverkets befogenheter**

1598
1599 9.38.1 att Tullverkets befogenheter utökas för att motverka att stöldgods förs ut ur Sverige.

1600
1601 9.39.1 att ge Tullverket större befogenhet att kontrollera fordon som lämnar landet.

1602
1603 9.40.1 att Tullen ska få befogenhet att genomföra regelbundna och stickprovsmässiga
1604 utförselkontroller.

1605
1606 9.40.2 att Tullverket bör få befogenhet att kontrollera utförsel av stöldgods, gripa
1607 gärningsmän och beslagta stöldgods.

1608

1609 9.40.3 att göra utförelse av stöldgods till ett smugglingsbrott.

1610

1611 9.40.4 att Tullverket och Kustbevakningen var för sig ska få samma befogenheter som polis
1612 att stoppa stöldgods, stoppa fordon och öppna lastutrymmen vid gränsen.

1613

1614

1615 **Partistyrelsens yttrande:**

1616

1617 Motionärerna föreslår en utökning av Tullverkets befogenheter att kontrollera fordon och
1618 varor som är på väg att föras ut från Sverige. Inte bara in i Sverige. Motionären anser också
1619 att stöldgods måste kunna beslagtas av Tullverket.

1620

1621 Centerpartiet har under lång tid drivit på för att Tullverket ska få såväl ökade resurser som
1622 utökade befogenheter. Under de senaste åren har Tullverkets befogenheter utökats stegvis.
1623 Bland annat finns nu möjligheten att kvarhålla postförsändelser som kan misstänkas innehålla
1624 vapen, ammunition eller explosiva varor. För närvarande är ett förslag ute på remiss som
1625 syftar till att stärka möjligheterna att ingripa vid misstanke om brott, bland annat att kunna
1626 stoppa personer som misstänks föra stöldgods ur landet. Centerpartiet har länge varit drivande
1627 i att detta ska vara möjligt. Lagförslaget tydliggör att eftersom myndigheten kan upptäcka
1628 olika typer av brott i sin ordinarie verksamhet bör en tulltjänsteman därför tillfälligt kunna
1629 ingripa mot all typ av brottslighet när denne utför kontroller med stöd av bestämmelserna i
1630 tullagen och inregränslagen.

1631 Partistyrelsen anser att förslaget till ny lagstiftning svarar mot förslagen om utökade
1632 befogenheter och instämmer därmed i motionerna. Den oro kring möjligheten att utföra
1633 kontroller som motionären anför framstår mot bakgrund av den nya lagstiftningen som
1634 obefogad. Likaså utökas befogenheterna att kvarhålla personer i väntan på överlämnande till
1635 polis. Det är givetvis viktigt att lagstiftningen följs upp för att säkerställa att den är
1636 ändamålsenlig.

1637

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.38.1

9.39.1

9.40.1

9.40.2

9.40.3

9.40.4

1638

1639

1640

1641

1642 **Motionssvar Migration och integration**

1643

1644

1645 **9.41, 9.42, 9.43: Säkra lagliga vägar för skyddsbehövande**

1646

1647 9.41.1 att tidigare beslut om att det ska vara möjligt att söka asyl på ambassader tas bort.

1648

1649 9.42.1 att arbeta för att EU:s medlemsländer tillsammans öppnar sina ambassader globalt så
1650 att de av världens flyktingar som kan ta sig till en ambassad för ett EU-land kan söka asyl i
1651 respektive EU-land samt att gällande stämmobeslut om att Sverige ensamt ska öppna sina
1652 ambassader upphävs.

1653

1654 9.43.1 att man utreder snarast möjligheten att ta över flyktingverksamhet från Turkiet mot
1655 ersättning av EU.

1656

1657

1658 **Partistyrelsens yttrande:**

1659

1660 Motionerna behandlar frågan om nya lagliga vägar för människor på flykt att få skydd utöver
1661 kvotflyktingsystemet. Två motioner föreslår att ompröva tidigare beslut från 2013 om att
1662 öppna upp för möjligheten att söka asyl på svenska ambassader. En av motionerna föreslår att
1663 samtliga EU:s länder istället ska öppna upp möjligheten att söka asyl på ambassad. En annan
1664 motion föreslår att skyddsbehövande personer i Turkiet ska vidarebosättas till Sverige mot
1665 den ersättning som EU betalar Turkiet så att överenskommelsen mellan Turkiet och EU inte
1666 längre behövs.

1667

1668 För Centerpartiet är det centralt att migrationspolitiken ska präglas av medmänsklighet och
1669 ordning och reda. Det innebär att vi värnar asylrätten. Vi har också på stämman 2017 beslutat
1670 att resurser i större utsträckning ska riktas mot de mest utsatta, så som kvotflyktingar.

1671

1672 Centerpartiet anser att det tyvärr även fortsatt finns behov avtal med tredjeländer. Dessa avtal
1673 så som överenskommelsen mellan Turkiet och EU är inte oproblematiska. Men Centerpartiet
1674 anser att dessa avtal är nödvändiga för att EU ska få en fungerande migrationspolitik. När
1675 denna typ av avtal sluts är det dock centralt att mänskliga rättigheter, non-refoulement och
1676 andra viktiga principer värnas.

1677

1678 80 miljoner människor i världen är på flykt från krig och konflikter. Ännu fler människor
1679 lever i odemokratiska samhällen och är utsatta för förtryck. En viktig del i detta arbete är
1680 biståndet, en annan är kvotflyktingsystemet. UNHCR identifierar de kvotflyktingar som är i
1681 störst behov av att få skydd i ett annat tredje land. Idag väntar 1,4 miljoner människor på att
1682 bli vidarebosatta. Av dessa blev 64 000 personer vidarebosatta under 2020, varav Sverige
1683 årligen tar emot 5000 kvotflyktingar.

1684

1685 Den som på egen hand vill ansöka om skydd måste ta sig till det land den vill ansöka om asyl
1686 i. För att motverka att människor irreguljärt och på farliga vägar tar sig till EU har alternativa
1687 lagliga vägar för att få skydd diskuterats utöver möjligheten till vidarebosättning. I en
1688 utredning från 2017 (SOU 2017:103 Lagliga vägar att söka asyl i EU) har möjligheten att
1689 införa ett EU-gemensamt system för att ansöka om asyl på ambassad utretts. Utredaren ansåg
1690 dock att nackdelarna med en asylprocess utomlands är så påtagliga att Sverige inte bör verka
1691 för en sådan ordning. En orsak är att vissa asylländer är mer attraktiva än andra vilket kommer
leda till en mycket ojämn fördelning och således gå emot EU:s princip om solidaritet och

1692 rättvis ansvarsfördelning. Utredaren anser också att förslaget är problematiskt ur
1693 rättssäkerhetssynpunkt eftersom asylprocessen externalisera genom att den flyttas ut till tredje
1694 land.

1695
1696 Alternativa förslag har även diskuterats på EU-nivå. Bland annat införandet av så kallade
1697 regionala plattformar från vilka skyddsbehövande skulle kunna vidarebosättas till EU. Men
1698 eftersom inget land är intresserat av att tillhandahålla dem är de sedan 2018 inte längre på
1699 EU:s agenda. Ett liknande system finns dock redan i Libyen som innebär att UNHCR
1700 identifierar skyddsbehövande personer som evakueras till flyktingläger i Niger i väntan på att
1701 vidarebosättas till Europa. Få länder har emellertid erbjudit sig att ta emot dessa
1702 kvotflyktingar och därför har endast ett fåtal flyktingar vidarebosatts.

1703
1704 Det kan konstateras att antalet människor i behov av skydd är betydligt fler än de säkra lagliga
1705 vägar som erbjuds. Det finns dessutom redan 1,4 miljoner människor som har ett konstaterat
1706 skyddsbehov som väntar på att bli vidarebosatta. Att då införa ett parallellt system som
1707 innebär att Sverige som ensamt land ska pröva rätten till skydd för alla som kommer söka asyl
1708 på en svensk ambassad eller att ta över alla skyddsbehövande från Turkiet är inte
1709 genomförbart. Det är heller inte i linje med stämmobeslutet från 2017 om att prioritera
1710 kvotflyktingar. Det skulle dessutom innebära att Sverige ensamt skulle ta ett enormt ansvar
1711 för människor i behov av skydd vilket går emot EU:s princip om solidaritet och rättvis
1712 ansvarsfördelning. Detsamma gäller möjligheten att bevilja humanitära visum eller att
1713 vidarebosätta alla skyddsbehövande personer från Turkiet till Sverige. Partistyrelsen föreslår
1714 därför stämma att besluta att det även fortsättningsvis endast ska vara möjligt att söka asyl
1715 inom Sverige eller vid Sveriges gräns.

1716
1717 Eftersom det redan finns ett befintligt fungerande gemensamt vidarebosättningsystem för
1718 personer med konstaterat skyddsbehov som tyvärr inte nyttjas av medlemsländerna i
1719 tillräckligt hög utsträckning finns det inte heller anledning att införa ett nytt parallellt
1720 asylansökningssystem på ambassader på EU-nivå. Alternativa lösningar som direkt syftar till
1721 att motverka att människor tar sig på livsfarliga resor till EU har dessutom redan diskuterats
1722 på EU-nivå men inte fått stöd. Centerpartiet är dock även framöver positiv till att fortsätta
1723 diskutera andra alternativa lösningar för att öka antalet personer som får skydd på en säker
1724 och laglig väg.

1725

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att utgångspunkten även fortsättningsvis är att en skyddsbehövande person ska ta sig till Sverige för att kunna söka asyl.

1726

1727

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.41.1

1728

1729

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.42.1

9.43.1

1730

1731

1732

1733 **9.44: Förhindra missbruk och fusk inom arbetskraftsinvandringen**

1734

1735 9.44.1 att Centerpartiets riksdagsledamöter gör sitt yttersta för att stoppa denna form av
1736 kriminalitet.

1737

1738 9.44.2 att Centerpartiets riksdagsledamöter verkar för att påverka regeringen att stifta
1739 lämpliga lagar som förbjuder denna form av aktivitet.

1740

1741

1742 **Partistyrelsens yttrande:**

1743

1744 Motionären lyfter de problem med fusk och utnyttjande av arbetstillstånd som uppdagats de
1745 senaste åren. Motionären föreslår att regelverket ska skärpas för att motverka organiserat
1746 missbruk av arbetstillstånd.

1747

1748 Arbetskraftsinvandring är en förutsättning för att företag ska ha möjlighet att rekrytera rätt
1749 kompetens inom de yrken det finns kompetensbrist i Sverige. Vissa företag är helt beroende
1750 av arbetskraft från utlandet. Under 2018 bidrog dessutom arbetskraftsinvandringen med 12
1751 miljarder i skatteintäkter. Detta är skatteintäkter som kan användas till skola, vård och omsorg
1752 i hela landet. Det finns dock problem med missbruk av arbetstillstånd vilket har
1753 uppmärksammats av flera myndigheter de senaste åren. Det har framkommit att
1754 arbetskraftsinvandrare utnyttjas av organiserade kriminella nätverk, men också att
1755 arbetstillstånd används som ett sätt att utnyttja välfärdssystemet (se ex. Myndighetsgemensam
1756 lägesbild om organiserad brottslighet 2019).

1757

1758 Centerpartiet driver sedan tidigare på för att komma till bukt med de problemen med fusk och
1759 missbruk som finns inom arbetskraftsinvandringen. En utredning har också tillsatts för att se
1760 över problematiken vilket vi är positiva till (Dir. 2020:8 Åtgärder för att attrahera
1761 internationell kompetens och motverka utnyttjande av arbetskraftsinvandrare). Utredningen
1762 ska lämna sitt slutbetänkande i november 2021.

1763

1764 Partistyrelsen instämmer i motionens intention eftersom Centerpartiet under en längre tid har
1765 drivit på för att problemen med fusk och utnyttjande av arbetstillstånd ska lösas.

1766

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.44.1

9.44.2

1767
1768
1769

1770 **9.45: Utökad samhällsinformation för personer som är nya i Sverige**

1771

1772 9.45.1 att Centerpartiet Riksorganisation genomför en utredning att komplettera nuvarande
1773 integrationspolitik, för att tydliggöra samhällsinformation enligt ovan.

1774

1775

1776 **Partistyrelsens yttrande:**

1777

1778 Motionären föreslår att tillsätta en utredning som ska se över hur samhällsinformationen för
1779 personer som är nya i Sverige ska genomföras i tre steg. Den asylsökande ska i samband med
1780 sin asylansökan få samhällsinformation om Sverige. Inför uppehållstillstånd ska den
1781 asylsökande genomgå ett test och i samband med ansökan om svenskt medborgarskap ska den
1782 nyanlända intyga att han eller hon har intentionen att följa svensk lag.

1783

1784 Redan idag genomgår den som sökt asyl i Sverige Migrationsverkets samhällsintroduktion.
1785 Centerpartiet har genom Januariavtalet drivit igenom en utökning av samhällsintroduktionen.
1786 Introduktionen är nu obligatorisk och ska bland annat innehålla information om
1787 asylprocessen, livet i Sverige, svensk lagstiftning, rättigheter och skyldigheter, jämställhet,
1788 demokrati samt normer och värderingar.

1789

1790 Nyanlända som fått uppehållstillstånd genomgår samhällsorientering som en del av
1791 etableringsprogrammet. Inom ramen för Januariavtalet har också samhällsorienteringen
1792 utökats från 60 till 100 timmar. Utbildningen fokuserar bland annat på hur man försörjer sig i
1793 Sverige samt att bilda familj och ha barn i Sverige.

1794

1795 Motionären vill tillsätta en utredning som ska se över hur samhällsinformation för nyanlända
1796 ska bli tydligare. Partistyrelsen instämmer i motionens intention eftersom Centerpartiet redan
1797 har drivit på för och genomfört flera reformer för att utöka den samhällsintroduktion och
1798 samhällsorientering som idag ges till personer som är nya i Sverige.

1799

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.45.1

1800
1801
1802

1803 **9.46: Förkortad handläggningstid för anknytningsärenden**

1804

1805 9.46.1 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ändrar sina rutiner för att förkorta
1806 ansökningstiden.

1807

1808 9.46.2 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ändrar sina regelverk till
1809 humanare stödjande sätt.

1810

1811 9.46.3 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket har kortare tider för kallelse till
1812 intervjuer i Svenska Ambassader utomlands.

1813

1814 9.46.4 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverkets avslag kan överklagas och att
1815 överklagningstiden inte tar alltför längre tid.

1816

1817 9.46.5 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ger snabbare beslut inom högst 3
1818 mån från ansökningstiden att ge 1 åriga tillfälligt uppehållstillstånd till den sökande partner.

1819

1820

1821 **Partistyrelsens yttrande:**

1822

1823 Motionären lyfter att Migrationsverket snabbare ska fatta beslut i ärenden om
1824 uppehållstillstånd på grund av anknytning och då istället beviljas ett kortare ettårigt
1825 uppehållstillstånd.

1826

1827 En anknytningsperson som beviljas uppehållstillstånd för att leva tillsammans med en partner
1828 i ett nytt förhållande ges ett tillfälligt uppehållstillstånd. Längden på den anhörigas
1829 uppehållstillstånd varierar beroende på vilket tillstånd anknytningspersonen i Sverige har.
1830 Migrationsverket ska i sin prövning av ansökan utreda om det rör sig om ett s.k.
1831 skenförhållande och i vissa fall avgöra om den anhöriga i Sverige har tillräcklig försörjning
1832 för att kunna försörja anknytningspersonen. Centerpartiet står bakom dagens regelverk.

1833

1834 Oavsett hur långt uppehållstillstånd som beviljas är det viktigt att en ansökan om
1835 uppehållstillstånd föregås av en prövning för att avgöra om kraven för uppehållstillståndet är
1836 uppfyllda. Det finns således inget samband mellan ett kortare uppehållstillstånd och kortare
1837 handläggningstid. Partistyrelsen anser därför att det inte finns skäl att förkorta
1838 tillståndslängden.

1839

1840 Motionären anser också att Migrationsverkets handläggningstid och tiden från ansökan till
1841 intervju på ambassad ska kortas samt att myndigheten ska bli mer human. Migrationsverket
1842 har genomgått stora förändringar under de senaste åren. Myndigheten växte när ett större antal
1843 asylsökande sökte sig till Sverige under 2014 och 2015 men har de efterkommande åren
1844 minskat sin verksamhet igen till följd av färre asylsökande. Under 2020 minskade den
1845 genomsnittliga handläggningstiden för anknytningsärenden. En viktig orsak är en ökad
1846 digitalisering av handlägningsprocessen. Den författningsstyrda handläggningstiden för
1847 anknytningsärenden är 9 månader. Migrationsverket förväntas nå författningsstyrd
1848 handläggningstid inom alla ärenden 2023.

1849

1850 Centerpartiet har länge belyst vikten av korta handläggningstider. Långa handläggningstider
1851 drabbar familjer och par som kan tvingas leva separerade under lång tid. Att korta
1852 handläggningstiderna är dock till stor del en organisations- och effektiviseringsfråga. Vi kan

1853 konstatera att Migrationsverket är i en omställningsfas och har effektiviserat sin verksamhet
1854 genom ökad digitalisering. Partistyrelsen instämmer i motionens intention eftersom
1855 myndigheten redan nu arbetar för att korta handläggningstiderna med en målsättning att nå
1856 författningsstyrd handläggningstid 2023.

1857
1858 Motionären anser att handläggningstiden hos domstolarna ska kortas. Partistyrelsen
1859 instämmer i motionens intention eftersom Centerpartiet redan inom ramen för tidigare
1860 budgetsamarbete höjt anslaget till domstolarna bland annat för att korta handläggningstiderna.

1861
1862 Motionären föreslår att Migrationsverkets beslut om uppehållstillstånd ska kunna gå att
1863 överklaga. Partistyrelsen instämmer i motionens intention eftersom Migrationsverkets beslut
1864 redan går att överklaga till migrationsdomstolen och i nästa steg till migrationsöverdomstolen.
1865

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.46.1

9.46.2

9.46.3

9.46.4

1866
1867

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.46.5

1868
1869
1870

1871 **9.47, 9.48, 9.49, 9.50, 9.51: Integrationspolitik**

1872
1873 9.47.1 att se över möjligheterna att stärka nyanlända barns utbildning genom mer intensiv och
1874 mer systematiskt utarbetad språkutbildning.

1875
1876 9.47.2 att göra statsbidrag till skolan mer generella och i de fall de gäller stöd till nyanlända
1877 elever förlänga stödets utbetalning för varje kommun.

1878
1879 9.47.3 att göra en särskild storsatsning på 20 skolor, i privat eller kommunal regi, som har
1880 uppvisat otillräckliga kunskapsresultat under de senaste tre åren. Dessa skolor ska ha central
1881 betydelse för utanförskapsområden och identifieras av Skolverket. Skolor ska ges ny
1882 huvudman och/eller ny ledning för att pröva effekterna av en tioårig särskilt intensiv satsning
1883 med förstklassiga rektorer, lärare, säkerhetsarrangemang samt en specialiserad pedagogik

1884 kombinerad med högt satta förväntningar på eleverna. Målet är att dessa "superskolor" ska
1885 utgöra en tydlig väg till framgång i samhället för alla ungdomar i området. Nya skolor ska
1886 adderas till gruppen årsvis. Skolornas progression ska utvärderas årsvis och goda exempel och
1887 metoder ligga till grund för kunskapsöverföring till andra i liknande situation. Särskilt stora
1888 framsteg ska kunna resultera i ytterligare extra resurser för att bygga vidare på dessa framsteg.
1889
1890 9.47.4 att markant större mandat och stöd ges till rektorer i utanförskapsområden att själva
1891 styra över resursanvändning och lokala anpassningar utifrån skolans behov.
1892
1893 9.47.5 att ett särskilt program införs i för intensiv undervisning i svenska språket för
1894 nyanlända och elever som inte nått grundläggande nivå, med omfattande svenskatimmar efter
1895 skoltid och specialiserade lärare. Insatserna sätts in så tidigt som möjligt för den enskilde.
1896 Detta för att ha förutsättningar att kunna tillgodogöra sig undervisningen bättre.
1897
1898 9.47.6 att tvåläraresystem införs i utanförskapsområden samtidigt som resursfördelningen
1899 viktas så att klasserna är mindre i skolor i dessa områden.
1900
1901 9.47.7 att Skolinspektionen får i uppdrag att i högre utsträckning följa risker för
1902 könsseparation och undervisning baserad på konfessionella normer och har möjlighet att med
1903 kort varsel frånta skolan från sin huvudman och överföra den till en annan huvudman
1904 (kommunal eller privat) i de fall där sådan könsbaserad segregation och/eller undervisning på
1905 konfessionella normer konstaterats.
1906
1907 9.47.8 att utreda hur kommunerna i större utsträckning ska ges verktyg för att fler ska bli
1908 behöriga till gymnasieskolan, till exempel genom att låta eleven stanna i grundskolan tills
1909 dess de har nått kunskapsmål och behörighet, lovskola etc.
1910
1911 9.47.9 att särskilda resurser satsas på förskolan i segregerade områden som genom behörig
1912 och utbildad personal ger särskilt stort fokus på barnens språkutveckling och svenska språket.
1913
1914 9.47.10 att kraven på skolans anmälningsplikt till socialtjänsten vid hög eller ökande
1915 skolfrånvaro eller misstänkta missförhållanden förtydligas. I utanförskapsområden måste de
1916 större riskerna, studiemässigt och socialt för elever som är frånvarande under långa tider från
1917 skolan, motsvaras av en tydligare gemensam reaktion från skolan och socialtjänsten.
1918
1919 9.47.11 att det ska finnas fler vägar till studier på gymnasienivå, särskilt för de som lämnat
1920 påbörjade studier eller inte fullföljt grundskolan. Komvux och yrkesvux måste finnas
1921 tillgängligt och på en god nivå för boende i utanförskapsområden.
1922
1923 9.47.12 att alla elever i högre utsträckning ska få möta arbetslivet och potentiella förebilder i
1924 grundskolan som en integrerad del av undervisningen.
1925
1926 9.47.13 att garantera att alla unga i utanförskapsområden har möjlighet att stanna i skolans
1927 lokaler efter lektionstid för att delta i organiserad sport, musik, kultur och läxläsning fem
1928 dagar i veckan.
1929
1930 9.47.14 att statliga garantier till företagslån och mikrolån för småföretag i
1931 utanförskapsområden inrättas.
1932

1933 9.47.15 att Centerpartiet ska verka för mer tillgängligt eget och lånat kapital till affärsidéer
1934 och företagare i utsatta områden, dit befintliga nätverk för institutionellt kapital oftast inte når.
1935

1936 9.47.16 att varje kommun ska ha ett främjande arbetssätt och företagsfrämjande mål för sin
1937 myndighetsutövning riktad till företagare i utanförskapsområden.
1938

1939 9.47.17 att främja och stötta inkubatorer och verksamheter inriktade på entreprenörskap med
1940 särskilt fokus på utanförskapsområden.
1941

1942 9.47.18 att det i direktiv till arbetsförmedlare framgår att man inte enbart ska väga in en
1943 persons anställningsbarhet utan även ta fasta på personens eventuella planer på eget
1944 företagande.
1945

1946 9.47.19 att de förebyggande och stödjande insatserna till unga på glid mot kriminalitet och
1947 deras familjer kraftigt förstärks i form av systematisk skyndsamt uppsökande verksamhet i
1948 hemmet med samtal, exempelvis inom 48 timmar, med vårdnadshavare och för alla ungdomar
1949 som förekommer i brottsutredningar.
1950

1951 9.47.20 att en statlig utredning initieras för att kartlägga vad som krävs för fler fällande domar
1952 i gängmiljö.
1953

1954 9.47.21 att Polisens synlighet och relationsskapande arbete i samarbete med det lokala
1955 samhället i utsatta områden ska prioriteras ytterligare. Poliserna ska synas på gator och torg
1956 och boende kunna känna igen sin lokala patrullerande polis, med möjlighet till snabb
1957 förstärkning i lägen där det är nödvändigt.
1958

1959 9.47.22 att ge kommuner möjlighet att anställa poliser med samma utbildning och
1960 befogenheter som de anställda av Polismyndigheten, med uppdraget att fokusera på synlighet
1961 i vardagen, trygghet på gator och torg och nolltolerans mot vardagskriminalitet och därmed
1962 komplettera den nationella polisens uppdrag.
1963

1964 9.47.23 att allmännyttan såväl som privata fastighetsägare får tydligt ökad rätt avhysa
1965 hyresgäster där kriminell verksamhet utgår från lägenheten.
1966

1967 9.47.24 att en hot-line upprättas med direkt telefon till Polisen som kan användas av
1968 företagare i utsatta områden med en överenskommelse om utryckning inom minuter vid hot
1969 och utpressning.
1970

1971 9.47.25 att polisen ges ökade resurser i syfte att stärka tryggheten för företagare och
1972 näringsliv i utanförskapsområden.
1973

1974 9.47.26 att en rättstatsutredning tillsätts i syfte att utreda hur klanstrukturer och kriminellas
1975 påverkan på rättsstaten och människors ovilja att delta i rättsprocesser kan begränsas.
1976

1977 9.47.27 att ett särskilt exitprogram införs i syfte att stötta individer som vill lämna kriminella
1978 klaner.
1979

1980 9.47.28 att reformeringen av Arbetsförmedlingen snarast skapar en bättre samverkan mellan
1981 Arbetsförmedlingen, dess upphandlade leverantörer och lokala aktörer, inkl kommuner med
1982 egna insatser, kring de individer som är arbetslösa.

1983
1984 9.47.29 att kommunerna ska få mer långsiktiga integrationsbidrag för stöd till
1985 integrationsinsatser, exempelvis genom att basera schablonen för flyktingmottagande på
1986 kommunens mottagande fler år bakåt i tiden.
1987
1988 9.47.30 att regeringen formulerar mål för självförsörjningsgrad och alla berörda myndigheter
1989 åläggs redovisa hur insatser bidrar till detta mål.
1990
1991 9.47.31 att individuella planer upprättas för varje individ om hur denne planerar att nå sin
1992 självförsörjning och vilka mått och steg individen tar för att nå detta mål, och att dessa steg
1993 sedan följs upp, detta i linje med det uppdrag som redan finns för socialtjänsten. Att
1994 kommunerna i detta ges större möjlighet att ställa krav på motprestation för försörjningsstöd.
1995 Förutom krav på aktivt jobbsökande och tillgänglighet även för deltidsarbete, ska det
1996 därutöver kunna finnas motkrav på deltagande i välfärdstjänst och utbildning som
1997 obligatoriska aktiviteter vid sidan av jobbsökande.
1998
1999 9.47.32 att förstärka det kommunala uppdraget att alla ungdomar som varken arbetar, studerar
2000 eller ingår i något arbetsmarknadspolitiskt program kontaktas i hemmet av kommunen för att
2001 fråga och vägleda om planerna in arbete och studier.
2002
2003 9.47.33 att uppsökande verksamhet anpassad och riktad mot kvinnor och män som står långt
2004 från arbetsmarknaden utökas och främjas med nationella medel.
2005
2006 9.47.34 att kvalitativ sfi för föräldralediga och arbetslösa med små barn införs eller utökas,
2007 särskilt riktad till mammor, där barn kan följa med och där samhällsinformation om kvinnors
2008 och barns rättigheter, kvinnors företagande och deltagande på arbetsmarknaden ingår.
2009
2010 9.47.35 att utreda hur nätbaserade kurser, appbaserade och AI-understödda läromedel samt
2011 andra digitala hjälpmedel ska bli en större del av integrationsarbetet, som en del av en
2012 förstärkt sfi-undervisning.
2013
2014 9.47.36 att möjligheterna förstärks att komma in via plattformarbete, där individen kan vara
2015 såväl anställd som egenföretagare, men där det bör bli lättare att avsätta en liten del av
2016 ersättningen för att i motprestation få tillgång till socialförsäkringarnas grundnivåer vid
2017 sjukdom, arbetslöshet och föräldraskap - och där möjligheterna att trygga en juste arbetsmiljö
2018 förbättras.
2019
2020 9.47.37 att svenska myndigheter alltid ska ställa samma krav och förväntningar på kvinnor
2021 och män och att bidrag utbetalas till båda parterna i en parrelation.
2022
2023 9.47.38 att de rättsvårdande myndigheterna ska ges ökade och riktade resurser och kunskaper
2024 för bekämpningen av det hedersrelaterade våldet och förtrycket.
2025
2026 9.47.39 att Polisen får ett särskilt uppdrag att kraftfullt, varaktigt, uthålligt och synligt
2027 bekämpa hedersrelaterade brott, vilket har en starkt normbildande effekt.
2028
2029 9.47.40 att lagföring måste ske av alla hedersrelaterade brott mot frihet och frid.
2030
2031 9.47.41 att Socialtjänsten måste förstärkas och ges ökade riktade och resurser för
2032 bekämpningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

2033
2034 9.47.42 att Socialtjänsten ska utbildas och stärkas för att den sociala lagstiftningen i hela dess
2035 vidd, bl.a. med möjligheter så som mellantvång, utreseförbud och omhändertagande av utsatta
2036 barn, ska utnyttjas fullt ut.
2037
2038 9.47.43 att det ska tas fram stödprogram för de vårdnadshavare som vill bryta hederskulturen.
2039
2040 9.47.44 att organisationer eller andra som bidrar till hedersförtryckande normer eller
2041 kriminella klanstrukturer ska bekämpas och eventuella offentliga bidrag och tillgång till
2042 offentligt ägda lokaler dras in.
2043
2044 9.47.45 att personal inom skolan och förskolan utbildas inom hederskultur för att snabbare
2045 upptäcka och agera vid på tecken kring hedersvåld.
2046
2047 9.47.46 att kommuner ska tillhandahålla samma service i alla stadsdelar i landets städer -
2048 resurssvaga områden ska förvänta sig samma skötsel av offentliga miljöer och värnande av
2049 stadsmiljön.
2050
2051 9.47.47 att renhållning och skötsel av offentliga miljöer förstärks, inklusive ett program för att
2052 inspektera miljön i trappuppgångar och utemiljöer hos privata hyresvärdar för att förbättra hur
2053 underhåll och renhållning hos privata värdar bidrar till den offentliga miljön.
2054
2055 9.47.48 att en nationell investeringsplan med upprustningsfond bestående av både privat och
2056 offentligt kapital initieras, med 10 strategiskt utvalda platser i utsatta områden, av typen
2057 Järvafältet, som identifieras som en nationell angelägenhet med mål att skapa tätare stadsnära
2058 boendemiljöer med stadsmässiga kvaliteter och blandade upplåtelseformer.
2059
2060 9.47.49 att allmännyttan får minskade krav på affärsmässighet i hyreskontrakt för lokaler och
2061 istället ett tydligt ansvar för att öka utanförskapsområdenas attraktivitet genom fler
2062 näringsverksamheter i marknivå.
2063
2064 9.47.50 att privata hyresvärdar som bidrar till att öka områdets attraktivitet genom verksamhet
2065 som är tillgänglig för de som rör sig i området kan tilldelas en särskild tidsbegränsad
2066 stimulans.
2067
2068 9.47.51 att verka för mer blandade upplåtelseformer i utanförskapsområden genom att
2069 uppmuntra subventionerade egnahemsköp och strategiska ombildningar.
2070
2071 9.47.52 att förtäta storstädernas miljonprogramsområden med stadsmässiga kvaliteter,
2072 arbetsplatser och fastigheter med blandade upplåtelseformer för boende.
2073
2074 9.48.1 att Centerpartiet ska verka för att det tas fram en nationell strategi för att omvandla och
2075 omklassificera utsatta områden till säkra och trygga stadsdelar senast 2030.
2076
2077 9.48.2 att Centerpartiet ska verka för att staten tar sitt ansvar och bidrar med resurser i detta
2078 arbete.
2079
2080 9.49.1 att Centerpartiet lägger fram en partimotion i riksdagen syftande till att utreda
2081 införande av Kommunpolis, inklusive befogenheter och utbildning.
2082

2083 9.49.2 att Centerpartiet lägger fram en partimotion i riksdagen syftande till att ta bort
2084 tillståndsplikten för kommunala ordningsvakter.
2085

2086 9.50.1 att Centerpartiet verkar för att SFI-utbildningen reformeras för att inkludera både
2087 studier i svenska språket och samhällskunskap.
2088

2089 9.50.2 att Centerpartiet verkar för att inrätta snabbspår och en karriärtrappa för SFI-lärare.
2090

2091 9.50.3 att Centerpartiet verkar för att Skolverket tar fram tydligare kvalitetskrav för
2092 modersmålsundervisningen, vilka huvudmännen ska arbeta efter. Detta i syfte att upprätthålla
2093 och garantera utbildningens kvalitet.
2094

2095 9.50.4 att Centerpartiet verkar för att större del av integrationsprocessen görs i samverkan
2096 med civilsamhället.
2097

2098 9.50.5 att Centerpartiet verkar för att skapa ekonomiska incitament för företag som erbjuder
2099 svenskundervisning till sina anställda.
2100

2101 9.50.6 att Centerpartiet verkar för att Arbetsförmedlingens ”etableringsprogram” övertas av
2102 privata arbetsförmedlare i samband med avvecklandet av Arbetsförmedlingen.
2103

2104 9.50.7 att Centerpartiet verkar för att etableringsprogrammet görs obligatoriskt för alla
2105 nyanlända med uppehållstillstånd mellan 20 och 65 år.
2106

2107 9.50.8 att Centerpartiet verkar för att utreda hur ett system kring kvalificering in i välfärden
2108 skulle kunna utformas.
2109

2110 9.50.9 att Centerpartiet verkar för att beslutet om valet av urvalsprocess till grundskolan ska
2111 ligga på den enskilda huvudmannen. Detta i syfte att, genom en decentraliserad skolpolitik,
2112 skapa variation i skolornas antagningssystem, och således bekämpa segregationen.
2113

2114 9.50.10 att Centerpartiet verkar för att vikten av medborgarskapsceremonier förstärks, då de
2115 kan utgöra en viktig del för att stärka innebörden av medborgarskap.
2116

2117 9.50.11 att Centerpartiet verkar för att ansvaret för medborgarskapsceremonier överförs från
2118 kommunerna till länsstyrelserna. De kommuner som vill ska fortsatt kunna erbjuda
2119 medborgarskapsceremonier.
2120

2121 9.51.1 att integrera denna motion med motionen ”Så ska vi vända våra utanförskapsområden”.
2122

2123 9.51.2 att bifalla fortsatt arbete med integration och inkludering.
2124
2125

2126 **Partistyrelsens yttrande:**
2127

2128 Motionerna lyfter integrationsfrågor ur en lång rad perspektiv. Ämnena spänner över ett stort
2129 antal politikområden såsom arbetsmarknad, utbildning, rättspolitik, bostäder med mera.
2130

2131 Centerpartiet har under lång tid drivit på för reformer för en bättre integration. Till exempel
2132 när det gäller en snabbare asylprocess, språkundervisning och samhällsintroduktion från dag
2133 ett, en snabbare väg in på arbetsmarknaden och satsningar på utanförskapsområden.

2134
2135 Språket är centralt för integrationen. Att stärka nyanlända barns kunskaper i svenska genom
2136 mer intensiv och systematisk språkundervisning är också något som Centerpartiet driver. De
2137 många riktade statsbidragen på skolområdet är problematiska, och mindre huvudmän nyttjar
2138 dessa bidrag i lägre utsträckning. För att säkerställa en likvärdig skola bör statsbidragen bli
2139 mer generella. Samtidigt kan det finnas skäl att rikta satsningar för att stärka skolor som har
2140 särskilda utmaningar. Centerpartiet har också medverkat till en stor budgetsatsning på just
2141 detta. Partistyrelsen instämmer därmed i motionens intentioner, och delar uppfattningen att
2142 rektorer i utanförskapsområden behöver, i likhet med rektorer i allmänhet, ett bättre stöd och
2143 ges ett större mandat. Partistyrelsen instämmer också i vikten av att ungdomar som kommit
2144 till Sverige kan erbjudas studier av hög kvalitet i sitt modersmål.

2145
2146 Partistyrelsen delar motionens uppfattning när det gäller intensiv språkundervisning för
2147 nyanlända barn, och att fler ska beredas möjlighet att studera svenska också efter skoltid.

2148
2149 I en rad kommuner har man infört tvåläraresystem. Rätt använt kan det vara ett bra verktyg,
2150 och partistyrelsen instämmer därmed i motionens intentioner men anser också att det är viktigt
2151 att huvudmannen ges möjlighet att anpassa sådana system efter lokala behov och
2152 förutsättningar.

2153
2154 Oseriösa huvudmän som inte lever upp till dessa krav underminerar välfärdens legitimitet.
2155 Här måste vi fortsatt ställa tydliga och hårda krav på huvudmännen. Skolinspektionens
2156 granskning och befogenheter är centrala. Det bör vara en självklarhet att skolor där brister
2157 påträffas samarbetar med myndigheterna. I särskilt allvarliga fall bör Skolinspektionen under
2158 en övergångsperiod kunna ta över skolans ledning eller lägga ned den. Centerpartiet har även
2159 sett till så att Skolinspektionen fått i uppdrag att agera mot de skolor som år efter år uppvisar
2160 undermåliga resultat. I denna del instämmer därmed partistyrelsen i motionens intentioner.

2161
2162 Vi måste vara tydliga med att skolan ska präglas av allas lika värde och vara en plats för
2163 inlärning och trygghet. Centerpartiets hållning är att alla huvudmän ska leva upp till
2164 styrdokumentet och visa goda resultat för att få bedriva skolverksamhet, och att befintliga
2165 skolor som lever upp till höga kvalitetskrav kan utvecklas. Förslag om etableringsstopp
2166 fordrar ett legitimt syfte och måste beaktas med hänsyn till såväl religionsfriheten som
2167 Europakonventionens skydd för de mänskliga rättigheterna.

2168
2169 För att ytterligare stärka skolans kunskapsfokus behöver elever ges mer undervisningstid.
2170 Svenska elever har i dag färre undervisningstimmar än genomsnittet i OECD. Ska svenska
2171 elever återigen bli bland de bästa måste antalet lärarledda timmar öka. Partistyrelsen anser att
2172 detta arbete är viktigt, men om denna typ av åtgärder för att stärka kvaliteten inte hjälper finns
2173 skäl att överväga ytterligare åtgärder för att fler elever ska klara grundskolan. Partistyrelsen
2174 instämmer således i motionens intentioner.

2175
2176 Centerpartiet vill utöka rätten till förskola och genom kunskap och information om förskolans
2177 verksamhet bättre nå utsatta familjer. Genom att kommunen arbetar med uppsökande
2178 verksamhet kan familjer med svårare förutsättningar få bättre information och kunskap om
2179 förskolans uppdrag och verksamhet. Nyanlända föräldrar bör också erbjudas möjlighet att gå
2180 till en integrationsförskola. Fler förskolelärare behöver utbildas och det måste bli lättare för

2181 barnskötare att vidareutbilda sig till förskolelärare medan de jobbar i förskolan. I denna del
2182 instämmer partistyrelsen i motionens intentioner. Detta gäller också insatser mot frånvaro.
2183 Här ser partistyrelsen inrättande av nationell frånvarostatistik, vilket Centerpartiet driver, som
2184 en viktig åtgärd. För att stötta elever är det också viktigt att redan i grundskolan ges en bild av
2185 arbetslivet och att få möjlighet att möta förebilder. Partistyrelsen instämmer i motionens
2186 intentioner i detta avseende.

2187
2188 Vuxenutbildningen är central för att fler ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden och för att
2189 integrationen ska fungera bättre. Det bör vara möjligt att studera på komvux, yrkesvux och
2190 SFI oavsett kommungräns. Var du bor ska inte avgöra ditt utbildningsutbud. Detta skulle öka
2191 tillgången till bra utbildningsmöjligheter för fler. SFI inkluderar redan i dag kunskap om det
2192 svenska samhället. Nyanlända genomgår dessutom samhällsorientering som en del av
2193 etableringen. Partistyrelsen instämmer därför i motionens intentioner att SFI ska inkludera
2194 samhällskunskap.

2195
2196 Centerpartiet ser det som viktigt att stärka läraryrkets attraktivitet, arbeta med att få fler att
2197 vilja utbilda sig till lärare. Det gör vi bland annat genom att bredda och höja studietakten för
2198 kompletterande pedagogiska utbildningar. Kvaliteten inom SFI beror inte minst på att det
2199 finns tillgång till bra lärare. Men vi behöver även se till att SFI-undervisningen blir bättre med
2200 en rad andra åtgärder. Därför efterlyser Centerpartiet en kvalitetshöjning av SFI samt en
2201 förstärkning av möjligheten att kombinera SFI-studier med arbete.

2202
2203 Möjligheten att starta och driva företag är viktigt för integrationen och för att det ska uppstå
2204 fler vägar till arbetsmarknaden. Företagande kräver tillgång till kapital. För att modernisera
2205 och effektivisera det offentliga riskkapitalet bör exempelvis fond-i-fondlösningar användas,
2206 där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och
2207 växande företag. Det möjliggör också för kapitalet att komma till användning där det behövs
2208 som mest. Centerpartiet anser att det är viktigt att också små företag ges tillgång till kapital.
2209 Vi vill också se över möjligheten att återupprätta och utöka programmet Investera i
2210 invandrarkvinnor. Vidare bör statliga Almi ta ett större ansvar i dessa frågor. Partistyrelsen
2211 instämmer i motionens intentioner i detta avseende, men också när det gäller kommuners
2212 förhållningssätt till företagare i utanförskapsområden. Inkubatorer och liknande verksamheter
2213 bör stöttas. Det är viktigt att kommunerna tar ansvar för att skapa ett gott företagsklimat i hela
2214 landet. Partistyrelsen instämmer alltså även gällande detta i motionens intentioner. Att man i
2215 samband med arbetsförmedling också kan stötta människor som är villiga att starta företag bör
2216 dock vara en självklarhet. Detsamma gäller givetvis Arbetsförmedlingens samverkan med
2217 andra aktörer.

2218
2219 Uppsökande verksamhet är ett viktigt instrument för att hindra unga från att dras med i
2220 kriminella kretsar. Här finns många flera exempel på att detta varit framgångsrikt, och
2221 Centerpartiet driver också frågan. Partistyrelsen instämmer i motionens intentioner gällande
2222 detta, men också när det kommer till stävjandet av gängkriminaliteten och den organiserade
2223 brottsligheten. Här har Centerpartiet aktivt drivit på, flera utredningar har tillsatts som
2224 behöver leda till åtgärder.

2225
2226 Polisens synlighet är också en viktig faktor för att öka tryggheten. Här har stora satsningar
2227 gjorts det senaste åren, något som Centerpartiet aktivt bidragit till. En närvarande polis ökar
2228 också möjligheten att bygga relationer med lokalbefolkningen. Centerpartiet vill också se över
2229 möjligheterna att göra överenskommelser mellan staten och ett antal kommuner om att gå in
2230 med långsiktiga åtgärder i utsatta områden för att vända utvecklingen på fler ställen runt om i

2231 Sverige. I dessa intentioner instämmer partistyrelsen. Däremot anser inte partistyrelsen att det
2232 vore lämpligt att införa kommunala poliser. Polisen har nyligen genomgått en stor
2233 omorganisation. Det skulle sannolikt försvåra myndighetens arbete med ett införande av ett
2234 parallellt kommunalt polisväsende. Dessutom finns principiella skäl att se polisverksamheten
2235 som ett statligt ansvar.

2236
2237 Det kan finnas skäl att se över hyresvärdars möjlighet att vräka hyresgäster som stör och
2238 begår brott. Det skulle kunna ske genom att ändra hyreslagen så att även störande beteende
2239 som begås i anknytning till den egna bostaden och mot lokalhyresgäster, samt brottsliga
2240 handlingar som begås mot andra grannar oavsett var det sker, ska kunna utgöra grund för
2241 vräkning. Partistyrelsen instämmer i motionens intentioner men föreslår en att-sats med annan
2242 lydelse.

2243
2244 När det gäller behovet av en hot-line till Polisen är det viktigt att rättsstatens ordinarie
2245 möjligheter att ingripa mot brott fungerar, och att det vid behov av snabba ingripanden måste
2246 finnas resurser som gör det möjligt.

2247
2248 Det måste finnas ett starkt stöd från samhällets sida för den som vill lämna det
2249 kriminella livet. Ofta löper den som under en lång tid har varit aktiv i grov brottslighet
2250 betydande risk som avhoppare. Partistyrelsen instämmer i motionens intentioner. Ett viktigt
2251 steg är att Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen
2252 nu fått i uppdrag att ta fram ett myndighetsgemensamt nationellt avhopparprogram.

2253
2254 Centerpartiet har föreslagit att det bör utredas hur rutiner för utbetalning och uppföljning av
2255 kommunersättningarna kan förbättras, liksom hur graden av självförsörjning kan ökas. Inom
2256 ramen för en sådan översyn är det rimligt att också ta i beaktande hur man kan öka
2257 långsiktigheten, och partistyrelsen instämmer därmed i motionens intentioner.

2258
2259 Centerpartiets har tagit initiativ till ett intensivår för nyanlända som ska innehålla individuella
2260 planer för etableringen på arbetsmarknaden. Som ett led i den angelägna reformeringen av
2261 arbetsmarknaden är det också viktigt att större vikt läggs vid individens förutsättningar. Det är
2262 också viktigt att kommunala insatser såsom uppsökande verksamhet och liknande ges hög
2263 prioritet. Det behövs också en bättre samverkan mellan Arbetsförmedlingen, dess
2264 upphandlade leverantörer och lokala aktörer.

2265
2266 Centerpartiet driver frågan om integrationsförskolor, och partistyrelsen instämmer i att
2267 insatser som möjliggör för föräldralediga att läsa svenska bör bejakas. Det är också mycket
2268 viktigt att stärka utbildningen i svenska med moderna och digitala hjälpmedel.

2269
2270 Arbete är vägen in i socialförsäkringssystemet. Inbetalningar till försäkringarna sker genom
2271 de sociala avgifter som betalas av arbetsgivaren. Därmed kan man hävda att det finns en viss
2272 form av kvalificering till dessa system. Samtidigt är socialförsäkringarna dåligt anpassade för
2273 den nya arbetsmarknad som växer fram. För många människor kan det vara svårt att förutse
2274 och beräkna den sjuklönegrundande inkomsten (SGI) eftersom den beräknas på framtida
2275 inkomster. Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen som redovisade sitt
2276 slutbetänkande 2015 föreslog ett nytt sätt att beräkna SGI genom så kallad e-inkomst som
2277 innebär att man använder tidigare redovisade inkomster. Centerpartiet har vid flera tillfällen
2278 riktat uppmaningar till regeringen att genomföra detta förslag. Därmed instämmer
2279 partistyrelsen i motionens intentioner.

2280

2281 Ekonomiska ersättningar till hushåll, som till exempel ekonomiskt bistånd, bör som regel
2282 betalas ut jämnt mellan makar, för att stärka kvinnors ekonomiska makt. Och kvinnor ska
2283 alltid ges rätt och möjlighet att ha enskilda möten med myndigheter, utan manlig släkting eller
2284 bekant närvarande.

2285
2286 Ett stort antal personer i Sverige, många unga, både kvinnor och män, lever i dag som
2287 hedersutsatta. Stödet för denna grupp har tidigare på många sätt varit otillräckligt och det är
2288 därför glädjande att Centerpartiet åstadkommit ett antal viktiga lagändringar och flera nya
2289 lagar för att motverka olika former av hedersbrott och hedersförtryck. Som nämnts har också
2290 betydande satsningar gjorts på rättsvårdande myndigheter. Partistyrelsen instämmer även här i
2291 motionens intentioner. Behovet av ytterligare skärpningar av lagstiftningen bör följas upp.
2292 Partistyrelsen instämmer också i att det är viktigt att det finns stöd att få från samhället för den
2293 som vill bryta sig loss från hedersförtryck, och samverkan är viktig mellan såväl statliga
2294 myndigheter som det viktiga arbete som bedrivs lokalt och kommunalt. Antidemokratiska
2295 eller kriminella organisationer ska inte ha möjlighet att ges offentliga bidrag. Personal på
2296 skolor, så även förskolor, bör utbildas gällande hederproblematik.

2297
2298 Kommunerna har planmonopol och det bör värnas, men det är av största vikt att kommunerna
2299 använder detta som ett strategiskt verktyg. Blandade upplåtelseformer, levande stadsmiljöer
2300 och en framåtsyftande samhällsbyggnadspolitik är viktiga instrument för att minska
2301 segregationen. Ombildningar kan vara en del i detta arbete.

2302 Centerpartiet vill också se över möjligheten att införa bosparande enligt tysk modell i Sverige,
2303 vilket ger möjligheter att stötta människor som annars skulle ha svårt att ta sig in på
2304 bostadsmarknaden att köpa en bostad. Att vårda människors livsmiljöer i alla delar av våra
2305 städer är också ett viktigt ansvar som kommunerna behöver ta. Samtidigt har nyligen nya
2306 satsningar på renovering och energieffektivisering av bostäder gjorts. Inte sällan kan
2307 utanförskapsområden lyftas genom god samverkan mellan bostadsbolag, Polisen och andra
2308 myndigheter samt föreningsliv och civilsamhälle. Civilsamhället bör tillåtas spela en större
2309 roll i integrationsprocessen, då det kan göra det lättare att knyta kontakter i sitt nya hemland.
2310 Behovet av statliga insatser för att stärka detta arbete bör ses över varför partistyrelsen
2311 instämmer i motionens intentioner.

2312
2313 De krav på affärsmässighet inom allmännyttiga bostadsbolag som ställs i den så kallade
2314 allbolagen fokuserar på uthyrning av bostäder. Lagen bottnar i EU-lagstiftning, och kom till
2315 för att skapa en mer rättvis konkurrens på bostadsmarknaden givet de hyresregleringar som
2316 Sverige under lång tid har haft. När det gäller lokaler finns inte samma hyresregleringar. Det
2317 innebär att bolagen i lagens mening har större frihet vad gäller uthyrning av lokaler.
2318 Allmännyttiga verksamheter som inte drivs som aktiebolag, utan exempelvis som stiftelser, är
2319 också undantagna från allbolagen. Sammantaget är frågan om affärsmässighet vid uthyrning
2320 av lokaler i grunden är en fråga för allmännyttans ägare, i normalfallet kommunerna.

2321
2322 Partistyrelsen instämmer i intentionen att på kommunal nivå använda de verktyg som står till
2323 buds för att öka attraktiviteten i utsatta områden inom ramen för kommunallagen och annan
2324 lagstiftning. Som nämnts är det rimligt att se över om statliga insatser i detta avseende behövs.

2325
2326 I en motion lyfts också frågan om en kommunal polis som särskilt skulle kunna svara för att
2327 hantera den mer vardagsnära brottsligheten och sköta det lokala trygghetsskapande arbetet.
2328 Vidare lyfts frågan om tillståndsplikt för kommunala ordningsvakter. Idag måste kommunen
2329 ansöka hos Polisen om tillstånd för sådana ordningsvakter.

2330

2331 Det råder viss begreppsförvirring när frågan om kommunpolis diskuteras. Kommunpoliser
2332 finns i den nuvarande statliga polisorganisation och avser poliser som är knutna till en
2333 kommun och arbetar trygghetsskapande nära kommunens ledning. En annan tolkning av
2334 begreppet är att huvudmannaskapet för Polisen ska övergå till kommunal nivå i en eller annan
2335 form. Frågan om huvudmannaskapet för Polisen har återkommande prövats på Centerpartiets
2336 partistämmor, bl.a. på stämman 2017 och 2019. Vid samtliga tillfällen har partiet landat i
2337 uppfattningen att Polisen bör ha ett statligt huvudmannaskap. Partistyrelsen anser alltså att
2338 Polisen bör vara statlig. Det finns goda skäl för att de myndigheter som har rätt att utöva det
2339 statliga våldsmonopolet är statliga. En kommunaliserad Polis innebär också en risk att
2340 resursstarka kommuner lockar till sig polispersonal som bättre hade behövts på platser med
2341 större behov. Redan idag visar Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökningar att
2342 klyftorna mellan trygga och otrygga platser i Sverige ökar, något som skapar orättvisor och
2343 stora skillnader både i livskvalitet och livschanser.

2344
2345 En omorganisation av Polisen är också ett stort projekt, såväl för lagstiftaren som för
2346 polisorganisationen. Polismyndigheten har nyligen genomfört en större omorganisation efter
2347 beslut av en enig riksdag. Kraften som gått åt för den omorganisationen har i viss mån
2348 bidragit till de problem vi nu ser med gängbrottslighet. Den nya polisorganisationen har nu
2349 satt sig och börjat hitta sina arbetsformer. Att initiera en ny omorganisation skulle innebära ny
2350 turbulens med stora avbräck för den brottsbekämpande förmågan som följd. Detta skulle
2351 möjligen kunna vara acceptabelt om fördelarna med en ny organisation övervägde
2352 nackdelarna. Det är svårt att se att detta skulle vara fallet. Partistyrelsen föreslår därmed
2353 avslag på motionen i denna del.

2354
2355 Vad gäller frågan om ordningsvakter har Centerpartiet inom ramen för 34-punktsprogrammet
2356 mot gängkriminalitet, slöt Centerpartiet en överenskommelse med den tidigare regeringen om
2357 att se över regelverket för ordningsvakter. En utredning tillsattes i november 2019.
2358 Utredningen lämnade sitt betänkande under våren 2021. Syftet är att komma till rätta med
2359 sådana problem som lyfts fram i motionen även om tillståndsplikten för kommunala
2360 ordningsvakter med största sannolikhet inte kommer att tas bort helt. Partistyrelsen är inte
2361 heller av uppfattningen att det är motiverat att helt ta bort tillståndsplikten. Med hänvisning
2362 till detta föreslår partistyrelsen avslag på motionens att-sats i denna del.

2363
2364 Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att så många som möjligt deltar i
2365 etableringsinsatserna, för vissa människor, som har rätt kompetens och snabbt kan få ett jobb
2366 behövs dock en viss flexibilitet. Satsningar på intensivår är också viktiga i sammanhanget.

2367
2368 Centerpartiet står upp för det fria skolvalet. För att skolvalet ska bidra till att motverka
2369 segregation krävs att fler väljer skola, genom ett aktivt skolval med tydlig information och
2370 transparent antagning och Centerpartiet har föreslagit en rad reformer på området.
2371 Partistyrelsen anser att det behöver finnas en likvärdighet i systemet för att elever på ett bra
2372 sätt ska kunna välja en skola och utbildning som passar dem. Huvudmän ska kunna välja
2373 mellan några olika urvalsgrunder, men partistyrelsen ser risker med att låta varje enskild
2374 huvudman helt och hållet välja antagningssystem.

2375
2376 Partistyrelsen instämmer i att medborgarceremonier är ett viktigt inslag i att välkomna
2377 människor in i samhället. Ceremoniernas ställning har stärkts under senare år genom att de
2378 också reglerats i lag, och det är ett ansvar som åligger kommunerna. Exakt hur de ska
2379 utformas regleras dock inte. Partistyrelsen ser också fördelar med att dessa ceremonier har en

2380 lokal förankring och delar därmed inte uppfattningen att ansvaret bör överföras till staten
2381 genom länsstyrelserna.

2382

2383 Ovan yttrar sig partistyrelsen om flera motioner. I en av dessa finns ett yrkande om att det
2384 som där anförs ska föras in i en annan motion från Stockholms stads partidistrikt. Då detta
2385 yttrande behandlar båda dessa motioner instämmer partistyrelsen i dessa intentioner.

2386 Partistyrelsen instämmer givetvis också i vikten av ett fortsatt arbete för integration och
2387 inkludering.

2388

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att alla skolor ska leva upp till Skollagens kvalitetskrav, att tillsynen ska skärpas och att skolor med återkommande brister lättare ska kunna stängas.

att se över hur det genom ändringar i exempelvis hyreslagen går att utöka hyresvärdars möjlighet att vräka hyresgäster som stör och begår brott.

2389

2390

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

9.47.1 att se över möjligheterna att stärka nyanlända barns utbildning genom mer intensiv och mer systematiskt utarbetad språkutbildning.

9.47.4 att markant större mandat och stöd ges till rektorer i utanförskapsområden att själva styra över resursanvändning och lokala anpassningar utifrån skolans behov.

9.47.11 att det ska finnas fler vägar till studier på gymnasienivå, särskilt för de som lämnat påbörjade studier eller inte fullföljt grundskolan. Komvux och yrkesvux måste finnas tillgängligt och på en god nivå för boende i utanförskapsområden.

9.47.18 att det i direktiv till arbetsförmedlare framgår att man inte enbart ska väga in en persons anställningsbarhet utan även ta fasta på personens eventuella planer på eget företagande.

9.47.28 att reformeringen av Arbetsförmedlingen snarast skapar en bättre samverkan mellan Arbetsförmedlingen, dess upphandlade leverantörer och lokala aktörer, inkl kommuner med egna insatser, kring de individer som är arbetslösa.

9.47.35 att utreda hur nätbaserade kurser, appbaserade och AI-understödda läromedel samt andra digitala hjälpmedel ska bli en större del av integrationsarbetet, som en del av en förstärkt sfi-undervisning.

9.47.37 att svenska myndigheter alltid ska ställa samma krav och förväntningar på kvinnor och män och att bidrag utbetalas till båda parterna i en parrelation.

9.47.45 att personal inom skolan och förskolan utbildas inom hederskultur för att snabbare upptäcka och agera vid på tecken kring hedersvåld.

9.50.4 att Centerpartiet verkar för att större del av integrationsprocessen görs i samverkan med civilsamhället.

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

9.47.2

9.47.3

9.47.5

9.47.6

9.47.7

9.47.8

9.47.9

9.47.10

9.47.12

9.47.13

9.47.14

9.47.15

9.47.16

9.47.17

9.47.19

9.47.20

9.47.21

9.47.23

9.47.25

9.47.26

9.47.27

9.47.29

9.47.30

9.47.31

9.47.32

9.47.33

9.47.34

9.47.36

9.47.38

9.47.39

9.47.40

9.47.41

9.47.42

9.47.43

9.47.44

9.47.46

9.47.47

9.47.48

9.47.49

9.47.50

9.47.51

9.47.52

9.48.1

9.48.2

9.50.1

9.50.2

9.50.3

9.50.5

9.50.7

9.50.8

9.50.10

9.51.1

9.51.2

2393
2394

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.47.22

9.47.24

9.49.1

9.49.2

9.50.6

9.50.9

9.50.11

2395
2396

Réka Tolnai, Centerpartiets ungdomsförbund, reserverar sig till förmån för bifall på motion 9.50.

2397
2398
2399

2400 **9.52: Bosättningslagen**

2401
2402 9.52.1 att Centerpartiet verkar för en förändring i bosättningslagen så att människor får rätt att
2403 stanna i sin anvisade kommun när de har ett arbete de kan betala skälig hyra med.

2404
2405 9.52.2 att Centerpartiet verkar för att barn och unga som har en fungerande skolgång har rätt
2406 att stanna kvar i sin anvisade kommun tillsammans med sin familj.

2407
2408 9.52.3 att Centerpartiet verkar för att fler inkomstkällor så som olika anställningsformer ska
2409 räknas som giltig inkomst vid ansökan om bostad i kommunala bostadsbolag.

2410
2411 9.52.4 att Centerpartiet verkar för att försörjningsstöd ska vara en giltig inkomstkälla vid
2412 bostadsansökningar i kommunala bostadsbolag.

2413
2414 9.52.5 att Centerpartiet verkar för en förändring i ersättningssystemet till kommuner där
2415 prestation är det som genererar intäkt, tex förstahandskontrakt på bostad och/eller anställning.

2416
2417
2418
2419

2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456

Partistyrelsens yttrande:

Motionen lyfter problematiken med bosättningslagen. Bosättningslagen trädde i kraft 2016 och innebär att alla kommuner är skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Motionen föreslår att nyanlända som anvisats till en kommun ska ha rätt att stanna kvar i kommunen tillsvidare i de fall i de fall de har arbete eller om barnen har en fungerande skolgång i kommunen.

Hur långt och vilket ansvar som kommunen tar efter den tvååriga etableringstiden för nyanlända som kommunplacerats varierar. Centerpartiet anser att kommunen har fortsatt försörjningsansvar för den nyanlända även efter två år och att det kan finnas behov av att se till att kommunerna tar detta ansvar och inte på olika sätt försöker kringgå ansvaret. Centerpartiet har därför på stämman 2019 tagit beslut om att verka för att det görs en uppföljning av bosättningslagens syfte att alla kommuner ska ta ett långsiktigt delat ansvar. Partistyrelsen instämmer därför i motionens intentioner i denna del.

Motionen föreslår också att försörjningsstöd och olika typer av anställningsformer ska anses vara en giltig inkomstkälla vid ansökan om bostad i ett kommunalt bostadsbolag. Centerpartiet har lagt förslag om behovet av en modern social bostadspolitik som bidrar till att trösklarna till bostadsmarknaden sänks. Partistyrelsen instämmer med motionens intentioner men ser också risker med en allt för tydlig detaljstyrning av kommunerna i detta avseende.

Kommunerna får i dag olika typer av ersättningar från staten för att ta emot nyanlända. Dessa ersättningar syftar bland annat till att täcka kostnader för etableringsinsatser. Motionen föreslår en förändring i ersättningssystemet till kommuner där ersättningen ska baseras på om den nyanlända fått ett arbete och/eller erbjudits ett boende med förstahandskontrakt. Centerpartiet står upp för den nödvändiga reformeringen av Arbetsförmedlingen som ska skapa förutsättningar för fler att få ett arbete. Centerpartiet har också drivit på för införandet av ett intensivår som en del av etableringen så att nyanlända snabbare kan ta sig in på arbetsmarknaden.

Om inte den nyanlända har ett arbete efter etableringsinsatserna kan det innebära kostnader för kommunen exempelvis i form av ekonomiskt bistånd. Centerpartiet anser att det är upp till kommunen att bestämma vilket typ av boende kommunen ska erbjuda samt att kommunen redan i dag har incitament att skapa förutsättningar för att nyanlända snabbt får ett arbete.

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

9.52.1

9.52.2

9.52.3

9.52.4

2457

2458

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

9.52.5

2459

2460

2461 **Civilrätt**

2462

2463 **9.1: Gode män och anhörigombud**

2464 *INGER Fredriksson, Katrineholm, Södermanland*

2465

2466 2020 var året då äldreomsorgen sattes i fokus. En av erfarenheterna som dragits är att det
2467 behövs personal med bättre utbildning och att äldre som har hemtjänst behöver möta färre
2468 olika personer som de får hjälp av. Här kommer omsorgslyftet med utbildning och
2469 resursförstärkningar, som Centerpartiet medverkat till i statsbudgeten, att göra skillnad.

2470 Men det räcker inte. Ett tungt lass för att få mamma och pappa att må bra dras av alla barn och
2471 barnbarn. De förväntas finnas med vid vårdbesök och allmänt se till att vardagen fungerar.
2472 Det innebär många timmars samtal med biståndshandläggare, hemtjänstens personal och
2473 chefer, vårdcentraler, hemsjukvård, rehab med mera. Allt detta måste göras för att
2474 kompensera att den äldre inte själv kan föra sin talan och se till de egna rättigheterna. Det
2475 behöver inte betyda att personen är oförmögen, det betyder mer att den är i en sådan
2476 beroendeställning att den varken kan eller vågar säga emot. Den kanske inte ens förstår att
2477 vardagen skulle kunna vara annorlunda.

2478 Det är gott och väl när det finns anhöriga, men vad händer alla dem som inte har nära
2479 anhöriga? I Sverige ökar ensamhushållen och den släkt som kan finnas, kan vara ”släkt på
2480 långt håll” i dubbel bemärkelse.

2481 Centerpartiet har alltid stått på den lilla människans sida och värnat om ett starkt samhälle, när
2482 människor är svaga. Äldre utan anhöriga behöver ett skydds nät. De behöver en
2483 ställföreträdande anhörig eller ett anhörigombud, som kan agera för personens bästa.

2484 Ställföreträdaren, eller ombudet, behöver ha juridisk rätt att föra den enskildes talan mot
2485 kommunen och sjukvården i första hand och syftet är att ta till vara personens rättigheter. Det
2486 är alltså inte i första hand något ekonomiskt ansvar som det handlar om, utan mer ett stöd i
2487 livet så att personen inte far illa under de sista åren när krafterna sinar.

2488 Ställföreträdande anhörig eller anhörigombud bör kunna erbjudas den som saknar anhöriga.
2489 Det kan finnas många tänkbara sätt att lösa detta. Det kan ske genom idéella föreningar (Röda
2490 Korset, pensionärsorganisationer), kyrkor och samfund eller genom ett nytt, offentligt
2491 åtagande från kommun, region eller stat. Finansieringen skulle kunna lösas genom Allmänna
2492 arvsfonden.

2493 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2494

2495 att Centerpartiet arbetar för att stärka det sociala skyddsnätet för äldre utan anhöriga genom
2496 ett system med ställföreträdande anhörig/anhörigombud.

2497

2498

2499 **Distriktets yttrande:**

2500 Distriktsstyrelsens svar på motion 4

2501 Om ställföreträdande anhörig – anhörigombud

2502 Motionären lyfter en angelägen fråga många i Sverige. Många anhöriga bidrar för att det ska
2503 fungera så smidigt som möjligt i vården och omsorgen av den enskilde oavsett om det är dess
2504 föräldrar, barn eller syskon. Sedan några år tillbaka finns det möjlighet att skriva en
2505 framtidsfullmakt där man i förväg kan utse vem som har rätt att föra sin talan när man inte
2506 själv klarar av det. Beroende på vad man väljer att ge fullmakt till så kan det handla både om
2507 den sociala omsorgen och ekonomin för den enskilde. Detta kan med fördel användas både då
2508 man inte har nära anhöriga men även när man har det, för att tydliggöra vad man önskar att
2509 olika personer bistår med.

2510

2511 Socialstyrelsen har arbetat fram ett underlag för en anhörigstrategi som publicerades i
2512 december. Exakt vart det arbetet kommer leda till är i nuläget inte klart. Men det är
2513 angeläget att strategi som är planerad att tas fram, tas fram skyndsamt och att den tar avstamp
2514 i framarbetat underlag och lyfter in de perspektiv som finns i motionen när det gäller
2515 åtgärder för de som inte har någon nära anhörig. Eftersom det finns möjlighet till
2516 framtidsfullmakter och att vi vill se vad som finns i det underlag som Socialstyrelsen tar fram
2517 just nu så är vi inte beredda att bifalla motionen, men anser att intentionerna är viktiga och av
2518 det skälet väljer vi att föreslå distriktsstämman att instämna i motionens intentioner.

2519

2520 Förslag till beslut:

2521 Att distriktsstämman instämmer i motionens intentioner

2522

2523 Stämman beslutade att bifalla motionen.

2524

2525

2526 9.2: Gode män och anhörigombud

2527 *Per Persson, Nässjö, Jönköping*

2528 *Centerpartiet kommunkrets årsmöte har ställt sig bakom motionen / Ann Cathrin Gunnar, ordförande*

2529

2530 Motion angående GOT-avdrag

2531 Efter att i 30 års tid arbetat som god man i huvudsak med äldre personer, personer med ohälsa
2532 eller funktionsnedsättning har jag sett behovet av stöd och hjälp inte minst till våra äldre
2533 invånare varav många ensamhushåll. Denna hjälp sätts många gånger in i ett alltför sent
2534 skede.

2535 Samhällsförändringar genom den snabba urbaniseringen har även gjort att den naturliga
2536 hjälpen från anhöriga ofta saknas eller är praktiskt omöjliga på grund av boendeavstånd.
2537 Konstaterar att befintlig samhällsservice inte klarar detta.

2538 Kostnaden för en huvudman som själv betalar godmansarvode kan man lite generellt bedöma
2539 till minst 1000 kr per månad. För en ”fattigpensionär” kan detta vara en för stor kostnad trots
2540 att behovet finns. Borde vara samma möjlighet som exempelvis städhjälp etc.

2541 Min bedömning är att behovet av god man är mycket stort. Jag tror mörkertalet också är
2542 mycket stort. Detta är ett område som behöver ägnas mycket mer uppmärksamhet.

2543 Mina erfarenheter gör att man nu praktiskt borde se över möjligheterna att införa ett GOT-
2544 avdrag, skatteavdrag, för godmanskostnad. Tror att många fler då skulle överväga att ta hjälp
2545 av god man.

2546 Ett GOT-avdrag, ett skatteavdrag, för den enskildes kostnader för god man skulle kunna
2547 förbättra hälsa, välbefinnande och ekonomi för i första hand äldre ”fattigpensionärer” men
2548 även övriga som är i behov av god man.

2549 Att införa ett GOT-avdrag för att underlätta för människor att investera i hjälp i sin vardag
2550 borde vara lönsamt för individen och samhället.

2551 Mot denna beskrivna bakgrund vill jag att Centerpartiet arbetar för att förutsättningarna för ett
2552 GOT-avdrag, som en parallell till ROT och RUT-avdrag, snarast bör införas.

2553 Nässjö 12/2 2021

2554 Per Persson

2555 Jag/vi föreslår partistämman besluta
2556 att ett GOT-avdrag, som en parallell till ROT och RUT-avdrag, införs
2557
2558
2559

2560 **Distriktets yttrande:**
2561
2562 Distriktsstämma i Jönköpings län föreslår Partistämman att: Anse motionen besvarat
2563
2564
2565
2566
2567

2568 Distriktsstyrelse yttrande
2569

2570 Motionären tar upp frågan om att ekonomin kan vara ett hinder för människor att ta hjälp av
2571 God Man. Frågan är väl värd att belysa och utreda.
2572 Som anges i motionen har urbaniseringen och omflyttningen i samhället lett till att många inte
2573 har närstående i närområdet. Andelen den äldre blir en allt större del av befolkningen och en
2574 icke obetydlig del behöver god man.
2575 Idag finns sedan några år möjligheten att skapa en Framtidsfullmakt, där en person innan
2576 behov finnes kan utse en fullmaktstagare att sköta ekonomi och olika ärenden i vardagen.
2577 Detta är privata avtal utan samhällets inblandning. Denna möjlighet är dessvärre inte så känd,
2578 som den borde vara.
2579 När man har god man är huvudregeln att man betalar själv även om det är vanligt att
2580 kommunen står för kostnaden, när huvudmannen inte har betalningsförmåga. I en del
2581 kommuner är kan kommunen ta kostnaden för fler än hälften av huvudmännen.
2582 Motionärens synpunkter att ekonomin inte får utgöra ett hinder att få den hjälp man behöver
2583 är viktiga.

2584 För närvarande pågår en statlig utredning om hur verksamheten med gode man och förvaltare
2585 bör moderniseras. I direktiven ingår inte kostnadsfrågan för den enskilde eller samhället.
2586 Motionens förslag om GOT-avdrag skulle kunna vara en väg att lösa den ekonomiska frågan
2587 men ärendet bör belysas ytterligare.
2588 Distriktsstyrelsen föreslår distriktstämman besluta
2589 ? vidarebefordra motionen med detta yttrande till riksdagsgruppen och
2590 centergruppen inom Sveriges Kommuner och Regioner med förslag att ta initiativ i frågan
2591 ? framhålla vikten av att få ett större nyttjande av framtidsfullmakt.
2592 ? särskilt uppmärksamma de ekonomiska aspekterna på godemansskap

2593
2594
2595
2596

2597 9.3: Barns rätt till eget ombud vid vårdnadstvister

2598 *Engström Johanna, Uppsala, Uppsala*

2599

2600 I samband med en skilsmässa eller separation mellan två vårdnadshavare uppstår det inte
2601 sällan konflikter. Vårdnadshavare och barn ska givetvis få hjälp och stöd att lösa sin situation
2602 utan att behöva en rättstvist. Men i de fall som går till domstol behöver fokus i processen
2603 flyttas från föräldrarna och deras konflikt till barnet och barnets rättigheter och behov. Barnets
2604 rätt att komma till tals och få information bör tydliggöras. För barn som riskerar att fara illa
2605 finns det behov av ett ökat skydd.

2606 Varje barn bör därför ha rätt till ett eget juridiskt biträde i alla mål om vårdnad, boende och
2607 umgänge. Ett eget juridiskt biträde kan på ett bättre sätt än respektive förälders juridiska
2608 biträde bevaka barnets rätt i förhållande till båda sina föräldrar och därmed säkerställa att
2609 domstolen kan bevaka varje individuellt barns bästa. Det här krävs eftersom en utredning
2610 2017 konstaterade att det fortfarande är vanligt att barns, särskilt yngre barns, upplevelser –
2611 och hur de beaktats – inte framgår av vårdnadsutredningar och domar trots att så ska ske.

2612 Dessutom är det så att som lagstiftningen ser ut idag räcker det med att om en av föräldrarna
2613 säger nej, så får inte socialtjänsten prata med barnen i vårdnadsutredningar. Det här medför
2614 uppenbara risker för barn som skulle behöva få samhällets stöd och skydd, och måste ändras
2615 så att domstolar i mål om vårdnad, boende och umgänge får möjlighet att få en korrekt bild av
2616 situationen innan de fattar ett beslut om vad som är barnets bästa.

2617 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2618

2619 att varje barn bör få rätt till ett eget juridiskt biträde i alla mål om vårdnad, boende och
2620 umgänge.

2621

2622 att socialnämnden, vid en utredning eller åtgärd som utförs på uppdrag av domstolen utifrån
2623 vårdnad, boende och umgänge ska få höra ett barn utan vårdnadshavares samtycke och utan
2624 att vårdnadshavare är närvarande.

2625

2626

2627 **Distriktets yttrande:**

2628 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

2629 Bifall till motionen.

2630
2631 Utgångspunkten vid en vårdnadstvist ska vara vad som är bäst för barnet. Barnets egen vilja
2632 ska ha betydelse. I juni 2018 röstade riksdagen för regeringens förslag att göra FN:s
2633 konvention om barnets rättigheter till svensk lag. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas
2634 konvention om barnets rättigheter trädde i kraft den 1 januari 2020. Beslutet innebär ett
2635 förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av
2636 barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs
2637 i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. Motionärens förslag om att barn bör, där
2638 det behövs, ha ett eget juridiskt ombud och att socialnämnden ska kunna höra barnet utan
2639 vårdnadshavare kan vara ett viktigt steg att i allt beslutsfattande följa FN:s barnkonvention.

2640
2641
2642

2643 9.4: Framtidsfullmakter

2644 *Johan Krogh, Nacka, Stockholms län*

2645

2646 Framtidsfullmakterna infördes 2017 i syfte att bland annat underlätta för att inom familjerna
2647 kunna hjälpa anhöriga med bankärenden och liknande när någon inte längre är förmögen att
2648 tillvarata sina intressen. Det är en bra reform och har underlättat för många. Vidare är det en
2649 trygghet där fullmaktsgivaren kan känna sig trygg med att besluten kommer att tas av en
2650 anhörig istället för en okänd god man.

2651 Det har framkommit att systemet med framtidsfullmakter inte fungerar riktigt så enkelt som
2652 det var tänkt. Flertalet vittnar om banker som inte accepterar utan hänvisar till goda män
2653 istället. Det är olyckligt och gör att något som skulle vara enkelt, tryggt och smidigt blir
2654 motsatsen. När framtidsfullmakterna nu fyller 4 år vore det lämpligt med en översyn med
2655 syfte att säkerställa att de fungerar som det var tänkt.

2656 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2657
2658 att göra en översyn av systemet med framtidsfullmakter i syfte att säkerställa dess funktion.

2659
2660 att säkerställa att alla banker accepterar framtidsfullmakter om sådana finns.

2661
2662

2663 **Distriktets yttrande:**

2664 **BESLUTADES** att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att bifalla motionen.

2665
2666

2667 9.5: Frågor om könsneutralitet

2668 *JOHN Lager, Lund, Skåne*

2669 *Camilla Ländin Anna Ling Henrik Queckfeldt*

2670

2671 Regnbågsnätverket vill se att lagen blir könsneutral. Idag är det fler och fler som inte
2672 benämner sig som han eller hon. I lagen står ofta hans och hennes, han eller hon. Att ändra
2673 lagtexten till "hen" skulle göra lagtexten mer jämlik för alla, och även spara på ord i
2674 lagtexten.

2675 Detta skulle inte på något sätt minska rättssäkerheten, utan istället arbeta för ett jämlikare
2676 samhälle.

2677

2678 Därför anser vi i Regnbågsnätverket att Centerpartiet ska verka lagtexten så att en
2679 könsneutralitet uppnås. Detta för att alla människor ska få känna sig, och vara, jämlika i
2680 samhället.

2681

2682 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2683

2684 Att all ny lag skrivs med ett könsneutralt språk

2685

2686 Att när äldre lag uppdateras, skrivs den om med en könsneutralitet.

2687

2688

2689 **Distriktets yttrande:**

2690 Alla människors lika rätt och värde är grunden för Centerpartiets politik. Det är därmed
2691 viktigt att vid förändringar av lagar och texter bevaka att dessa uppdateras med ett
2692 könsneutralt språk.

2693

2694 Distriktsstämman beslutade att instämma i motionens intentioner

2695

2696

2697

2698 9.6: Delbetalning av avgift för skilsmässa

2699 *Amandah Andersson, Umeå, Västerbotten*

2700 *Caroline Löfström, VINDELN*

2701

2702 **Motion: Möjlighet till delbetalning av avgift för skilsmässa**

2703 900 kronor. Det är vad det som minst kostar att skilja sig i Sverige idag. Denna avgift om 900
2704 kronor avser ansökan om skilsmässa hos tingsrätten, som är obligatoriskt för en formell
2705 skilsmässa i lagens namn. Kostnader för juridiskt stöd vid bouppdelning, eller vid fall av tvist,
2706 kan tillkomma och dessa kostnader varierar. Denna motion fokuserar dock enbart på den
2707 avgift som staten, genom domstolväsendet, tar ut för att skilja sig.

2708 För många är 900 en liten avgift och det är en engångssumma. Sett till en helhet av en större
2709 budget kan summan verka närmast symbolisk. Det är dock inte verkligheten för alla. För en
2710 person i en ekonomiskt utsatt situation kan 900 kronor vara direkt avgörande för att kunna
2711 bära sina månadskostnader. Vid äktenskap kan den dessutom den ena parten kontrollera den
2712 andra partens ekonomi, och då kan 900 kronor vara mycket svårt att avvara. Ekonomiska
2713 begränsningar ska inte hindra människor från att ansöka om skilsmässa, det kan vara personer i
2714 sådana lägen som allra mest behöver rätt till sin egen ekonomi. Det finns ingen statistik på hur
2715 omfattande problemet är, men varje person som lever i ett äktenskap eller partnerskap mot sin
2716 vilja, är en för mycket.

2717 Något så litet som en avgift på blotta 900 kronor ska inte få stå i vägen för människors frihet.
2718 Genom att möjliggöra för delbetalning av avgiften kan personer ansöka om skilsmässa utan
2719 att behöva erlägga hela avgiften på en gång. Detta kan hjälpa människor, som befinner sig i
2720 ett utsatt läge, ur en svår situation. Att ge människor möjlighet äga rätten till sina beslut, och
2721 att lämna destruktiva och kontrollerande äktenskap och partnerskap, som är en viktig
2722 jämställdhetsåtgärd.

2723 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2724
2725 att Centerpartiet verkar för att ansökningsavgiften till Tingsrätten på 900 kronor ska kunna
2726 delbetalas.

2727
2728

2729 **Distriktets yttrande:**

2730 Vi håller med motionären om att det inte är tillgången till ekonomiska medel som avgör om
2731 man ska kunna ansöka om skilsmässa eller inte.

2732
2733 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att bifalla motionen.

2734
2735 Distriktsstämman beslutar enligt distriktsstyrelsens förslag till beslut.

2736
2737
2738
2739
2740
2741

2742 **9.7: Barndomstolar**

2743 *Effie Kourlos, Östersund, Jämtland*

2744

2745 I Barnombudsmannens rapport från 2020[1] konstateras att Barnrättighetsutredningen[2], som
2746 genomfördes inför att barnkonventionen blev svensk lag, fann en hel del brister i hur barnets
2747 rättigheter tillgodoses i domstolsprocessen. Exempelvis lyftes fram att liknande
2748 våldsgärningar mot barn kunde ligga till grund för både fällande och friande domar och att
2749 utfallet kunde vara olika beroende på om domstolen antog ett barnperspektiv eller
2750 föräldraperspektiv som huvudspår, vilket alltså varierar. Utredningen pekade också på brister i
2751 barnets rätt att komma till tals. Även om de flesta barn som blivit utsatta för våld hade
2752 förhörts, fanns det andra brister såsom att ledande frågor hade ställts, vilket påverkar
2753 bevisvärdet av barnets utsaga. Det handlar också om bristande kompetens hos domstolarna
2754 vad gäller barns förmåga att återge en svår upplevelse.

2755 Även Vårdnadsutredningen[3] visade på brister när det exempelvis gäller att redovisa och
2756 beakta barnets bästa och Tvångsvårdsutredningen[4] såg ett stort behov av ökad kompetens
2757 om barn, barns behov och barns rättigheter i domstolarna och framförde att det finns ett behov
2758 av att Domstolsverket erbjuder utbildningar i att bedöma barnets bästa och avgöra vilken
2759 tyngd barnets utsaga ska ges utifrån ålder och mognad.

2760 Vidare framgår av Barnombudsmannens rapport från 2020[5] att flera rapporter och
2761 utredningar pekar på brister i hanteringen av barn som utsätts för våld. Det handlar till

2762 exempel om brister i likvärdig behandling, skillnader mellan olika delar av landet bristande
2763 kompetens och brister i barnrättsperspektivet.

2764 Bristande likvärdighet är också något Sverige fått upprepad kritik för av FN:s
2765 barnrättskommitté.[6] En studie från Allmänna Barnhuset pekar också på att rättsväsendet inte
2766 har tillräcklig kompetens för att hantera ärenden där barn med funktionsnedsättningar är
2767 målsägande. Rättsväsendet tar sällan in sakkunniga som kan informera rätten om vad olika
2768 funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.[7]

2769 Rädda Barnen har sedan 2010 följt upp hur lång tid de faktiska handläggningstiderna är för
2770 brott mot barn. Enligt lag ska brott mot barn utredas inom 90 dagar från anmälan.[8] I den
2771 senaste rapporten, som granskar handläggningstiderna för 2016 och 2017, konstaterades att
2772 vart tredje barn fick vänta längre än tre månader på beslut om att väcka åtal. Rapporten visar
2773 också på stora skillnader mellan olika orter i landet.[9]

2774 Enligt FN:s barnrättskommitté ska utredningar av våld göras av kvalificerade yrkespersoner.
2775 Utredningen ska göras med utgångspunkt i barnets rättigheter, på ett barnmedvetet sätt och får
2776 inte innebära ytterligare skada för barnet. Alla parter ska beakta barnets åsikter.[10] I vissa
2777 fall kan det, enligt kommittén, vara lämpligt att inrätta särskilda domstolar och straffrättsliga
2778 förfaranden avsedda för barn som utsatts för våld.[11]

2779 Slutligen framgår av Barnrättighetsutredningen att det finns brister i förutsättningarna för barn
2780 att komma till tals och att domstolarna ofta har bristande kompetens i att bedöma barns
2781 förmåga att återge en svår upplevelse.[12] Även LVU-utredningen pekar på betydelsen av
2782 särskild kompetens hos domstolarna när det gäller barn och barns rättigheter. Utredningen
2783 pekar på att det finns ett stort behov av ökad kompetens om barn, barns behov och rättigheter
2784 i domstolarna[13] samt att flera olika aktörer – statliga utredningar, forskare och
2785 Barnombudsmannen – har förordat specialiserade domare eller domstolar när ärenden rör barn
2786 (inte enbart LVU-ärenden) och att Sverige är det enda nordiska landet som inte har särskild
2787 sakkunskap om barn i första rättsliga instans.[14]

2788 Som ett praktiskt, sorgligt, exempel på det utredningarna ovan konstaterar, rapporterade
2789 Ekot[15] i augusti 2020 om deras granskning av 144 vårdnadstvister från 2019. Trots att det i
2790 133 av tvisterna fanns uppgifter om våld eller andra risker för de berörda barnen, saknades
2791 dokumenterade riskbedömningar i nästan tre fjärdedelar av domarna. Ofta nämns inte ens de
2792 uppgifter om våld eller andra risker som framkommit i socialtjänstens utredningar enligt
2793 Ekots granskning. Inte ens i flera fall där föräldrarna var dömda för våldsbrott inom familjen.
2794 Detta är inte förenligt med gällande lagstiftning och utgör ett exempel på hur stora bristerna
2795 är. Det finns också på senare tid starka skäl att ifrågasätta om det i asylprocesser gällande barn
2796 tas hänsyn till barnkonventionen i tillräckligt stor utsträckning.

2797 Av ovan nämnda utredningar, rapporter och granskningar framgår tydligt att det i Sverige
2798 idag finns stora brister i rättssäkerheten för barn, att handläggningstiderna när det gäller brott
2799 mot barn ofta är längre än lagen föreskriver och att det finns skillnader mellan olika delar av
2800 landet vad gäller kompetens kring och hantering av barns rättigheter i domstolsprocessen.
2801 Detta är naturligtvis inte acceptabelt.

2802 Målet med förslagen i denna motion är ett starkare och likvärdigt rättsskydd oavsett var i
2803 landet barnet bor, kortare handläggningstider, snabbare skyddsinsatser för barnen och ett

2804 högre förtroende för rättsväsendet samt självklart att minska det lidande och oacceptabla
2805 följer dagens brister i rättssystemet orsakar barn på kort och lång sikt.

2806 _____

2807 Effie Kourlos

2808 Centerpartiet Östersund

2809

2810 Fotnoter:

2811 [1] [https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-](https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-2020.pdf)
2812 [2020.pdf](https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-2020.pdf), sid. 14-16

2813 [2] Barnkonventionen blir svensk lag (SOU 2016:19)

2814 [3] Se barnet! (SOU 2017:6)

2815 [4] Översyn av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga m.m. (Dir. 2012:79)

2816 [5] [https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-](https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-2020.pdf)
2817 [2020.pdf](https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument-for-nedladdning/arsrapport-2020.pdf), sid. 36-39

2818 [6] FN:s barnrättskommitté, Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende
2819 Sveriges femte periodiska rapport, 2015, punkt 11.

2820 [7] Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Om barn med funktionsnedsättning i Sverige och deras
2821 utsatthet för våld och kränkningar, 2016, sid. 42.

2822 [8] 2 a § förundersökningskungörelsen

2823 [9] Rädda Barnen, Brott mot barn 2016 och 2017 – När förundersökningen drar ut på tiden,
2824 2018.

2825 [10] FN:s barnrättskommitté, Allmän kommentar nr 13 (2011) om barnets rätt till frihet från
2826 alla former av våld, punkt 51.

2827 [11] FN:s barnrättskommitté, Allmän kommentar nr 13 (2011) om barnets rätt till frihet från
2828 alla former av våld, punkt 56.

2829 [12] Barnkonventionen blir svensk lag (SOU 2016:19), sid. 258

2830 [13] Barns och ungas rätt vid tvångsvård (SOU 2015:17), sid. 496

2831 [14] Barns och ungas rätt vid tvångsvård (SOU 2015:17), sid. 484 ff.

2832 [15] <https://sverigesradio.se/artikel/7537407>

2833 Jag/vi föreslår partistämman besluta
2834
2835 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av särskilda barndomstolar, specialiserade på mål
2836 som rör barn med ensam behörighet att pröva dessa mål, i svensk rätt,
2837
2838 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av en lagstadgad skyldighet för rättsväsendet att i
2839 mål som rör barn ta in sakkunniga, med särskild kunskap om barn, inom det område målet rör
2840 (våldsbrott, sexualbrott, vårdnadstvister, tvångsvård, migrationsrätt m.m.),
2841
2842 att Centerpartiet ska verka för införlivandet av en lagstadgad skyldighet i svensk rätt att i mål
2843 som rör barn med funktionsnedsättningar ta in sakkunniga som kan informera rätten om vad
2844 olika funktionsnedsättningar kan innebära för barnet.
2845

2846
2847 **Distriktets yttrande:**
2848 Distriktsstyrelsen instämmer med vad motionären anför och ser inget behov av att tillägga
2849 något.
2850

2851 Distriktsstämman bifaller motionen och skickar den vidare till partistämman för vidare
2852 behandling
2853

2854 **9.8: Rättsligt skydd för sambos**
2855 *Michaela Haga, Österåker, Stockholms län*
2856

2857 Året är 2021 och det finns idag många som väljer att leva sina liv som sambos istället för
2858 gifta. Även om ett testamente uppförs så är det stor skillnad för hur kvarlåtenskapen fördelas
2859 om någon av dem avlider. Ett exempel är om man har gemensamma barn och är gift så får
2860 barnen vänta på sitt arv tills båda föräldrarna har gått bort, men är man sambo så har barnen
2861 rätt att få ut sin laglott. Det kan få förödande konsekvenser och orsaka stort och onödigt
2862 lidande i familjer. Därför är det viktigt att Centerpartiet verkar för att samboförhållanden, som
2863 många väljer att leva i, ska bli mer tryggt och ge ett fullgott ekonomiskt skydd ifall någon av
2864 partnerna avlider.

2865 Jag/vi föreslår partistämman besluta
2866
2867 att det rättsliga skyddet för sambos stärks genom att likställas med giftermål och den
2868 lagstiftning som följer
2869

2870
2871 **Distriktets yttrande:**
2872 **BESLUTADES** att bifalla Olle Nykvists yrkande, med vilket distriktsstyrelsen jämkar sig,
2873 och
2874
2875 därmed, att instämma i motionens intentioner, och att Centerpartiet verkar för en översyn av
2876 äktenskapsbalken och
2877
2878 sambolagstiftningen i syfte att stärka det rättsliga skyddet för sammanboende
2879
2880 personer.

2881
2882
2883
2884
2885

9.9: Familjepolitik

Virginija Karrenbauer, Nacka, Stockholms län

2886 Varje år får 30.000 barn vård utanför hemmet och av de 1000 placeras till SIS enligt LVU.
2887 Årligen avgörs 7000 vårdnadstvister i domstolen där 80% av fallen mynnar ut till ensam
2888 vårdnad. Även i dessa fall där barnen förlorar kontakt med ena föräldern. Förlust av
2889 mänskliga relationer i individens omedelbara närheten orsakar en kris i individens liv, både
2890 för barnen och vuxen. Detta definieras av diagnos i ICD 11 (International Classification of
2891 Diseases 11th Revision) som för närvarande finns enbart i engelsk version **QE52.1 Loss of**
2892 **love relationship in childhood och QE52.0 Caregiver-child relationship problem** i
2893 WHO's ICD11 diagnos registret.

2894 Berövandet av viktiga relationer i barnets liv orsakar diagnos. Finns det diagnos, bör finnas
2895 åtgärdsplan att ” bota, lindra, behandla”. Det finns fall av akut krisreaktion både hos barn och
2896 hos vuxna med bred spektrum av konsekvenser: reaktiv depression (barn och vuxna),
2897 långdragna sjukskrivningar (vuxna)tom dödlig utgång(vuxna) efter att barnet har
2898 omhändertagits av myndigheter.

2899 Socialstyrelsen arbetar att översätta den nya diagnoskod manualen ICD11 till svenska, som
2900 skall komma i bruk år 2024.

2901

2902 Diagnos kodens introduktion inramar potentiella medicinska konsekvenser för barnet som
2903 förlorar relation till sina nära mänskliga relationer av nuvarande juridiska och socialtjänstens
2904 beslut. Detta bäddar för behovet av multidisciplinära angreppssätt att arbeta med åtgärder ”
2905 bota, lindra, behandla” när barnet och förälder/ vuxen avskiljas oavsett orsaken.
2906 Sjukvården(barn psykiatri/ vuxen psykiatri), socialtjänsten samt juridiska systemet bör arbeta
2907 tillsammans att lösa på bästa och barn- skonsammaste sättet

2908 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2909
2910 att vid förlust av nära relationer mellan barnet och vuxen, som de har haft nära relation med
2911 varandra, både barn och vuxen skall få obligatorisk bedömning ang behovet av hjälp från
2912 sjukvården att hantera kris enligt senaste vetenskap och beprövat erfarenhet

2913
2914

2915 **Distriktets yttrande:**

2916 **BESLUTADES** att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att instämma i motionens
2917 intentioner.

2918
2919

2920 **9.10: Familjepolitik**

2921 *Claes Nyberg, Stockholm, Stockholms stad*

2922 *Tomas Selin, Huddinge*

2923

2924 Vid föregående stämman 2019 tog Centerpartiet flera viktiga steg framåt i sin politik för att ge
2925 fler familjer möjlighet att kunna leva så som de önskar i frihet och med respekt för sina livsval
2926 och rättigheter. Bland annat beslutade vi då att prövningen av föräldraskap ska kunna påbörjas
2927 under graviditeten så att barnet får rätt till sina föräldrar från födseln, att dokumentation från
2928 inseminationskliniker utanför Sverige ska kunna vara grund för prövningen, och att utreda för
2929 att göra det möjligt att efter värdmödraskap fastställda vårdnadshavarskap i annat land ska
2930 gälla vid flytt eller hemkomst till Sverige.

2931 Men flera steg till framåt behöver tas eller förtydliganden göras som gör det tydligt att
2932 Centerpartiet vill ta faktiska steg som ytterligare stärker rättigheter för HBTQI-personers och
2933 andras familjer så de bli reella fullt ut. Vår lagstiftning utgår fortfarande i grunden från att alla
2934 förväntas leva och forma sina liv i enlighet med traditionella normer för kön, sexualitet, familj
2935 och identitetsuttryck, även om den till del stegvis fått tillägg som förbättrat situationen för allt
2936 fler. Dagens lapptäcke har däremot med tiden blivit allt mer svårt att överblicka utan att den
2937 normativa utgångspunkten egentligen har övergivits. Individens rätt att själv få forma och leva
2938 sitt liv som denne vill fritt från diskriminering och exkluderande normer måste istället stå i
2939 centrum och vara utgångspunkten för framtida förbättringar.

2940 Inte minst gäller det för familjepolitiken som inte är utformad efter HBTQI-familjers
2941 verklighet och inte heller passar andra grupper, familjer eller individer som lever utanför
2942 traditionella familjenormer. Den behöver omformas i grunden och utgå från barnets
2943 rättigheter och rätt till sina föräldrar, samt att vuxna fritt ska få definiera sin familj så länge
2944 det bygger på frivillighet. Det kräver en lagstiftning som inte skapar särlösningar. Det är den
2945 rimliga utgångspunkten för en liberal politik. Det är hur deras liv påverkas i praktiken som är
2946 avgörande, även i familjer där uppsättningen vårdnadshavare, sociala föräldrar och genetiska
2947 föräldrar skiljer sig från normen.

2948 Vägen till att bli vårdnadshavare skiljer sig i svensk lagstiftning åt beroende på vilken sexuell
2949 läggning föräldrar har och om de är gifta eller inte. idag finns en stark koppling mellan
2950 genetik och vårdnadshavare i lagstiftningen. Den enda gången föräldrar inte behöver blanda in
2951 socialtjänsten för att barnens uppsättning vårdnadshavare ska klargöras är när det är två
2952 personer av olika kön som är gifta med varandra. Då blir båda vårdnadshavare direkt utan
2953 utredning eller krav på genetisk koppling och de får automatiskt gemensam vårdnad. I alla
2954 andra fall så krävs det att socialtjänsten och ytterst socialnämnden i respektive kommun ska
2955 fastställa vem förutom den födande föräldern som är den andra juridiska föräldern, eller vid
2956 insemination av en ensamstående förälder konstatera att ingen annan förälder med rätt eller
2957 skyldighet gentemot barnet finns. Detta oavsett kön på en eller flera föräldrar, och oavsett om
2958 de bor i en sambogemenskap eller inte.

2959 Eftersom de processer som gäller för majoriteten av svenska barn och föräldrar kan ta lång tid
2960 så händer det att barnets tänkta vårdnadshavare avlider eller av andra skäl inte är förmögna att
2961 ta ansvar för sitt barn, eller väljer att gå skilda vägar innan den är avslutad och då har barnet
2962 inte längre juridisk rätt till de föräldrar som fanns där vid födseln. Inte sällan bidrar den
2963 pressande situationen som uppstår i och med en utdragen process där föräldrarna inte upplever

- 2964 samhällets respekt till en press på familjen att hålla ihop. Detta är ur barnets perspektiv en
2965 rättsosäker situation som kan innebära negativa konsekvenser.
- 2966 Då majoriteten av de barn som föds i Sverige inte faller inom den norm lagstiftningen målar
2967 upp kan inte lagen längre sägas vara till gagn för vare sig individer eller samhället i nuvarande
2968 skick. Det är direkt oetiskt och oansvarigt att den får fortsätta gälla. Särskilt när den skapar
2969 och upprätthåller en hierarki mellan familjebildningar och mellan barn.
- 2970 Ett gift särkönat par som inseminerat med en annan persons spermier ger inte upphov till
2971 någon kontroll från svenska myndigheter om genetik, juridiskt föräldraskap eller
2972 vårdnadshavarskap. Den som i paret registreras som fadern blir automatiskt presumerad som
2973 vårdnadshavare och förälder. I det fall dessa personer längre fram hamnar i en tvist kan den
2974 födande modern anmäla hävande av föräldraskapet, då det inte skett på rätt sätt. Då förlorar
2975 barnet sin rätt till sin förälder eftersom det inte föreligger något vårdnadshavarskap. Och den
2976 som donerat spermier kan också komma att avkrävas ett deltagande som förälder som inte
2977 varit avsett. Denna lagstiftning behöver ses över så att inte barn förlorar kontakt med en av
2978 sina föräldrar pga att man anser att presumptionen skett felaktigt.
- 2979 I en allt mer global värld där individer och familjer flyttar mellan och inom länder måste även
2980 utgångspunkten alltid vara att ta tillvara barnens och familjernas rättigheter och att de inte blir
2981 ifrågasatta eller begränsade när de nyttjar sin fria rörlighet. Då måste Sverige även på detta
2982 område acceptera och godta underlag, rättsintyg och fastställda domar som gäller i andra
2983 länder som kan anses ha en god och rättssäker reglering. Brister här drabbar en växande grupp
2984 familjer vid exempelvis insemination eller värdmödraskap. Liknande förfarande finns redan
2985 inom andra rättsområden och kan överföras även till familjerätt. Vilka dessa länder utgör
2986 behöver efter lagstiftning fastställas och löpande uppdateras av relevant myndighet,
2987 exempelvis Socialstyrelsen.
- 2988 Centerpartiets tidigare ställningstagande för att införa ett altruistiskt värdmödraskap i Sverige
2989 behöver tydliggöras så att det gäller oavsett familjekonstellation och de tänkta föräldrarnas
2990 könsidentitet eller sexuella läggning.
- 2991 Jag/vi föreslår partistämman besluta
2992
2993 att Centerpartiet i sitt fortsatta arbete för att utveckla familjelagstiftningen utgår från barnets
2994 rätt till sina reella föräldrar och vuxnas rätt att fritt få definiera sin familj så länge det bygger
2995 på frivillighet och inte särskiljs på grunder av kön, sexuell läggning, könsidentitet eller
2996 könsuttryck.
2997
2998 att Centerpartiet verkar för att en utredning snarast tillsätts som definierar vad som utgör en
2999 social förälder
3000
3001 att Centerpartiet verkar för att barnets rätt till en fortsatt relation till de sociala föräldrar som
3002 är och varit centrala för barnet säkerställs
3003
3004 att sociala föräldrar ska kunna vara del av den obligatoriska medlingen vid beslut om vårdnad,
3005 boende och umgänge i de fall vårdnadshavare inte kan enas
3006
3007 att bekräftat sociala föräldrar även ska få del av information från skola, vård och omsorg som
3008 gäller barnets skolgång och hälsa.

3009
3010 att Centerpartiet fortsätter att verka för att möjlighet till altruistiskt värdmödraskap införs i
3011 Sverige och att den ska gälla oavsett familjekonstellation och de tänkta föräldrarnas
3012 könsidentitet eller sexuella läggning
3013
3014 att Sverige godtar underlag, rättsintyg och fastställda domar för föräldra- och
3015 vårdnadshavarskap från andra länder som anses ha en god och rättssäker reglering, och att
3016 detta görs neutralt i förhållande till föräldrarnas kön eller sexuella läggning.
3017
3018 att lagstiftningen för föräldraskapspresumtion blir helt könsneutral för gifta par
3019
3020 att det ska inte vara möjligt för en födande förälder att upphäva ett vårdnadshavarskap för den
3021 andre vårdnadshavaren i de fall där en privat spermiedonation har genomförts utanför svenskt
3022 sjukhus.
3023

3023

3024

3025 **Distriktets yttrande:**

3026 Distriktsstyrelsens svar:

3027

3028 Motionen tar upp att Centerpartiet i sitt fortsatta arbete för att utveckla familjelagstiftningen
3029 utgår från barnets rätt till sina reella föräldrar och vuxnas rätt att fritt få definiera sin familj så
3030 länge det bygger på frivillighet och inte särskiljs på grunder av kön, sexuell läggning,
3031 könsidentitet eller könsuttryck.
3032

3033 Motionären lyfter ett antal lagförslag för att utveckla familjelagstiftning till att därför omfatta
3034 alla familjer. Bl.a. trycker motionären på behovet av en utredning som definierar sociala
3035 föräldrar, sociala föräldrars möjlighet att vara förälder för barnets bästa och att lagstiftningen
3036 för föräldrapresumtion blir könsneutral för gifta par.
3037

3038 Motionen understryker att lagstiftningen måste på ett bra sätt spegla den verklighet som den
3039 är tänkt att reglera. Det grundläggande för en demokrati att i takt med att samhället förändras
3040 måste även lagstiftningen förändras för att inte tappa sin trovärdighet och legitimitet. Inte
3041 minst är detta viktigt på rättsområden som berör så gott som alla och där rättsreglerna har stor
3042 påverkan på människors dagliga liv.
3043

3044 Därför behövs det en familjelagstiftning som tar hänsyn till att familjer ser olika ut, och som
3045 ger människor stor frihet att leva det liv som de själva vill.
3046

3047 Därför föreslår distriktsstyrelsen stämman:

3048

3049 - Att bifalla motionen

3050

3051

3052 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

3053

3054 - Att bifalla motionen

3055

3056

3057 Centerpartiet i Stockholms läns distriktsstämma beslutade:

3058

3059 - Att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att bifalla motionen
3060
3061

3062 **Lag och ordning**

3063 **9.11: Dagsböter**

3064 *Rune Forsberg, Stockholm, Stockholms stad*
3065

3066 Dagsböter utdöms av våra domstolar för vissa brott som inte är alltför allvarliga. Antalet
3067 dagsböter bestäms efter hur grovt brottet är och storleken på varje dagsbot fastställs med
3068 hänsyn till hur den bötfällda personens ekonomi ser ut.

3069 I dagsläget är dagsbotens storlek helt baserad på den åtalades egna uppgifter om inkomster,
3070 tillgångar och skulder. Varken domstolen eller åklagaren ifrågasätter den enskildes uppgifter.
3071 Detta känner naturligtvis de flesta åtalade till och de uppger regelmässigt att de har väldigt
3072 låga inkomster, är arbetslösa eller sjukskrivna. De har heller inte några tillgångar, däremot
3073 stora skulder. Dessa uppgifter torde, genom några enkla registersökningar av
3074 åklagaren/förundersökningsledaren, vara lätta att kontrollera men det görs alltså inte i dag.

3075 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3076
3077 att Centerpartiet tar initiativ till att utreda förutsättningarna för att åklagare, innan rättegång,
3078 ska tillse att den åtalades ekonomiska förhållande klargörs, bla genom registerkontroll och ev
3079 kontakt med arbetsgivare mfl.

3080
3081 att denna motion skickas vidare till Centerpartiets riksstämma.
3082

3083

3084 **Distriktets yttrande:**

3085 Distriktsstyrelsens svar:

3086
3087 Motionären lyfter en intressant aspekt av straffrätten. Konstruktionen av straffet dagsböter
3088 syftar till att utmäta straffet rättvist, så att var och en som döms till en sådan påföljd upplever
3089 den så likvärdigt som möjligt.
3090

3091 Som motionären skriver, finns det en risk att det inte är de verkliga förhållandena om den
3092 dömdes ekonomi som ligger till grund för straffmätningen. Detta är naturligtvis inte
3093 tillfredställande och bör adresseras.
3094

3095 Med insikt i de svårigheter som kan vara förknippade med att uppskatta en individs faktiska
3096 betalningsförmåga om den helt eller delvis baseras på oredovisade inkomster, finns det goda
3097 skäl att utveckla bedömningssystematiken. Dels för att straffet ska vara effektivt, dels för att
3098 uppfylla principen om likhet inför lagen.
3099

3100 Trygghetsberedningen tillsattes 2020 och har ett brett uppdrag att kartlägga de rättspolitiska
3101 utmaningarna och ta fram lösningar. En del av uppdraget är också att titta på en stor översyn
3102 av straffrätten. I det uppdraget bör den aspekt som motionären här lyfter adresseras.
3103

3104 Därför föreslår distriktsstyrelsen stämman:

3105
3106 - Att bifalla motionen

3107
3108

3109 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

3110
3111 - Att bifalla motionen

3112
3113
3114
3115

3116 9.12: Barns integritet i sociala medier

3117 *Emma Blomdahl Wahlberg, Herrljunga, Sjuhärad*

3118 *Johanna Engström*

3119

3120 Det är inte ovanligt att barn idag används av sina föräldrar i syfte att tjäna pengar i sociala
3121 medier - genom att de medverkar i bilder och framförallt filmer på internet. Denna typ av
3122 exploatering av barn liknar inget vi någonsin tidigare skådat. Barn används av sina föräldrar,
3123 från det att de föds och i sin hemmiljö och genom sin uppväxt, genom att exploateras för
3124 miljontals följare utan att barnet själv har någon möjlighet att ge informerat samtycke eller
3125 förstå konsekvenserna.

3126 När det gäller barn i exempelvis reklamfilmer eller filmer där barn agerar som skådespelare så
3127 finns det idag lagstiftning som reglerar arbetsförhållanden och även produktionsbolag har i
3128 detta ansvar för att se till barnets bästa. Liknande reglering finns inte när vårdnadshavare
3129 själva lägger ut material på sina barn i sociala medier i ekonomiskt syfte. Detta trots att det
3130 sannolikt är mer skadligt för barn att deras hela uppväxt och familjeliv är deras arbete, vilket
3131 kan vara faller när deras vårdnadshavare är influerare som använder dem i bilder och filmer,
3132 än att de enstaka gånger medverkar i filminspelningar. I Frankrike infördes nyligen en lag
3133 som reglerar hur föräldrar använder sina barn i sociala medier i ekonomiska syften under
3134 straffansvar.

3135 Centerpartiet bör verka för att undersöka möjligheten till en liknande reglering i Sverige med
3136 målet att skydda barn från det barnarbete och den typ av exploatering som det innebär att få
3137 sig själv och sitt familjeliv porträtterat i bild och video för att försörja familjen. Vi i
3138 Centerpartiet värnar individens frihet och varje barn ska ha samma rätt till personlig integritet
3139 som en vuxen, och inte behandlas som en produkt eller handelsvara. Bilder och filmer som en
3140 gång laddats upp på internet är sannolikt för evigt tillgängliga där, vilket i sig innebär ett stort
3141 hot mot barnens personliga integritet. Dessutom tillkommer de psykologiska konsekvenserna
3142 av att ens privatliv och uppväxt är ett arbete som försörjer vårdnadshavaren och familjen.

3143 Barn har enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) rätt till integritet.
3144 Barn i Sverige har idag inte tillgång till tillräckligt rättsligt skydd för att bevaka den
3145 integriteten. Vi i Centerpartiet bör värna barns rättigheter och säkerställa att även de får
3146 tillgång till den individuella frihet som är allas rätt.

3147 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3148

3149 Att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att göra det brottsligt för vårdnadshavare att
3150 använda sina barn i digitalt material i ekonomiskt syfte.

3151

3152

3153 **Distriktets yttrande:**

3154 Distriktsstämman föreslår partistämman besluta:

3155 att avslå motionen

3156

3157 Reservation:

3158 Emma Blomdahl Wahlberg reserverar sig mot beslutet att avslå motionen till

3159 förmån för:

3160

3161 att instämma i motionens intentioner

3162

3163 att Centerpartiet verkar för att utreda hur vårdnadshavare får använda sina barn i

3164 digitalt material i ekonomiskt syfte och vilka eventuella regleringar som ska tillämpas

3165

3166

3167 Distriktsstyrelsens svar:

3168 Motionären tar upp ett problem i dagens sociala medier att barn utnyttjas av sina föräldrar i

3169 bilder och filmer på internet. De blir, exploaterade i sin hemmiljö utan att kunna, eller ens

3170 veta om att de borde kunna ge sitt samtycke om detta. Ofta finns för föräldrarna en ekonomisk

3171 fördel i att ha med barnen för att kunna utöka sin följarskara.

3172

3173 Frågan är mycket komplicerad och full av gråskalor. I en första anblick kan det tyckas

3174 självklart att inte barn ska kunna utnyttjas i dessa sammanhang, samtidigt som vi vet att barn

3175 till kända personer alltid har varit utsatta för ett medialt tryck, men motivationen från media

3176 att det "finns ett allmänintresse" i detta. Hårdast tryck i detta sammanhang har naturligtvis i

3177 alla tider legat på kungafamiljen, som har haft långa och många reportage och årliga TV-

3178 sändningar. Där är knappast intresset av ekonomisk karaktär men ändå har de varit utsatta.

3179

3180 Barns starkaste garant för sin integritet ska vara barnets föräldrar eller vårdnadshavare. Det är

3181 vårdnadshavare som ger tillåtelse till om barnet ska kunna vara med på foton från skolan, i

3182 föreningar mm. Men idag kan också barn välja att publicera sig själva så fort de behärskar

3183 tekniken t ex på sociala medier. Något medgivande av vårdnadshavare kräver sällan dessa

3184 medier, och det är tveksamt om barnen alltid förstår konsekvenserna av detta.

3185

3186 Det som tillkommit de senaste åren är att barnens agerande på filmer och bilder på internet

3187 kan bli avgörande för familjens försörjning, och om barnet inte vill vara med så påverkar det

3188 familjens ekonomi, och det blir en form av barnarbete. Det kan också påverka barnets liv i

3189 vuxen ålder och få stora psykologiska konsekvenser.

3190

3191 Distriktsstyrelsen anser att den naturliga garanten för barns trygghet och integritet även

3192 fortsatt måste vara vårdnadshavare. Om vårdnadshavarens beteenden inte är rimliga, så finns

3193 det konsekvenser i form av orosanmälningar och mer långtgående följder. Men det är mycket

3194 svårt att avgöra var en gräns för brottsligt beteende i publicering på sociala medier. När avgör

3195 barnets medverkan, antalet följare en person får? När blir det ekonomiskt utnyttjande? Vissa

3196 gränser för hur barn kan behandlas är tydliga, men andra betydligt svårare.

3197

3198 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3199
3200 att avslå motionen
3201
3202
3203

3204 9.13: Blåljuslagen

3205 *Yaman Masri, Växjö, Kronoberg*
3206

3207 Hot och hat mot personal i Socialtjänsten sker kontinuerligt. Hoten riktas först och främst mot
3208 personalen som jobbar med myndighetsutövning inom avdelningarna barn och ekonomiskt
3209 bistånd.

3210 Den 6 i januari 2021 har TV4 och Aftonbladet rapporterat att socialtjänstpersonalen i Malmö
3211 blir bemötta med automatvapen, brandbomber och hot. Även socialkontoret i Karlskrona
3212 kommun har varit föremål för denna typ av hot om våld. Detta gör att flera socionomer och
3213 även socionomstudenter blir rädda för hoten som riktas eller skulle riktas mot dem och även
3214 mot sina familjemedlemmar. Därför förslår jag följande attester för att utöka trygghetskänslan
3215 hos den utsatta målgrupp, socialarbetare

3216 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3217
3218 att Socialarbetarna ska omfattas av blåljuslagen

3219
3220 att polisen och åklagarmyndigheten får mer resurser så att alla anmälningar om hot mot
3221 socialtjänsten ska utredas och komma till åtal.

3222
3223

3224 **Distriktets yttrande:**

3225 Motionären tar upp en angelägen fråga där Centerpartiet varit tydliga exempelvis genom
3226 Blåljusupproret 2016 efter rapportering om ökat våld och hot mot bl.a. räddningstjänst, polis
3227 m fl. Utan tvekan är hot oacceptabelt inte minst mot alla samhällsviktiga funktioner. Frågan är
3228 om just Blåljuslagen som är specifik, är rätta sättet att skydda socialarbetare eller om skyddet
3229 i stället ska stärkas i tjänstemannaskyddet - våld och hot mot tjänsteman. Alla anmälningar
3230 mot socialtjänsten måste utredas och komma till åtal och därtill behöver polis och
3231 åklagarmyndighet tillräckliga resurser.

3232
3233 Distriktsstämman beslutar
3234 att instämma i motionens intention

3235
3236
3237

3238 9.14: Påföljd för frihetsberövade

3239 *Anna Eriksson, Hallsberg, Örebro*

3240 *Linda Larsson*

3241 *Inger Hellqvist*

3242 Rymningar och fritagningar av tvångsvårdade personer blir allt vanligare vid transporter och
3243 bevakade permissioner. Det medför ökad stress för transportpersonal/vårdare och skapar en
3244 otrygg arbetsmiljö. Om den tvångsvårdade personen förses med en GPS-sändare under

3245 transporten/bevakade permissionen skulle rymnings-/fritagningsförsöken minska och
3246 möjligheten att hitta rymlingen öka. Det skulle också minska risken att personal utsätts för hot
3247 och otillbörliga påtryckningar.

3248 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3249
3250 att fotboja med GPS sändare skall fästas på alla tvångsvårdade som transporteras eller har
3251 bevakade permissioner

3252

3253

3254 **Distriktets yttrande:**

3255 Tvångsvård i form av LVM och LVU grundar sig på domstolsbeslut, likaså många
3256 restriktioner såsom fotboja.

3257 Centerpartiet är av uppfattningen att det är viktigt att ta tillvara ny teknik i den mån den kan
3258 öka säkerheten och skapa bättre arbetsvillkor.

3259 Inom Kriminalvården används fotboja bland annat som en del i straffets avtjänande, s k
3260 elektronisk övervakning. Tanken är att de intagna frivilligt medverkar till kontrollåtgärden
3261 och elektronisk övervakning ska ses som ett alternativt sätt att avtjäna sitt straff under
3262 kontrollerade former, mer än att hindra någon från att begå rymningar.

3263 Men teknik finns och bör användas och om Statens Institutionsstyrelse (som utför
3264 tvångsvårdsbehandling) och kriminalvården vid permissioner och transporter anser att fotboja
3265 kan fylla en funktion så bör det användas. Det kan öka tryggheten hos tidigare brottsoffer om
3266 information om avvikning från transport sker snabbt.

3267

3268 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

3269 - Att motionen anses besvarad

3270 - Att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämma.

3271

3272

3273 Stämman beslutar:

3274 Att Bifalla motionen

3275 Att Vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämma

3276

3277

3278

3279 **9.15: Påföljd för frihetsberövande**

3280 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

3281

3282 Idag är det inte olagligt att rymma från fängelsestraff. Om en person rymmer från ett
3283 fängelsestraff så får hen bara frigivningsdagen senarelagd med så många dagar som hen har
3284 varit borta från fängelsestraffet. Det är konstigt att det inte är brottsligt att avvika från
3285 fängelsestraff. Jag tycker att avvika från fängelsestraff ska kriminaliseras och med fängelse
3286 som påföljd så att konsekvensen blir att man får sitta fler dagar i fängelse om man
3287 avviker/rymmer från ett fängelsestraff. Dessutom bör intagen ha GPS-försedd fotboja på sig
3288 vid permission.

3289 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3290

3291 att avvika från fängelsestraff kriminaliseras med fängelse som påföljd.

3292

3293 att Intagna på fängelser förses med GPS-försedd fotboja vid permission.

3294

3295

3296 **Distriktets yttrande:**

3297 Det är inte olagligt att rymma från fängelsestraff. Anledningen till detta handlar om
3298 maktbalans. När det gäller frihetsberövanden har staten ett överläge. Staten kan använda
3299 handfängsel och avsätta det antal personer som behövs för att övervaka. Den dömde, däremot,
3300 har ingen makt alls.

3301

3302 Staten har ett stort ansvar att säkerställa att rymningar inte kan ske. På vil- ket sätt rymningar
3303 försvåras, till exempel genom GPS-försedd fotboja, är upp till de som är ansvariga för att
3304 rymningen inte ska ske.

3305 Om en fånge rymmer från ett fängelsestraff får den dömde en varning. Personen kommer även
3306 att släppas fri senare än planerat. Dessutom brukar den som rymt placeras på ett fängelse som
3307 är svårare att rymma ifrån.

3308

3309 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3310

3311 Att avstyrka motionen.

3312 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

3313

3314

3315 9.16: Samverkan mellan kriminalvård och kommuner

3316 *Mathz Eriksson, Lindesberg, Örebro*

3317

3318 Förutsättningar idag är att kommunen (med viss hjälp av regionerna) är de som ansvarar för
3319 den missbruks- och beroendevård som finns för medborgarna. I vissa fall går man även in
3320 med tvångslagstiftning *Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)* för att
3321 tvinga medborgaren till drogfrihet. Lagstiftningen medger även om vi som medborgare blir
3322 allt för påverkade av droger och inte för stunden kan ta hand om sig själv att polisen gör ett
3323 omhändertagande och vi får sova en stund i en varm lokal med tillsyn *lag om*
3324 *omhändertagande av berusade personer m.m. (1976:511 (LOB))*. Polisen rapporterar detta till
3325 respektive kommuns socialnämnd för kännedom. Sedan finns barnperspektivet med som gör
3326 att polismyndigheten även kan göra orosanmälan kring händelser som barn eller föräldraskap
3327 ingår.

3328

3329 Men när du begår ett brott, inga barn är inblandade finns det ingen naturlig koppling mellan
3330 rättsväsendet och socialnämnden. Det träder in sekretesslagstiftning som skyddar den
3331 misstänkte och som fortsätter ända fram tills domen träder i laga kraft och Kriminalvården
3332 verkställer den. Socialnämnden som verkar som medborgarens yttersta skyddsnät kopplas
3333 ifrån helt. Det finns ofta ingen kännedom alls kring den dömda om den själv inte initierar
3334 detta.

3335

3336 I en klientundersökning 2013 klassificerades 70 % av Kriminalvårdens klienter som
3337 missbrukare. Och om vi går åter upp i motionen så ser vi att det är kommunerna som har
3338 huvudansvaret kring missbruket och sina kommuninvånare. En dom innebär att personen
3339 rycks bort och ansvaret läggs helt på Kriminalvården. Kriminalvården kan dock inte göra
3340 något utan att få den enskildes samtycke. Man kan således tillbringa exempelvis 5 år i
3341 fängelse för ett grovt narkotikabrott, ha ett eget beroende utan att någon samverkan med
3342 socialnämnden sker. Socialnämnden kan heller inte få ut information om personen är placerad
3343 i fängelse eller hur dess planering ser ut.

3344

3345 Vi brukar tala om stuprör där olika myndigheter och även inom myndigheterna olika
3346 avdelningar/förvaltningar agerar utan insyn och förståelse mellan varandra. I fallet människor
3347 som begår brott ser jag som motionsskrivare ett stuprör, inte av plåt utan ett som är gjutet av
3348 tjockt järn. Och det börjar redan uppe vid riksdags och regeringsnivå med två olika
3349 departement som ansvarar för samma medborgare. Justitie- och socialdepartementet talar jag
3350 om då. Givetvis är fokuset olika men målet är det samma, att ge medborgaren det bästa stöd
3351 och trygghet som finns.

3352

3353 Medborgaren är mycket ofta samma person som skall nås och en samordning av insatsen, må
3354 vara kriminalitet eller missbruk bör ske. Kanske inte alltid till medborgarens stora förtjusning
3355 men insatsen från samhället bör samordnas för högsta möjliga verkkningsgrad både
3356 ekonomiskt och för mänskligt lidande.

3357 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3358

3359 att lagen om offentlighet och sekretess ses över så kommunikering mellan rättsväsendets olika
3360 instanser kan ske till kommunernas socialnämnd utan den enskildes samtycke

3361

3362 att både Socialtjänstlag (2001:453) och Lag (1974:203) om kriminalvård i anstalt anpassas så
3363 det framgår ett tydligt uppdrag att samverkan skall ske

3364

3365 att lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. (1976:511) anpassas så den även
3366 infattar personer som begår brott som bedöms som drogrelaterade

3367

3368 att kriminalvårdens frivård ges huvudansvar för samordning mellan kriminalvård och
3369 socialnämnd

3370

3371 att socialnämnden skall medverka vid upprättande av den genomförande plan (VP) som
3372 Kriminalvården initialt beslutar om i början av en verkställighet. I denna skall mål och
3373 arbets/boendesituation efter villkorlig frigivning finnas klara. Givetvis under förutsättning att
3374 den enskilde själv medverkar till detta

3375

3376

3377 **Distriktets yttrande:**

3378 Distriktsstyrelsen delar motionärens vilja att en utökad samverkan mellan kriminalvården och
3379 kommunernas måste förbättras och förstärkas. Däremot behöver vi som parti hamna på rätt
3380 nivå och även ta hänsyn till nuvarande lagstiftning. Därför yrkar distriktsstyrelsen på följande:

3381
3382 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
3383 - Att bifalla att-sats 1 med följande ändring
3384 att Centerpartiet ska verka för att offentlighets och sekretesslagen (2009:400) ses över så
3385 kommunikering mellan rättsväsendets olika instanser kan ske till kommunernas socialnämnd
3386 utan den enskildes samtycke
3387
3388 - Att bifalla att-sats 2 med följande ändring
3389 Att Centerpartiet verkar för att både Socialtjänstlag (2001:453) och Lag (1974:203) om
3390 kriminalvård i anstalt anpassas så det framgår ett tydligt uppdrag att samverkan skall ske.
3391
3392 - Att avslå att-satser 3-5
3393 - Att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämman.
3394
3395
3396
3397 Distriktsstämman beslutar:
3398 Att bifalla att-sats 1 med följande ändring ”att Centerpartiet ska verka för att
3399 offentlighets och sekretesslagen (2009:400) ses över så kommunikering mellan rättsväsendets
3400 olika instanser kan ske till kommunernas socialnämnd utan den enskildes samtycke”
3401 Att bifalla att-sats 2 med följande ändring
3402 Att Centerpartiet verkar för att både Socialtjänstlag (2001:453) och Lag (1974:203)
3403 om kriminalvård i anstalt anpassas så det framgår ett tydligt uppdrag att samverkan skall ske.-
3404 Att avslå att-satser 3-5-
3405 Att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämman.
3406
3407
3408
3409 9.17: Inskränkningar för gängkriminella
3410 *Weckner Steffen, Uppsala, Uppsala*
3411

3412 **Bakgrund:**

3413 I många svenska städer har så kallade utanförskapsområden växt fram. Områden som beskrivs
3414 ha hög andel invandrare, ha hög lokal brottslighet ofta kring narkotikahandel samt var
3415 samhällets/polisens makt-/våldsmonopol är utmanat. Områden var människor är rädda och
3416 inte vill anmäla av brott eller att vittna för konsekvenser från lokala kriminella.

3417 Gäng knutna till släkt, geografi eller löst sammansatta står för en stor del av den allvarliga
3418 kriminaliteten. Deras brott som mord, kidnappningar och sprängningar är ett hot mot
3419 samhällets sammanhållning, trygghet och stabilitet.

3420 Barn växer in i, eller rekryteras, tidigt i kriminell gängmiljö – motiveras av många olika skäl
3421 som snabba pengar, kriminella förebilder, kriminell uppväxt, egen hopplöshet som tex ett
3422 misslyckande i skolan, en gemenskap. Oavsett gammal eller ung så är alla väl medvetna att de
3423 deltar i ett kriminellt gäng och vilka uppenbara risker detta medför.

3424 Polischefer, politiker och andra myndighetspersoner talar alla om att det är ett långsiktigt jobb
3425 att bryta ned de kriminella gängen. Gängkriminalitet är en samhällsfara och skall hanteras
3426 därefter.

3427 ”Utgångspunkten bör vara att det är avgörande för bekämpningen av de grova brotten att de
3428 som tänker eller begår dessa brott måste ringas in, identifieras, gripas, utredas och lagföras.
3429 Det kräver stora främst effektiva, varaktiga och uthålliga polisiära insatser. Och då måste
3430 Polisen ges utvecklade verktyg för detta. Det är också den bästa brottsförebyggande åtgärden
3431 – att begångna brott kan lagföras.” (Bloggtext av Mats Åhlund)

3432 Idag specialbehandlas gängkriminella – polisen brukar kalla det att de punktmarkerar. Dessa
3433 utpekade kända vanligtvis yrkeskriminellas rättigheter och integritet beskärs. De övervakas,
3434 avlyssnas deras ekonomi och kontakter specialgranskas.

3435 I Danmark särskilda regler för brottslingar som ingår i kriminella gäng mer generellt. Bland
3436 annat får de dubbla straff.

3437 En definition av ”ingå i kriminellt gäng” skulle möjliggöra att polisen skulle tillåtas att
3438 anpassa sina åtgärder på ett effektivare sätt. Det skulle också tydliggöra för medlemmar att de
3439 särskilt utpekade och har större risk att bli gripna. Det förstås om de föreslagna åtgärderna får
3440 avsedd effekt.

3441 Några åtgärder kopplat specifikt för gängbrott skulle kunna vara:

- 3442 • *Utvidgad avlyssning*, att polisen ska få avlyssna personer som kan kopplas till
- 3443 • *gängkriminalitet*, även om de inte ingår i någon brottsutredning.
- 3444 • *Reella tvångsmedel Beslag/förverkande/kvarstad* Utökad möjlighet att ta
- 3445 • vinster/föremål/lyxartiklar och förverka dessa om den åtgärden riktar sig mot inte kan
- 3446 • förklara en laglig åtkomst.
- 3447 • *Personella tvångsmedel som utgångsförbud på ungdomar kopplade till*
- 3448 • *gängkriminalitet*.
- 3449 • *”Follow the money”* Systematiska tillgångsutredningar för att härleda brottsvinster.
- 3450 • *Undanröjande av sekretesshinder* –Undanröjande av sekretesshinder mellan
- 3451 • myndigheterna för aktivare informationsutbyte som underlättar
- 3452 • underrättelseverksamhet och brottsutredningar
- 3453 • *Okonventionella spaningsmetoder* – puckar, under cover, informatörer etc
- 3454 • *Utvidgad signalspaning* till att omfatta om Försvarets radioanstalt, FRA, ska få
- 3455 • möjligheter att signalspana även inom Sverige och inte bara om någon av de
- 3456 • inblandade befinner sig utomlands.
- 3457 • Att delta och närvara vid gängbrott som en skjutning skall kunna straffas. Idag måste
- 3458 • personen vara aktiv i själva brottet. Att vara muskler och delta i uppgörelsen som
- 3459 • slutar med att någon skjuts räcker inte idag.
- 3460 • Att ungdomsrabatten tas bort för gängrelaterade brott

3461 Jag/vi föreslår partistämman besluta
3462
3463 att Centerpartiet Riksorganisation skall genomföra en utredning som undersöker möjligheten:
3464 att ge speciella befogenheter för polis och myndigheter när de bekämpar gängkriminalitet.
3465
3466 att begränsar gängkriminellas rättigheter och integritet på ett rättssäkert sätt.
3467
3468 att se brott som begås av kriminella gäng som besvärande, och tex begränsa ungdomsrabatten
3469 i sådana fall.

3470
3471
3472
3473
3474
3475
3476
3477
3478
3479
3480
3481
3482
3483
3484
3485
3486
3487
3488
3489
3490
3491
3492
3493
3494
3495
3496
3497
3498
3499
3500
3501
3502
3503
3504
3505
3506

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen förslår distriktsstämman:

Att instämma i motionens intentioner

Motionären tar upp ett allvarligt samhällsproblem med många offer både för dem som drabbas av de kriminella gängens framfart men även för de som har växt upp i eller värvats av kriminella gäng där brott är en livsstil.

Viktigt är att bryta införseln av nya kriminella och ge polisen och rättsväsendet bättre förutsättningar. 2019 hölls tvärpolitiska samtal för att gemensamt hitta lösningar på ett växande problem med gängkriminalitet. Ett 34-punktsprogram togs fram och många av de punkterna är förslag som Centerpartiet fört fram under lång tid. Bland annat vill vi i Centerpartiet se en hårdare markering för den som begår upprepade brott. Slopa dagens form av mängdrabatt och ersätta det med ett nytt system. Flera brott än det grövsta ska tillräknas en större del än större del av straffvärdet vid straffmätningen. Vistelseförbud är ett annat exempel på en viktig åtgärd för att begränsa våldsverkars vistelse i ett geografiskt område. Så mycket av det motionären föreslår stämmer väl överens med som Centerpartiet har drivit under lång tid.

9.18: Våld mot kvinnor

Centerkvinnornas förbundsstyrelse

Sofia Jarl, förbundsordförande

Helena Vilhelmsson, vice förbundsordförande

Malin Bergman, vice förbundsordförande

Christina Bröms, förbundsstyrelseledamot

Ebba Krumlinde, förbundsstyrelseledamot

Elisabeth Johansson, förbundsstyrelseledamot

Elizabeth Peltola, förbundsstyrelseledamot

Emma Blomdahl Wahlberg, förbundsstyrelseledamot

Golnoush Lundén Keshavarzi, förbundsstyrelseledamot

Marie Wickberg, förbundsstyrelseledamot

Trine Viking, förbundsstyrelseledamot

Motion: Krafttag mot det sexuella våldet

Det sexualiserade våldet är en del av mäns våld mot kvinnor, och något som tiotusentals kvinnor i Sverige varje år utsätts för. Under Coronapandemin har det dessvärre ökat. Brottsförebyggande rådet (Brå) rapporterar att anmälda våldtäkter har ökat med 8 procent under 2020 när en jämför antalet anmälda våldtäkter september 2020 med året innan. Men vi vet att det mesta våldet sker mellan hemmets fyra väggar och så länge pandemin pågår kommer inte den fulla omfattningen till vår kännedom. Det sexuella våldet fanns emellertid innan och kommer att finnas efter pandemin. Därför måste vi nu ta krafttag mot det sexuella våldet.

3517
3518 Idag anmäls endast en bråkdel av de sexualbrott som sker och än färre leder till åtal eller
3519 fällande domar. Problemet är utbredd och mörkertalet stort. I de fall där en gärningsperson
3520 döms för sexualbrott, såsom våldtäkt, är straffen låga och motsvarar inte brottets karaktär eller
3521 dess skadeverkningar. Det är både rättsosäkert och ett folkhälsoproblem. Därför vill
3522 Centerkvinnorna att minimistrafen för sexualbrott höjs.

3523
3524 Att alltför få döms för sexualbrott idag, är ett misslyckande. Av 100 anmälda våldtäkter är det
3525 endast fem fall som lett till en fällande dom de senaste åren, enligt Brå. Vi vet att förutfattade
3526 meningar får konsekvenser i domstolsförhandlingar och för domslutet, till exempel om hur ett
3527 brottsoffer ska vara, reagera och bete sig. Centerkvinnorna vill därför att domare och
3528 nämndemän ska genomgå sexualbrottsutbildning för att få döma i sexualbrottsmål. Vi
3529 kommer även att verka för att en särskild fackdomstol för sexualbrott införs, en
3530 sexualbrottsdomstol. På så sätt kan rättsväsendet samla sakkunskap och resurser, vilket skulle
3531 leda till högre rättssäkerhet och fler fällande domar. Vi vill också att det i alla polisregioner
3532 ska finnas en särskild utredningsgrupp som enbart jobbar med sexualbrott. Bevis behöver
3533 säkras och utredningar kvalitetssäkras för att fler anmälda våldtäkter ska leda till fällande
3534 domar. En allvarlig brist i utredningar om sexualbrott är att misstänkt förövare inte alltid
3535 förhörs, medan offret förhörs åtskilliga gånger. Det är oacceptabelt. Om en person har pekats
3536 ut, ska denna alltid förhöras.

3537
3538 För att personer dömda för sexualbrott inte ska begå liknande brott igen är det viktigt att alla
3539 förövare får evidensbaserad behandling. Även de som inte har blivit dömda har måste ha rätt
3540 till behandling. Alla som känner att de är på väg att tappa kontrollen över sin sexualitet, som
3541 känner oro för tankar och handlingar, eller är rädda för att göra sig själv eller andra illa måste
3542 kunna få hjälp snabbt. Vi vill därför att långsiktig finansiering säkerställs för den nationella
3543 hjälplinjen som bistår med stöd till personer som upplever sig ha ett problembeteende kopplat
3544 till sin sexualitet. Vi vill även att forskningen kring vård och behandling av personer som har
3545 dömts för sexualbrott stärks.

3546 Vi matas ständigt med stereotypa bilder och budskap om hur en kvinna och en man ska vara
3547 och se ut. Det handlar om allt från flödet på Instagram till vilka som får ta plats i börsbolagets
3548 styrelse. Strukturer som begränsar människors frihet och möjlighet att förverkliga sig själva.
3549 För Centerkvinnorna är det uppenbart att destruktiva könsnormer föder mäns våld mot
3550 kvinnor. Därför vill vi att Centerpartiet ska verka för att införa reglering av sexistisk reklam
3551 och media.

3552 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3553
3554 Att minimistrafen för sexualbrott höjs.

3555
3556 att domare och nämndemän ska genomgå sexualbrottsutbildning för att få döma i
3557 sexualbrottsmål.

3558
3559 att en särskild fackdomstol för sexualbrott införs.

3560
3561 att misstänkt förövare alltid ska förhöras i våldtäktsutredningar i de fall det finns en utpekad
3562 misstänkt.

3563
3564 att säkra långsiktig finansiering för den nationella hjälplinjen som med stöd för personer som

3565 upplever sig ha ett problembeteende kopplat till sin sexualitet.
3566
3567 att införa reglering av sexistisk reklam och media.
3568
3569 att stärka forskning kring vård och behandling av personer som har dömts för sexualbrott.
3570
3571
3572 .
3573
3574

3575 9.19: Om sexualbrott

3576 *Jämtin Jessica, Mörbylånga, Mörbylånga*

3577 *Emmy Ahlstedt*

3578 *Emma Halme*

3579

3580

3581 Sexualbrott är ett område där brottsoffren till största del består av samhällets mest utsatta och
3582 värnlösa, nämligen fattiga och socialt utsatta kvinnor samt barn som inte har någon möjlighet
3583 att värja sig.

3584 1999 infördes en lag i Sverige om att förbjuda sexköp. Ett av syftena med lagen var att
3585 förändra attityderna till sexköp. När Folkhälsomyndigheten 2019 publicerade resultatet från
3586 folkhälsoundersökningen *Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Sverige 2017* står det
3587 att läsa att 1 av 10 män någon gång köpt sex. Nyligen visade en SIFO-undersökning att 1 av 7
3588 män i Sverige har en positiv inställning till sexköp. Statistiken visar att attityder kring sexköp
3589 är alltför tillåtande och normaliserat och under de 20 år som gått sedan sexköps-lagen trädde i
3590 kraft verkar inga större förändringar i attityder ha skett. Tvärtom verkar sexköps-branschen
3591 blomstra som aldrig förr. Kvinnor i sexköpsbranschen kommer ofta från socialt utsatta länder
3592 som Rumänien, Ryssland, Ukraina, Belarus och Ungern och varje person som köper sex är
3593 med och bidrar till att trafficking runt om i världen kan fortgå. Detta måste få ett stopp!

3594 Med dagens teknik frodas sexhandeln numera även på nätet och där har barn kommit att bli en
3595 särskilt utsatt grupp. Barn är där endast ett klick bort från grov våldsporr och är ständigt
3596 tillgängliga för personer som inte vill dem väl. Utnyttjande av barn förekommer på alla
3597 möjliga sociala medier och i många nätbaserade spel i dag. Straffet för sexualbrott mot barn är
3598 böter eller fängelse i högst fyra år. Vi måste se till att skärpa straffen för personer som
3599 förgriper sig på barn under 18 år och skärpa lagstiftningen genom att exempelvis ta bort böter
3600 i straffskalan för sexualbrott mot barn.

3601 Det finns också ett akut behov av resurser och kompetensutveckling genom hela kedjan för
3602 stödverksamheter, även hos polisen som ibland är den enda stödfunktion som utsatta
3603 brottsoffer kommer i kontakt med. I rapporten *Ingen hörde ropen på hjälp* skriver Child10,
3604 Intedinhora och Ellencentret att mindre än hälften av de utsatta uppger att de erbjudits
3605 professionell hjälp för att bearbeta trauman. Många offer berättar också om skuldbeläggande,
3606 förminskande och undvikande i mötet med olika stödfunktioner. Det behövs snabbare
3607 insatser, tydligare barnperspektiv och fokus på förövarens roll.

3608 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3609

3610 att lagstiftningen för sexualbrott ses över. En högre straffskala för sexualbrott som sexköp och
3611 sexualbrott mot barn behövs.

3612
3613 att prioritera att de utsatta får bättre stöd och hjälp genom ökade resurser till uppsökande
3614 verksamhet inom såväl offentliga som privata aktörer såsom socialtjänst, BUP, kvinnojourer
3615 och ungdomsmottagningar

3616
3617 att öka resurser för polisen så att alla regioner har möjlighet att jobba aktivt och proaktivt med
3618 dessa brott.

3619

3620

3621 **Distriktets yttrande:**

3622 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3623

3624 Att instämna i motionens intentioner.

3625 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

3626

3627

3628 9.20: Köp av sexuell handling

3629 *Centerkvinnorna Förbundsstyrelse, Gagnef, Förbunds nivå*

3630

3631 **Motion: Förstärk kampen mot dagens slavhandel**

3632

3633 Människohandel och prostitution hör inte hemma i ett jämställt och demokratiskt samhälle. Vi
3634 vet att majoriteten av dem som utnyttjas i prostitution och människohandel är kvinnor och att
3635 de som utnyttjar framförallt är män. Prostitution handlar om mer än att bara köpa sex – det
3636 handlar om att köpa den individuella rätten till en annan människas kropp och sätta sitt eget
3637 behov över en annan människas frihet. Könsmaktsordningen blir här väldigt tydlig, då det
3638 främst är män som köper sex. Människohandel och prostitution är slavhandel och något som
3639 vi aldrig kan acceptera.

3640 Sverige var första land i världen att kriminalisera sexköp, och nu är det dags att ta nästa steg.

3641 Marknadskrafterna är starka och det finns inget försvar för att barn och kvinnor ses som
3642 handelsvaror. Polisens ”Insats Torsk” har tydligt visat att efterfrågan på barns och kvinnors
3643 kroppar är fortsatt stor, även mitt under en pågående pandemi. Vi har kommit långt i Sverige,
3644 i och med den svenska sexköpslagen, men det krävs ytterligare åtgärder för att säkerställa att
3645 ingen människa köps eller säljs. För att säkerställa detta har Centerkvinnorna har flera förslag
3646 på hur vi ska stärka kampen mot dagens handel med kvinnors kroppar.

3647 Centerkvinnorna vill att Centerpartiet ska verka för en nationell handlingsplan mot

3648 människohandel för att arbetet ska få en tydligare styrning. Vi vill att det införs en

3649 nolltolerans mot människohandel och prostitution i Sverige, att de utsatta för människohandel

3650 automatiskt får uppehållstillstånd, i likhet med Frankrikes lagstiftning, samt att det tillsätts

3651 fler poliser som arbetar mot såväl prostitution som människohandel.

3652 Många av de som utsatts för människohandel är barn. Det är inte ovanligt att det rör sig om

3653 flickor mellan 16-17 år. Det krävs omfattande arbete på flera plan för att kunna skydda barn

3654 från detta. En sak som är säkert är att människor som köper barns kroppar ska straffas för det.

3655 Centerkvinnorna vill därför att strikt ansvar införs i förhållande till ålder för den som genom

3656 människohandel, koppleri eller sexköp utnyttjar en person som är under 18 år, och att straffet
3657 ska vara hårdare vid fall då barn utsatts.

3658
3659 Majoriteten av dem som idag utnyttjas i prostitution eller människohandel har ett stort behov
3660 av stödsatser för att bearbeta trauman och kunna gå vidare. Den specialiserade hjälp som
3661 idag finns är framförallt koncentrerad till våra storstäder. Hjälpn behöver dock finnas i hela
3662 landet. Centerkvinnorna vill därför att alla som har utsatts för prostitution och
3663 människohandel, oavsett var i landet hen befinner sig, ska få möjlighet till rätt stöd och vård.
3664 Brottsoffer för människohandel kan idag ansöka om en reflektionsperiod om 30 dagar.
3665 Reflektionstiden innebär att fler brottsoffer går vidare med en anmälan, vilket ökar
3666 möjligheten att komma åt människohandlarna. Centerkvinnorna vill att reflektionsperioden
3667 utökas till 90 dagar. Vidare vill vi även att fler instanser ska kunna ansöka om
3668 reflektionsperioden än enbart förundersökningsledare. Därtill ska reflektionsperioden vara
3669 ovillkorlig, brottsoffret ska få möjlighet att bearbeta trauma utan yttre press eller krav på att
3670 gå vidare med polisanmälan.

3671 Det ska inte vara enkelt att komma undan när man begått ett brott som köp av sexuell tjänst.
3672 Centerkvinnorna vill att minimistraffet för sexköp höjs till fängelse och att bötesstraffet tas
3673 bort ur straffskalan. Att misstänka i dag kan få sin delgivning om brott skickad till en
3674 boxadress eller annan anonym adress möjliggör hemlighetsmakeriet, Centerkvinnorna anser
3675 att delgivning alltid ska skickas till folkbokföringsadressen. Vi vill även att upprepade sexköp
3676 per automatik ska leda till högre straff. Parallellt med detta behöver vi säkerställa en
3677 långsiktig finansiering för den nationella hjälplinjen som bistår med stöd till personer som
3678 upplever sig ha ett problembeteende kopplat till sin sexualitet. Dessutom måste
3679 Sugardejtingsajterna stängas, så att den falska marknadsföringen inte fortsätter att locka in
3680 minderåriga i prostitution. Kryphålen i lagen måste täppas igen nu!

3681
3682 Att en del män aktivt söker kontakt med minderåriga tjejer har kampanjen "hyrflickvän" från
3683 organisationerna Child10 och Realstars visat tydligt. Centerkvinnorna anser att en
3684 sexualförbrytare i en rättsprocess inte ska kunna hävda att hen inte var medveten om offrets
3685 ålder, eftersom vi vet att det i själva verket är de minderåriga som en viss grupp av förövare
3686 vill åt. Vi vill därför att strikt ansvar införs i förhållande till ålder för den som genom
3687 människohandel, koppleri eller sexköp utnyttjar en person som är under 18 år.

3688 **Centerkvinnorna föreslår att Centerpartiet ska verka för:**

3689 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3690 att ministraffet för köp av sexuell handling ska höjas och minst vara fängelse.

3692 att straffsatsen ska vara högre om det rör sig om brott mot barn.

3694 att upprepade sexköp per automatik ska leda till högre straff.

3696 att inrätta en nationell handlingsplan mot människohandel i syfte att arbetet ska få en tydligare
3697 styrning.

3699 att alla som har utsatts för prostitution och människohandel, oavsett var i landet hen befinner
3700 sig, ska få möjlighet till rätt stöd och vård.

3702

3703 att brottsoffer för människohandel ges möjlighet till en reflektionsperiod om 90 dagar, samt
3704 att reflektionsperioden ska kunna ansökas av fler instanser, inte enbart av en
3705 förundersökningsledare.

3706
3707 att strikt ansvar införs i förhållande till ålder för den som genom människohandel, koppleri
3708 eller sexköp utnyttjar en person som är under 18 år.

3709
3710 att förbjuda så kallade sugardejtingsajter.

3711
3712
3713 **Distriktets yttrande:**

3714 .

3715

3716

3717 9.21: Köp av sexuell handling

3718 *Nad Quttaineh-Alami, Stockholm, Stockholms stad*

3719

3720 Denna motion kommer med säkerhet att röra upp mångas känslor, men jag ser det som
3721 nödvändigt att beskriva varför jag vill lämna motionen för behandling!

3722 Det pågår en hel del sexhandel i landet Sverige där kvinnor erbjuder sina sexuella tjänster mot
3723 betalning.

3724 Tidigare stod de prostituerade kvinnorna på vissa gator och i mörka gränder där de klev in i
3725 okända mäns bilar för att sälja sex. En del av de här kvinnorna råkade riktigt illa ut och några
3726 av de blev till och med mördade. När den prostituerade kvinnan klev in i en mans bil visste
3727 hon inte vem denna personen var, därav skedde det hela inkognito och i det dolda.

3728 Men tiderna har nu kommit att förändras, och med Intranätets intåg har prostitutions mönster
3729 bevisligen ändrat karaktär. Unga kvinnor som prostituerar sig har privata porrsajter där de
3730 lägger ut bilder på sig själva, de filmar sig och poserar både med mini kläder och också nakna,
3731 allt detta för att locka männen till att köpa sex, därmed tjänar de pengar på sina kroppar.
3732 Dessa kvinnor ställer nu krav på männen om hur det hela ska gå tillväga. De chattar snackar
3733 har dialog med motparten mm ...

3734 Prostituerade kvinnor säljer nu sex till män via sina mobiler och datorer, tar emot sina kunder
3735 i sina privata hem, ibland också genom att hyra rum på hotell eller genom att hyra lägenheter i
3736 andra hand för att där idka sex handel.

3737 Svensk Polis efter uppgifter av grannar och andra iakttagare spanar på de hemmen och lokaler
3738 där sex säljs och köps. Detta är givetvis väldigt viktigt för att där på plats ingripa lagföra och
3739 anmäla sexköpande män som bryter mot lagen!

3740 Men räcker det?

3741 I Landet Sverige är det enbart männen som straffas vid köp av sex, men kvinnorna då? Är det
3742 inte nu dags att svensk lag ändras och att också omfattar kvinnor som säljer sex?

3743 Är det inte dags nu att instifta nya lagar som kriminalisera kvinnor som säljer sex? Handel av
3744 vad som helst bygger på två parter, en som säljer och en som köper!

3745 Det förekommer också att kvinnor tvingas sälja sex av andra orsaker som att de behöver
3746 pengar för att underhålla sitt drogmissbruk. Dessa kvinnor mår dåligt psykiskt av att göra det.
3747 Människohandel främjas också av att tillåta kvinnor att sälja sex. Kvinnor från andra länder
3748 luras hit och sedan hotar hallickarna dem med att om de inte säljer sin kropp så kommer deras
3749 familjer i hemlandet att råka illa ut.

3750 Jag ser ingen logik i att det är tillåtet att sälja sexuella tjänster och att inte köpa. Om det är
3751 några som säljer sex kommer det alltid finnas köpare. Alltså att det borde vara förbjudet att
3752 sälja sex.

3753 Eftersom att omständigheterna för sexhandel har nu vänts upp och ner med den moderna
3754 tekniken så borde lagarna också hänga med, vändas och vrids, ändras och anpassas till de
3755 förhållandena som det facto existerar!

3756 I den här moderna internet världen ser vi att de kvinnor som säljer sex är aktiva i den här
3757 relationen köpa/sälja i betydande form. Därför ska det anses av vikt att ta i beaktande, att i
3758 denna form av relation är de här 2 personer som ska ta sitt ansvar om det som händer mellan
3759 de och ta ansvar för denna typ av handel!

3760 För tiderna nu är inte som förr!

3761 Jag/vi föreslår partistämman besluta
3762 att riksdagsledamöterna verkar för att lagstiftaren ska ändra på den nuvarande lagen om
3763 sexköp och att den ska även omfatta kvinnorna som säljer sex.
3764
3765 att motionen antas i sin helhet.
3766
3767 att Centerpartiets riksdagsgrupp verkar och påverka med de tillgängliga medel att denna typ
3768 av sex handel kriminaliseras lika för alla.
3769
3770
3771

3772 **Distriktets yttrande:**
3773 Distriktsstyrelsens svar:
3774

3775 I Sverige är det enligt nuvarande lag enbart ett lagbrott att köpa sex, inte att sälja. Motionären
3776 föreslår i motionen att detta förändras så att både handlingen att sälja och köpa sex ska
3777 kriminaliseras. Det är bra att det är olagligt att köpa sex. Centerpartiet står bakom den svenska
3778 sexköpslagen. Att utnyttja en annan människa sexuellt ska alltid vara brottsligt.
3779 Motionären hävdar i sin argumentation att då prostitutionen idag till stor del flyttat från
3780 gatorna och mer till internet är den som säljer sex inte lika utsatt som tidigare, samt att den
3781 som säljer sex bidrar till att sexköp fortsatt kan förekomma. Det som motionen inte beaktar är
3782 vad som många gånger ligger bakom att någon hamnar i prostitution. Tidigare utsatthet för
3783 våld eller sexuella övergrepp, fattigdom, beroendeproblematik eller människohandel är i
3784 majoriteten av alla fall en stark bidragande faktor till att någon hamnar i prostitution. Ytterst
3785 få människor väljer prostitution som sitt första val.
3786

3787 Det är viktigt att förstå att prostitution och människohandel ofrånkomligt hänger samman. Av
3788 de personer som i dag befinner sig i prostitution i Sverige är tre av fyra enligt polisen kvinnor
3789 och flickor från fattiga länder.

3790
3791 Att kriminalisera även den som säljer sex skulle högst troligen innebära att många av dem
3792 som idag befinner sig i en otroligt utsatt situation inte skulle få hjälp, stöd eller vård att ta sig
3793 ur prostitution då risken att åtalas ständigt är överhängande. Ett kriminaliserande av den som
3794 säljer sex skulle där med leda till att öka utsattheten samt troligen stärka köparens
3795 maktposition.

3796
3797 Därför föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman

3798
3799 - Att avslå motionen

3800
3801
3802 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

3803
3804 - Att avslå motionen

3805
3806
3807

3808 9.22: Motvera sexualbrott mot barn och barns utsatthet på internet

3809 *Centerkvinnornas förbundsstyrelse*

3810 *Sofia Jarl, förbundsordförande*

3811 *Helena Vilhelmsson, vice förbundsordförande*

3812 *Malin Bergman, vice förbundsordförande*

3813 *Christina Bröms, förbundsstyrelseledamot*

3814 *Ebba Krumlinde, förbundsstyrelseledamot*

3815 *Elisabeth Johansson, förbundsstyrelseledamot*

3816 *Elizabeth Peltola, förbundsstyrelseledamot*

3817 *Emma Blomdahl Wahlberg, förbundsstyrelseledamot*

3818 *Golnoush Lundén Keshavarzi, förbundsstyrelseledamot*

3819 *Marie Wickberg, förbundsstyrelseledamot*

3820 *Trine Vikinge, förbundsstyrelseledamot*

3821

3822 **Motion: Säkra barns trygghet i både fysiska och virtuella rum**

3823 De senaste åren, i och med digitaliseringens utveckling, har sexuella övergrepp på internet
3824 ökat markant. Där barn och ungdomar finns, är också pedofilerna. I takt med digitaliseringen
3825 blir barns sårbarhet på nätet allt tydligare.

3826 I den bästa av världar vore digitaliseringen en enbart positiv motor i samhällsutvecklingen.
3827 Men i takt med digitaliseringens framfart uppkommer nya sätt för förövare att komma åt barn
3828 och unga via digitala plattformar och appar. När det gäller sexuella övergrepp på barn begås
3829 de oftast av förövare i barnets närhet. 1 av 500 anställda använder sin arbetsdator till att begå
3830 barnpornografibrott enligt NetClean-rapporten 2019. Kopplingen mellan att begå
3831 barnpornografibrott och att begå sexuella övergrepp på barn är dessutom mycket stark, visar

3832 samma rapport. Det är därför så viktigt att Centerpartiet fortsätter driva på för att alla inom
3833 offentlig sektor ska använda sig av de digitala hjälpmedel som finns för att tidigt upptäcka och
3834 begränsa spridningen av barnpornografiska bilder, men också för att lagföra förvaren. Det
3835 handlar dels om att rädda barn och minska spridning, dels om att kunna stävja ett kriminellt
3836 sexuellt beteende hos förövaren.

3837
3838 Årligen uppdagas fall där personal inom förskola eller skola har begått sexuella övergrepp på
3839 barn och unga. Vi vet dock att det finns ett stort mörkertal. Det är därför av största vikt att
3840 skolhuvudmän tar sitt fulla ansvar för att skydda barn och unga i verksamheten mot pedofiler.
3841 Registerutdrag måste göras regelbundet på personal, oavsett anställningsform.
3842 Centerkvinnorna vill att Centerpartiet ska verka för en utökad och regelbunden
3843 registerkontroll av personal i förskola och skola, för att skydda barn och unga ytterligare.

3844
3845 Enligt Skolundersökningen om brott (SUB), uppger nästan en av fyra niondeklassare att de
3846 har blivit utsatta för att någon har skrivit kränkande saker om dem på internet. Skolan har ett
3847 viktigt ansvar att markera och anmäla när elever utsätts, men det har inte gjorts i tillräckligt
3848 stor utsträckning. Centerkvinnorna ser allvarligt på att brott inte anmäls. Samhället måste
3849 markera och visa nolltolerans mot våld vare sig det förekommer på nätet eller i verkliga livet.
3850 En rapport från NetClean från 2021 visar pandemins påverkan på sexualbrott mot barn. I
3851 länder med lockdowns och skolstängningar har sexualbrotten online ökat, medan påverkan
3852 endast är liten i Sverige som inte har stängt skolorna. Detta tycker Centerkvinnorna visar att
3853 det offentliga har en viktig roll att spela när det gäller att skydda barn och unga på internet.
3854 Centerkvinnorna vill därför att anställda inom förskola, skola, socialtjänst, psykiatri och
3855 rättsväsendet ska få utbildning om sexualbrott som sker på nätet. Idag hinner polisen inte
3856 utreda alla misstänkta brott av sexuella övergrepp på nätet. Att anmäla sexualbrott på nätet
3857 blir liggande på hög kan vi som rättsstat inte acceptera! Det är grova brott. Vi vill att
3858 Centerpartiet ska arbeta för att Polismyndigheten får ökade resurser för utredning av brott
3859 online.

3860
3861 Förebyggande och upplysande arbete kring trygghet på internet drivs nästintill enbart av ideell
3862 sektor. Det är såklart positivt att många organisationer engagerar sig i frågan, men offentlig
3863 sektor måste kliva fram för att informationen ska nå alltifler. I Nya Zeeland har staten tagit
3864 fram en nationell kampanj om trygghet på nätet och kring porr. Kampanjen är briljant.
3865 Centerkvinnorna vill att Centerpartiet ska verka för att en informationskampanj tas fram
3866 riktad till vårdnadshavare om hur en kan samtala med unga om pornografi på internet. Vi vill
3867 också att Centerpartiet ska verka för ökade medel till ideella organisationer för information,
3868 stöd och råd om barns trygghet på nätet.

3869 Förändringens vind blåser. Att det finns dokumenterade sexuella övergrepp både på kvinnor
3870 och barn på porrsajter är inget nytt. Den verkligheten har varit uppenbar för alla världens
3871 online- och barnpornografiutredare under lång tid. Men att världsföretag som Visa och
3872 Mastercard agerade mot Pornhub i slutet av 2020 är ett genombrott. Under våren 2020 fick
3873 Barnombudsmannen i uppdrag att kartlägga kunskap om hur barn och unga påverkas av
3874 pornografi. Vid skrivande stund är inte utredningen presenterad men den kommer att vara klar
3875 innan partiets stämma. Vi förväntar oss att debatten om utredningen kommer leda till politisk
3876 handlingskraft. Utöver den linje som partiet redan driver om att porrfiler ska införas i
3877 samtliga skolformer, vill vi att partiets ska verka för att en åldersgräns och åldersverifiering
3878 för konsumtion av pornografi införs på nätet. Det handlar om barns trygghet och hälsa och
3879 inget annat. Vi har en lagstiftning när det gäller köp av porr i butik, varför ska den vara så
3880 annorlunda jämfört med reglering av Internet? Internet är det riktiga livet för barn och unga

3881 idag. Det kan inte vara en frizon från reglering.

3882

3883 Det är angeläget att barn och ungas trygghet på nätet stärks. För att lyckas med det krävs
3884 emellertid ansträngning i fysiska rum. Det får inte råda någon tveksamhet om vems sida
3885 Centerpartiet står på, vems integritet som ska skyddas.

3886 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3887

3888 att Centerpartiet ska verka för en utökad och regelbunden registerkontroll av personal i
3889 förskola och skola.

3890

3891 att inom förskola, skola, socialtjänst, psykiatri och rättsväsendet ska få utbildning om
3892 sexualbrott som sker på nätet.

3893

3894 att Centerpartiet ska verka för ökade medel till ideella organisationer för information, stöd och
3895 råd om barns trygghet på nätet.

3896

3897 att Centerpartiet ska verka för att en informationskampanj tas fram riktad till vårdnadshavare
3898 om hur en kan samtala med unga om pornografi på internet.

3899

3900 att Centerpartiet ska arbeta för att Polismyndigheten får ökade resurser för utredning av
3901 sexualbrott online.

3902

3903 att en åldersgräns för konsumtion av pornografi på nätet införs.

3904

3905

3906

3907 9.23: Motvera sexualbrott mot barn och barns utsatthet på internet

3908 *IngMarie Bohmelin, Sundbyberg, Stockholms län*

3909

3910 Övergreppet: Linnea vill berätta om vad som hände när hon blivit våldtagen av en äldre man
3911 efter besök på fina gatan. Hon gör exakt det som förväntas i denna situation. Åker till sjukhus,
3912 genomgår undersökning och polisanmäler. Hon räknar med samhällets hjälp och stöd.

3913 Polisens bemötande: Polisen kommer till hennes hem i piketbuss. Parkerar så att alla kan se,
3914 även Linnea som står i busskön, 50 m därifrån. De håller förhör med henne i bussen, någon
3915 dag efter överfallet och hon redovisar detaljer. Men där övergreppet skedde, där görs ingen
3916 brottsplatsundersökning förrän en månad senare.

3917 Rättsväsendets bemötande: Målsägarbiträde kopplas in men Linnea får inte ens ett samtal från
3918 denne när fallet läggs ned, förövaren erkänner inte. Även om det är oerhört påfrestande med
3919 en rättegång är det väldigt viktigt för den som varit utsatt att den genomförs. Det är en
3920 möjlighet att få berätta. Allt det här togs ifrån Linnea och meddelas bara i ett brev. Och den
3921 utpekade förövaren slipper möta sitt offer i en rättslig prövning.

3922 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3923

3924 att säkerställa en human procedur med rutiner för hur personer som är utsatta för våldtäkt ska
3925 bemötas, inom polisväsendet men även domstolsväsendet med utbildning för all personal i

3926 ämnet
3927
3928 att säkerställa utbildning i hur du bemöter de som utsatts för övergrepp för elever vid
3929 polisutbildning och juristutbildning inom universitet och högskola
3930
3931 att rutiner för målsägarbiträde ändras så att det ingår en mer human inställning och
3932 uppföljning till målsägande på personligt plan
3933
3934 att föreslå skol- och utbildningsministrar en informationskampanj som visar att samhället står
3935 bakom dessa unga brottsoffer och att det ska vara värt att anmäla
3936
3937

3938 **Distriktets yttrande:**

3939 BESLUTADES att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att instämma i motionens
3940 intentioner.
3941
3942

3943 **9.24: Sexuellt utnyttjade av barn**

3944 *Marianne Karlsson, Vänersborg, Fyrbodal*
3945

3946 **Motion om att stärka barns trygghet och säkerhet från att bli sexuellt utnyttjade**

3947 Centerkvinnorna och Centerpartiet har jobbat och jobbar för att barn ska leva tryggt utan att
3948 bli utsatta för någon form av sexuellt utnyttjande. Det är ändå tyvärr vanligt att barn utnyttjas,
3949 förnedras och får livet förstört av pedofiler. På sociala medier finns grupper där nu vuxna som
3950 barn blivit utsatta av sexuellt utnyttjande beskriver hur fruktansvärt det är att ha varit drabbad.
3951 Om skammen de känner, skammen som förövaren borde känna, om hatet mot förövare som
3952 ofta går fria om de eventuellt nås av lagens långa arm. Det är dags att barn i Sverige får den
3953 trygghet och säkerhet de har rätt till och kan växa upp till trygga vuxna. Det är dags att de
3954 som utsätter barn för detta förnedrande får de straff de förtjänar.

3955 Sedan förra året är Barnkonventionen lag i Sverige. I artikel 19 och artikel 34 står följande:

3956 **Artikel 19**

3957 1. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala
3958 och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt
3959 våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande,
3960 inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns,
3961 vårdnadshavarens eller annan persons vård.

3962 2. Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl
3963 upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om
3964 barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering,
3965 rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna
3966 sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

3967 **Artikel 34**

3968 Konventionsstaterna åtar sig att skydda barnet mot alla former av sexuellt utnyttjande och
3969 sexuella övergrepp. För detta ändamål ska konventionsstaterna särskilt vidta alla lämpliga
3970 nationella, bilaterala och multilaterala åtgärder för att förhindra:

3971 (a) att ett barn förmås eller tvingas att delta i en olaglig sexuell handling,

3972 (b) att barn utnyttjas för prostitution eller annan olaglig sexuell verksamhet,

3973 (c) att barn utnyttjas i pornografiska föreställningar och i pornografiskt material.

3974 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3975

3976 att Centerpartiet intensifierar arbete för att uppfylla det som Sverige åtagit sig i och med att
3977 Barnkonventionen artikel 19 och 34 nu är lag.

3978

3979

3980 **Distriktets yttrande:**

3981 Distriktets utlåtande:

3982

3983 När barnkonventionen blev lag var det många jurister som var oroliga för att konvention var
3984 otydlig rent juridiskt, och därför lämnade öppet för tolkningar.

3985

3986 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3987 att bifalla motionen i sin helhet.

3988

3989 Beslöts att

3990 bifalla motionen i sin helhet.

3991

3992

3993

3994 **9.25: Om bedrägerier**

3995 *Jarl Folkesson, Storuman, Västerbotten*

3996

3997 Samhällsklimatet har nu nått en ny bottennotering. De organiserade bedrägerierna har nu
3998 börjat inriktas speciellt mot våra ömtåligaste människor. Genom dataintrång har en mängd
3999 dataregister stulits och säljs nu på nätet. Sedan kan bedragare rikta massbedrägerier mot
4000 utvalda grupper - i nuläget tragiskt ofta mot äldre människor. På det mest skändliga och
4001 grymma sätt utnyttjar man äldres tilltro till sina medmänniskor. Våra äldre, som genom sina
4002 livsgärningar varit samhällets stöttepelare, måste nu samhället vidta skyddande "jouråtgärder"
4003 för.

4004 Härom dagen fick min fru ett bluff-SMS att 10650 kr utbetalats från hennes konto till en
4005 nyregistrerad betalningsmottagare och att hon skulle trycka på en inskriven datalänk. Jag har
4006 en gång fått bedrägerimail från en barndomsväns till synes rätta mailadress, att han var rånad
4007 på Irland och omgående måste få överfört ett betydande belopp. Nyligen skulle jag få
4008 återbetalning av en vägtull-avgift i Norge. Jag behövde bara skicka in alla kontouppgifter så
4009 "skulle mitt pågående ärende regleras". En småföretagargranne fick just 60'000 kr bortfört
4010 från sitt bankkonto efter att ha fyllt i en datalänk som skulle "återställa" ett pågående
4011 dataproblem. Generellt så kan genomtrevliga ungdomliga människor ringa och pratar länge

4012 och ingående och verkligen bry sig om att man skulle behöva litet bättre pension - så man får
4013 ett undantags-personligt erbjudande att investera i en utlandsfond med garanterad avkastning.
4014 Ibland behöver de bara mot riklig ersättning låna ens bankkonto över natten för att göra en
4015 överföring från ett land där banksystemet inte fungerar.

4016 Vad skall en äldre människa, som kanske inte har en anhörig lätt nåbar, ta sig till när de får ett
4017 alarmerande telefonsamtal, SMS eller mail - eller när "hemtjänsten", "fastighetsservisen" eller
4018 liknande bankar på och genast måste in.

4019 Centerpartiet måste verka för särskilda samhällsinsatser som skyddar utsatta grupper betr.
4020 bedrägerier och stöldförsök. Som en tydlig markering och symbol för våra krav skulle vi även
4021 exempelvis kunna inrätta en Centerpartiets medlemservice dit våra medlemmar kunde ringa
4022 som känner sig oroliga över telefon- eller internetmeddelanden eller hotfulla händelser.

4023 Vi måste verka för att det skall finnas någon samhällsfunktion som börjar arbeta med
4024 jourlösningar så att samhällets äldre "stöttepelare" inte lämnas oskyddade.

4025

4026

4027 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4028

4029 att Centerpartiet tar initiativ till och arbeta för att samhället skall inrätta någon form av
4030 jourtelefon av typ "brottsofferjour" dit människor kan ringa och snabbt få akut hjälp att
4031 avstyra bedrägerier och stöldförsök.

4032

4033 att Centerpartiet vidtar egna åtgärder speciellt för äldre människor. Som en tydlig markering
4034 och symbol för våra krav skulle vi exempelvis kunna inrätta en Centerpartiets medlemservice
4035 dit våra medlemmar kunde ringa som känner sig oroliga över telefon- eller
4036 internetmeddelanden eller hotfulla händelser.

4037

4038

4039 **Distriktets yttrande:**

4040 Motionens intentioner är bra, att ge stöd åt människor som någon försöker lura eller har blivit
4041 lurade. Det är till polisen man ska vända sig om man utsätts för bedrägeri eller stöld, eller om
4042 man blir hotad. Om man upplever att man blivit lurad eller utsatt för bedrägeri vid köp kan
4043 man vända sig till Konsumentverket.

4044 Det är inte ett politiskt partis uppgift att upprätta en medlemservice för bedrägeri mm.

4045 Varken legalitet, kunskap eller ekonomi finns i Centerpartiets organisation för ett sådant
4046 arrangemang.

4047

4048 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att avslå motionen.

4049

4050 Distriktsstämmans behandling av motionen:

4051 Förslag som lämnas under distriktsstämman

4052 • Jarl Folkesson, Tärnaby, föreslår att stämman beslutar att Centerpartiet uttalar
4053 sitt stöd för motionens intentioner så att Centerpartiet kan i praktisk politik starta en process
4054 för att hitta de bästa åtgärderna för att skydda pensionärer i trängda lägen. Möjligen åtgärder
4055 av typen "brottsofferjour" dit utsatta kan ringa och snabbt få hjälp att avstyra bedrägerier och

4056 stödförsök. Maria Kristoffersson, Vilhelmina, Olle Edblom, Umeå, och Åke Gustafsson,
4057 Umeå, stödjer Jarl Folkessons förslag till omformulering.
4058 • Ulf Eriksson, distriktsstyrelsen, och Hans Mårtensson, Lycksele föreslår bifall
4059 till distriktsstyrelsens förslag till beslut att avslå motionen.

4060
4061 Beslutsordning:
4062 Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, distriktsstyrelsens förslag till beslut om
4063 avslag till motionen, samt Jarl Folkessons, Tärnabys, mfl förslag om att uttala sitt stöd för
4064 motionens intentioner samt omformulerad motion.
4065 Ordföranden föreslår att förslagen ställs mot varandra, distriktsstämman godkänner
4066 beslutsgången.

4067
4068 Omröstning genomförs.
4069 Resultatet av omröstningen redovisas:
4070 85 av 89 ombud har röstat.
4071 44 ombud har röstat enligt distriktsstyrelsens förslag till beslut
4072 41 ombud har röstat enligt Jarl Folkessons, Tärnabys, förslag

4073
4074 Distriktsstämman beslutar enligt distriktsstyrelsens förslag.

4075
4076
4077
4078

4079 9.26: Om bedrägerier

4080 *Gustaf Forsberg, Enköping, Uppsala*
4081

4082 Bedrägerier mot företagare i olika former har blivit vanligare. De leder ofta till hederliga
4083 företagares obestånd eller konkurser och bedragarna går ofta fria. Lagstiftningen ger
4084 bedragare gott om möjligheter att slingra sig ur bestraffning och att betala/lämna tillbaka de
4085 stulna tillgångarna även om brottet är uppenbart och det finns klara bevis. Det finns en lång
4086 arsenal av metoder som bedragarna kan ta till för att slippa undan. För det första är
4087 väntetiderna på rättegång mycket långa vilket ger bedragaren goda möjligheter att gömma
4088 tillgångarna, att överföra dem på närstående och att förstöra bevis. För det andra finns mycket
4089 goda möjligheter för bedragaren att fördröja processen, genom att t.ex. gömma sig vid
4090 delgivning, genom att inte infinna sig vid rättegång, och att överklaga beslutet precis innan
4091 tiden för överklagande går ut. Vid ett överklagande avbryts all aktivitet av t.ex.
4092 Kronofogdemyndigheten att spåra och beslagta de stulna tillgångarna. Då domstolsväsendets
4093 handläggningstider är mycket långa för varje vända kan processen fördröjas i flera år trots en
4094 självklar utgång i processen. Det kan vara mycket svårt för en företagare att klara av att hålla
4095 ut ekonomiskt under en sådan process och utan de medel som vederbörande blivit bestulen på.
4096 Utan att jag är insatt i det förmodar jag att processerna är lika fördelaktiga för bedragaren
4097 även när privatpersoner blivit bedragna.

4098 Enligt BRÅ, Bedrägerier och ekobrott 2010-2019, (BRÅs hemsida), har antalet anmälda
4099 bedrägerier mer än fördubblats sedan 2010 till över 200 000 2019, medan mängden lagförda
4100 för berägebrott nästan halverats från ca 3200 till ca 1700 2019. Detta är mycket alarmerande
4101 för hela samhället. Om bedragaren inte kan göra sig oåtkomlig efter ett brott finns anledning
4102 att tro att det kommer bli mindre intressant att begå bedrägebrott.

4103 Jag/vi föreslår partistämman besluta
4104
4105 att se över hela den rättsliga processen när företagare och andra utsatts för bedrägeri och
4106 identifiera och rätta till de svaga punkterna för att processer snabbt komma till domstolsutslag
4107 och lagföring.
4108
4109 att se till att de tider som processen kan fördröjas av överklaganden, uteblivning mm skall
4110 vara ett minimum, max et fåtal veckor, istället för månader och år.
4111
4112 att tillsätta resurser till rättsskipande myndigheter för att snabbare och effektivare lösa
4113 bedrägeribrott
4114
4115

Distriktets yttrande:

4116 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:
4117 Att anse motionen besvarad
4118

4119
4120
4121
4122 Motionären tar upp en angelägen fråga som har växt sig till ett allt större problem, både för
4123 samhället och den enskilde som blir drabbad.
4124 DS bifaller den första och tredje att-satsen.
4125 Vad gäller den andra att-satsen är det viktiga att samhället är rättssäkert - det är grunden i en
4126 demokrati. Det är oerhört viktigt att medborgarna i ett land känner en tilltro till rättsväsendet.
4127 Därför är det viktigt att det inte finns onödiga dröjsmål i rättsprocesserna men det är lika
4128 viktigt med självständiga domstolar och möjligheter för individer att överklaga domar. Den
4129 andra att-satsen bedömer vi hänger ihop med resursfrågan som tas upp i den tredje att-satsen.
4130

4131
4132

9.27: Polisförhör

4134 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*
4135

4136 Att som vittne ljuga i domstol är olagligt. Brottet benämns som mened. Men det är inte
4137 olagligt att ljuga i polisförhör till den misstänktes fördel. Det slår HD fast i ett mål som har
4138 publicerats på Expressens hemsida 18 april 2019. "I det aktuella fallet hade mördaren redan
4139 dömts till livstids fängelse när kvinnan dök upp hos polisen och gav honom alibi. Polisen
4140 kunde ganska snabbt konstatera att hon ljög - men de var likväl tvungna att undersöka saken.

4141 Åklagarmyndigheten drev fallet i förhoppningen om att få en vägledande som visar att det
4142 trots allt kan vara straffbart att ljuga i polisförhör, om det kan sägas att man skyddat en grov
4143 brottsling.

4144 Nu blev det precis tvärtom: en vägledande HD-dom som verkligen slår fast att det är fritt fram
4145 att bära falskt vittnesbörd.

4146 Det är dags för lagstiftarna att ta vid.

4147 Lögner i polisförhör kostar inte bara polisiära resurser. Det underblåser också bristen på
4148 respekt för rättsväsendet - och det har Sverige inte råd med. Stenkastning och skjutningar mot
4149 polis, tysthetskultur och parallella rättssystem i utanförskapsområden är symptom på ett
4150 rättsväsende i förtroendekris.

4151 Lögnförbud kan underlätta utredningar

4152 Om det blev olagligt att ljuga i polisförhör skulle förundersökningarnas status öka, säger
4153 Gunnar Appelgren, expert på grov organiserad brottslighet vid Stockholmspolisen, till
4154 Sveriges Radio. Han tror att en lagändring skulle få stor betydelse för utredningsarbetet.”

4155 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4156 att kriminalisera att som vittne ljuga i polisförhör.

4158

4159

4160 **Distriktets yttrande:**

4161 Som motionären skriver är det inte en huvudregel att som vittne ljuga i po-
4162 finns det undantag mot huvudregeln som gör att vissa lögner är olagliga. Det är till exempel
4163 inte lagligt att påstå att en oskyldig person begått ett brott, att det fanns besvärande
4164 omständigheter eller att förneka att det förelåg omständigheter som hade gjort bedömningen
4165 av en gärning mildare. Det är inte olagligt att ljuga om andra omständigheter un-
4166 der ett polisförhör.

4167 Polisverksamheten har en utredande karaktär och ska inte göra en opartisk bedömning på
4168 samma sätt som en domstol. Det finns idag en grundläggande och generell straffprincip om
4169 att det inte är straffbart att dölja sin egen brottslighet.

4170 För att kraven på vittnen inte ska vara hårdare än kraven på en misstänkt, bör samma princip
4171 även gälla för vittnen.

4172

4173 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4174

4175 Att avstyrka motionen.

4176 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

4177

4178

4179 9.28: Preskriptionstiden för ekonomisk brottslighet

4180 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

4181 *Martin Joelsson,*

4182

4183 I det ökända fallet om penningtvätten i Swedbank inledde inte Ekobrottsmyndigheten någon
4184 förundersökning eftersom brotten som misstänktes var preskriberade. Preskriptionstiden för
4185 de brott som misstänktes var 5 år. Eftersom det ofta hinner att gå lång tid innan ekonomisk
4186 brottslighet upptäcks så har de misstänkta brottet hunnit preskriberas. Det här är dåligt för
4187 samhällsmoralen. Många människor upplever det som “De stora tjuvarna får ordnar medan de
4188 små får galgen”. Därför är det även viktigt att ta itu med “manschettbrottsligheten” och detta
4189 måste göras för att stå upp för Centerpartiets hållbara målsättningar”.

4190

4191 Jag/vi föreslår partistämman besluta
4192
4193 att preskriptionstiden för ekonomisk brottslighet fördubblas.
4194

4195
4196 **Distriktets yttrande:**

4197 Det är olika preskriptionstider för olika brott och preskriptionstiden är relaterad till vilken
4198 straffskala brottet har. Preskriptionstiden är vanligtvis två år för brott som kan ge max ett års
4199 fängelse, fem år för brott som kan ge max två års fängelse, tio år för brott som kan ge max
4200 åtta års fängelse, femton år för brott som kan ge över åtta års fängelse och tjugofem år för
4201 brott som kan ge livstids fängelse.

4202 Det finns undantag för relationen mellan straffskala och preskriptionstid. Generellt är till
4203 exempel preskriptionstiden för skattebrott något längre än för andra brott med motsvarande
4204 straffskala. Orsaken är att det kan ta tid innan ekonomisk brottslighet uppdagas. Skattebrott
4205 preskriberas därför fem år efter att brotten begåtts och om brottet är grovt gäller en preskrip-
4206 tionstid på tio år.

4207 De brott som exemplifieras i motionen är brott enligt lagen om penningtvätt.

4208 Preskriptionstiden var fem år och hade brottet i exemplet ansetts som grovt hade
4209 preskriptionstiden varit tio år, det vill säga samma som för skattebrott.

4210 Det är banken som juridisk person som i första hand ansvarar för brott mot och brister i och
4211 uppföljningen av tillämpningen av penningtvättbestämmelserna. Sådana brott, närmast grov
4212 underlåtenhet att formellt implementera bestämmelserna och följa upp eller upprepade avsteg,
4213 kan medföra sanktion från Finansinspektionen, FI. Om sanktionen ej godkännes av banken
4214 prövas den i förvaltningsdomstol.

4215
4216 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4217
4218 Att avstyrka motionen.
4219 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

4220
4221

4222 9.29: Djurrättsaktivism

4223 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

4224

4225 Jaktsabotage ska bli ett brott i Frankrike. Att förhindra jakt kan snart ge upp till ett års
4226 fängelse och dryga böter, enligt ett beslut i Senaten.

4227 Vandalisering av jaktredskap och övergrepp mot jägare eller deras hundar blir allt vanligare i
4228 Frankrike. Det säger den franska jägarorganisationen, FNC.

4229 Snart riskerar förövarna strängare straff. ”Förhindrande av jakt” har tidigare varit en förseelse
4230 och kunnat leda till böter. Men nu ska det bli ett brott, som kan straffas med upp till ett års
4231 fängelse och böter på motsvarande 300.000 kronor. Beslutet togs i samband med att Senaten
4232 röstade om förändringar i viltvården. ”Förhindrande av jakt” bör också bli brott i Sverige.

4233 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4234
4235 att ”Förhindrande av jakt” också blir ett brott med egen brottskod i Sverige enligt fransk
4236 förebild som ger kännbara straff som till exempel upp till ett års fängelse och höga böter.

4237
4238
4239
4240
4241
4242
4243
4244
4245
4246
4247
4248
4249
4250
4251
4252
4253
4254
4255
4256
4257
4258
4259
4260
4261
4262
4263

Distriktets yttrande:

Jaktsabotage blir tyvärr ett allt större problem för landets jägare, inte minst i samband med licensjakt på rovdjur. Att få utöva jakt på den mark som man äger är också en del av äganderätten som vi behöver värna om. Våra jägare gör en viktig insats för viltvården men också för att försöka att minska stammen av vilt som ställer till problem för övriga samhället, t.ex. vildsvin.

Jaktsabotage är idag vanligt genom att jaktorn förstörs, man samlas på den aktuella platsen för att föra oväsen och störa jakten och det inträffar också att det sprids ut starka dofter för att förvirra hundarnas luktsinne. De personer som ägnar sig åt jaktsabotage utsätter ofta både sig själva, jägarna och hundar för fara. Inte sällan planeras dessa aktiviteter genom sociala medier.

Den svenska jägarkåren ska naturligtvis kunna genomföra jakt utan att riskera att få sin utrustning förstörd eller att utsättas för hot och våld m.m. ?

Med stöd av ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta:

Att Centerpartiet ska verka för att jaktsabotage och förhindrande av jakt blir kriminaliserat i Sverige med en egen brottskod. Även förberedelse av dessa brott bör kriminaliseras. (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

9.30: Djurrättsaktivism

Gunilla Berglund, Avesta (Folkare), Dalarna

4264 Det finns kriminella personer som utger sig vara djurvänner och miljömedvetna och under
4265 olika föreningars täckmantel begår grova brott. Kriminella Djurrättsextremister som
4266 terroriserar, trakasserar, hotar och vandaliserar för främst företag inom de gröna näringarna.
4267 Kriminella ekofascister som utifrån en ideologi begår brott är ett ökande problem. Det finns
4268 internationella kopplingar mellan bägge sorterna av de här brottslingarna. Att tvinga andra att
4269 ha samma åsikt som sig själv genom kriminella brott är ett hot mot demokratin. De här ofta
4270 unga personerna hotar, skrämmar och tvingar personer att avveckla sina företag och därmed
4271 sin försörjning. De hotar och trakasserar dessutom alla i företagarens familj som barn, syskon,
4272 föräldrar osv. De som utsätts får sina liv sönderslagna bokstavligen. De utsätts för telesamtal
4273 med hot 10-15 ggr/ natt, hängs ut i sociala medier, drabbas av skadegörelse i hemmet och
4274 företaget mm

4275 De få gånger de kriminella brottslingarna döms så får de så låga straff som knappast har
4276 någon effekt. Några timmars samhällstjänst för att ha terroriserat och förstört stora
4277 ekonomiska värden är knappast avskräckande.
4278 Polisens resurser för att beivra den här typen av kriminalitet är tyvärr också små.
4279 Djurrättsextremisterna och ekofascisterna är knappast djurvänner eller miljöintressena när de
4280 granskas. De är farliga och ett hot mot demokratin.

4281 Jag/vi föreslår partistämman besluta
4282

4283 att polisens resurser att bekämpa ekofascister och djurrättsextremister ska ökas rejält

4284

4285 att fängelsestraff döms ut för den här typen av brott

4286

4287 att straffskalan generellt höjs betydligt för den här typen av brott

4288

4289

4290 **Distriktets yttrande:**

4291 Den våldsbejakande djurrättsaktivismen i Sverige ökar och allt fler lantbrukare och
4292 näringsidkare vittnar om ett ökat tryck med både personliga påhopp och ren förstörelse av
4293 sina verksamheter. Polisen i hela landet behöver rikta extra fokus mot den våldsbejakande
4294 djurrättsaktivismen. Svenska lantbrukares djurhållning är en av världens främsta och det ska
4295 den fortsatt vara. Centerpartiet har under många år stått upp för djurägande bönders rätt att
4296 bedriva sin lagenliga verksamhet och därför måste den våldsbejakande djurrättsaktivismen
4297 upphöra.

4298

4299 Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma beslöt

4300

4301 att bifalla motionen

4302

4303

4304

4305

4306

4307

4308 9.31: Djurrättsaktivism

4309 *Adam Slottnér, Kristinehamn, Värmland*

4310

4311 Då mat är något som ingen av oss klarar sig utan, är det helt oacceptabelt att aktivister olagligt
4312 gör intrång hos och på andra sätt stör och terroriserar lantbrukare, slakterier och andra
4313 samhällsviktiga, hårt kontrollerade och fullt lagliga verksamheter. I en demokrati som Sverige
4314 kan vi inte låta vissa individer få fritt spelrum för sina odemokratiska metoder, medan de som
4315 driver de lagliga verksamheterna får ta emot hat, hot och ren terror mot både sig själva och
4316 sina familjemedlemmar. Även mindre barn hotas, och det skulle aldrig tolereras på den här
4317 nivån i något annat sammanhang.

4318 Idag används heller inte en sammanhållande kod i polisens system för "djurrättsrelaterade"
4319 brott, så därför är det nästan omöjligt att få en samlad bild av alla dessa brott som egentligen
4320 syftar till samma sak: att skrämja och tysta hårt arbetande människor och deras familjer.

4321 Bara genom att gå igenom de straff som "djurrättare" dömts för hittar man t ex mordbrand,
4322 misshandel, skadegörelse och brott mot griftefriden, och i och med avsaknaden av gemensam
4323 brottskod för rapporteringen av dem finns det dessutom ett stort mörkertal avseende den
4324 terrorism vissa utsätts för. Det är helt oacceptabelt att en sådan brottslighet ska få fortsätta
4325 utan att den tas på allvar av samhället.

4326 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4327

4328 att verka för att straffen för intrång hos och störande av verksamheter på gårdar och i
4329 djurstallar, på slakterier och andra samhällsviktiga verksamheter höjs avsevärt, så vi även i
4330 framtiden kan få säker, miljövänlig och Svensk/närproducerad mat.

4331
4332 att en brottskod för djurrättsrelaterade brott införs, så de går att sammanställa för statistik och
4333 forskning

4334

4335

4336 **Distriktets yttrande:**

4337 Centerpartiet i Värmland instämmer i motionens yrkande och lämnar den vidare till

4338 partistämman utan ytterligare kommentarer.

4339

4340

4341 **9.32: Om eftersupning och rattfylleri**

4342 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

4343

4344 Idag kan berusade förare undgå straff för rattfylleri genom att påstå att de var nyktra när de
4345 körde och att de druckit först efter olyckan.

4346 Sverige bör införa en liknande lag som Norge införde redan 1959. Där får man inte dricka
4347 alkohol inom sex timmar efter att man varit inblandad i en trafikolycka. Är man
4348 alkoholpåverkad döms man oavsett om man druckit före eller efter olyckan. (Källa Broschyr
4349 från MHF)

4350 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4351

4352 att Sverige ska införa en lag liknande den som man införde i Norge 1959 där man inte får
4353 dricka alkohol inom sex timmar efter att man varit inblandad i en trafikolycka.

4354

4355

4356 **Distriktets yttrande:**

4357 Motionären föreslår att det bör införas ett straffansvar för eftersupning. Eftersupning innebär
4358 att en person som misstänks för rattfylleri, men som anträffats en stund efter körningen, har
4359 druckit alkohol eller påstår att alkohol intagits efter färden.

4360 Ett straffansvar skulle visserligen skydda intresset av att utreda och lagföra

4361 trafiknykterhetsbrott. Det skulle dock skilja sig från andra straffbestämmelser som syftar till

4362 att skydda utredning och lagföring av brott. Ansvaret skulle innebära att en

4363 trafiknykterhetsbrottsling straffas för att han eller hon har förvanskat bevisningen om sitt

4364 trafiknykterhetsbrott. Detta är oförenligt med den grundläggande och generella straffrättsliga
4365 principen om att det inte är straffbart att dölja egen brottslighet.

4366 Frågan om det bör införas lagstiftning mot efterförtäring och efterbruk har varit aktuell under
4367 lång tid såvitt gäller alkoholförtäring och fordon som omfattas av trafikbrottslagen. Flera
4368 statliga utredningar har analyserat frågan, dock utan att det har lett till lagstiftningsåtgärder.

4369 Utredningarna har övervägt två olika lösningar. En av dessa har varit att införa en presum-
4370 tionsregel i bestämmelserna om trafiknykterhetsbrott av innebörd att den enskildes

4371 alkoholförtäring i sin helhet ska anses ha skett före färdens slut, om det inte motbevisas av

4372 honom eller henne. Den andra lösningen har varit att kriminalisera alkoholförtäring efter färd
4373 som ett särskilt brott.

4374 En straffsanktion skulle vidare endast delvis utgöra ett effektivt medel för att motverka

4375 efterförtäring och efterbruk. Det beror bl.a. på att det finns faktorer som kan göra att

4376 trafiknykterhetsbrottslingar väljer att efterförtära och efterbruka, eller påstå att de gjort det, i

4377 syfte att de ska dömas för detta och inte för trafiknykterhetsbrott.

4378 Dessutom finns andra åtgärder än lagstiftningsåtgärder som är effektiva för att möta
4379 problemet. Utredningsåtgärder kan många gånger visa att det inte varit fråga om efterförtäring
4380 eller efterbruk, åtminstone inte enbart.

4381
4382 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4383
4384 Att avstyrka motionen.
4385 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

4386
4387

4388 9.33: Om eftersupning och rattfylleri

4389 *Anthon Gyllensten, Haninge, Stockholms län*

4390

4391 Mellan 2008 och 2018 omkom över 1000 personer i alkohol- eller drogrelaterade
4392 vägtrafikolyckor, enligt Trafikverket. Över 20 % av alla dem som dör, dör i trafiken. Så hög
4393 siffra kan vi inte ha i detta landet.

4394 Påföljden för rattfylleri är det i dagsläget böter eller fängelse i högst sex månader som gäller,
4395 dessutom återkallas oftast körkortet under ett år. Gällande grovt rattfylleri kan påföljden bli
4396 högst två år, körkort kan återkallas i upp till två år.

4397 Jag tror inte det är tillräckligt. Jag tror att påföljden för en person som brukar alkohol i
4398 samband med framförandet av motorfordon bör bli mer kännbart än en ynka böter och avbrott
4399 från bilkörning. Denna motion är helt ett bra alternativ för att få stopp på alla dessa dödsfall,
4400 olyckor och skador som sker i samband med bilkörning och alkohol.

4401 Jag tror att obligatoriskt alkohollås i en dömd rattfyllerists bil är att ta problematiken på
4402 allvar. Är brottet av grov art borde påföljden bli att för alltid framföra motorfordon med
4403 alkohollås. Hur ska trafikkontroll kunna kontrollera att en person fått påföljden att alkohol ska
4404 finnas i motorfordonet som framförs? Genom att körkortet har en markering där det framgår
4405 den identifierade personen ska ha alkohollås i sitt motorfordon.

4406 För många har redan omkommit på grund av alkohol- och drogrelaterade trafikolyckor, nu
4407 måste talet minska. Alkohol och motorfordon är inte bara problematiskt för den som framför
4408 fordonet. Det kan också bli avgörande problematiskt för de personer som skadas på grund av
4409 det. Alkoholproblematiken bland Sveriges befolkning är stor, alkohol är därför ett litet steg i
4410 riktningen för den som döms, mot ett trafikliv utan alkohol i blodet. Konsekvenserna för en
4411 dömd rattfyllerist är i dagsläget för små, om man jämför de stora konsekvenser som ett offer i
4412 trafikolyckor faller för, om den som orsakar skadan är påverkad av alkohol eller droger.

4413 Därmed föreslår jag:

4414 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4415
4416 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om alkoholås-krav i två år som påföljd vid rattfylleri

4417
4418 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om alkoholås-krav i fem år vid grovt rattfylleri

4419
4420 att Centerpartiet verkar för att införa en lag om livslångt alkoholås-krav vid rattfylleri med
4421 dödlig utgång

4422

4423 att Centerpartiet yrkar bifall till motionen

4424

4425 att Centerpartiet ställer sig bakom motion

4426

4427

4428 **Distriktets yttrande:**

4429 BESLUTADES att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att bifalla motionen.

4430

4431

4432 9.34: Kamera vid bankomater

4433 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

4434

4435 I flera länder finns det kameror vid bankomater. Det är till stor hjälp för polisen. I Sverige
4436 finns det inte kameror vid alla bankomater vilket tyvärr underlättar för tjuvar som kan ta ut
4437 mycket pengar från stulna kort och gör det helt anonymt. Det är dags att Sverige gör som
4438 andra länder andra länder och inför lag på att alla bankomater ska vara kameraövervakande

4439 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4440

4441 att lagstifta om obligatorisk kameraövervakning av bankomater.

4442

4443

4444 **Distriktets yttrande:**

4445 Kameror vid bankautomater är till stor hjälp för polisen. De flesta uttagsapparater i Sverige har
4446 kameror. I alla nyinstallationer finns det kamera. Det innebär att det inom en snar framtid
4447 kommer att finnas kameror vid alla uttagsautomater. Att kameror inom en snar framtid
4448 kommer att finnas installerade kan komma att förenkla för polisen att komma åt bedrägerier
4449 mot äldre. Det är en utveckling som går framåt, även utan lagstiftning.

4450

4451 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4452

4453 Att instämma i motionens intentioner.

4454 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

4455

4456

4457 9.35: Brottslighet på sociala medier

4458 *Anders Monemar, Linköping, Östergötland*

4459

4460 Drivkraften bakom de senaste årens utveckling av gängvåld är den svarta affärsverksamhet
4461 som bygger upp gängens inkomster. En stor del av den är drogförsäljning som oftast sker på
4462 krypterade appar men först marknadsförs på öppna plattformar som Instagram.

4463

4464 Eftersom Instagram är en utländsk tjänst så måste svensk polis begära rättshjälp. Eftersom det
4465 är avhängigt det landets lag och praxis så kan en rättshjälpsbegäran kan ta mycket lång tid att
4466 få svar på. Om ärendet anses vara alltför ringa eller ens är brottsligt i det landet, är det inte
4467 sällan som svar inte fås. Utifrån den information som kommit mig tillhanda fungerar

4468 samarbetet oftast bra vid riktigt grov brottslighet medan t ex reklam för narkotika inte får
4469 samma tyngd.

4470
4471 Narkotikabrott §1 p5 reglerar om man bjuder ut narkotika till försäljning. Det brottet i sig är
4472 avhängt om det går att bevisa att det sker till en vidare krets. Det räcker sällan för att en
4473 åklagare ska gå till åtal, att man endast skickat erbjudandet till en person. Detta komplicerar
4474 utredningarna ytterligare.

4475
4476 Till detta kommer att polisen efter sin omorganisation har prioriterat sin verksamhet på nytt
4477 sätt. Som exempel har Polisområde Öst (Jönköping, Södermanland och Östergötlands län)
4478 gått från att ha fjorton utredare för narkotikarelaterad brottslighet till fyra, som dessutom
4479 arbetar med annan grov brottslighet. Det finns ingen samordnande organisation för
4480 kunskapsuppbyggnad eller utbildning inom narkotikarelaterade frågor.

4481
4482 Vår förmåga att störa de kriminella gängen i Sverige är idag begränsad av lagstiftningen och
4483 det polisiära samarbetet inom EU och genom andra internationella överenskommelser. Polisen
4484 har inte bemanning eller organisation för att tillfredsställa möta problemet. Dessa brister
4485 gäller även brott inom andra områden än narkotika som begås genom sociala medier.

4486 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4487
4488 att Centerpartiet verkar för att frågan om brottslighet på sociala medier ska utredas.
4489

4490

4491 **Distriktets yttrande:**

4492 Narkotikan kommer till Sverige från andra länder, därför är det viktigt att tullen kan komma
4493 åt smugglingen och att flera länder samarbetar i arbetet med att hindra den internationella
4494 drogtrafiken. Polisen ska också förhindra att narkotika sprids. Internet spelar en stor roll för
4495 droghandeln, därför måste insatser riktas dit. Det måste även gå snabbare att narkotikaklassa
4496 nya preparat så att det går lättare att bekämpa dem. Redan vid stämman 2017 togs beslut om
4497 att Centerpartiet ska verka för att brottslingar som använder internet ska kunna lagföras
4498 genom olika lättnader i de integritetsskydd som annars utgör ett hinder för polisen.
4499 Centerpartiet arbetar visserligen redan i motionens intention men ett specifikt fokus på sociala
4500 medier nämns inte i existerande deklARATIONER och tidigare motionssvar, varför
4501 distriktsstyrelsen föreslår stämman att bifalla motionen.

4502

4503 Distriktsstämman föreslår partistämman bifalla motionen.

4504

4505

4506

4507 **9.36: Nya bevisregler**

4508 *Gustafsson Christer, Sala, Västmanland*

4509

4510
4511
4512
Många av oss blir upprörda över frikännande domar vid grova våldsbrott. En orsak till många
av de frikännande domarna är att svensk lagstiftning delvis hindrar säkrande av bevis vid
tidiga förhör av vittnen och misstänkta. Vittnesuppgifter är avgörande vid många typer av

4513 brott och genom att försvåra användningen av vittnesuppgifter minskar möjligheten att beivra
4514 brott. Under den behjärtansvärda föresatsen att trygga rättssäkerheten gynnas i praktiken
4515 grova brottslingar. De som får betala är oskyldigt misstänkta och brottsoffer. Oskyldigt
4516 misstänkta får sitta onödigt länge i häkte. Brottsoffer, tex. våldtäktsoffer, tvingas ibland
4517 återuppleva händelserna år efteråt i pressande förhör och får då uppleva att de blir ifrågasatta
4518 och misstrodda, vilket gör att rättssystemet i sig bidrar till att förvärra övergreppen. Dessutom
4519 visar forskning att minnet är opålitligt och minnet av en händelse ändras omedvetet när tiden
4520 går, vilket också gör förhören i domstolen mindre tillförlitliga än de tidiga polisförhören.
4521 Vad gäller de grova brotten så hjälper inte hårdare straff om förövarna inte ens döms pga. en
4522 ineffektiv rättsprocess. Många inom rättsväsendet har identifierat det här problemet och det
4523 finns en offentlig utredning SOU 2017:98 ”Tidiga förhör – nya bevisregler i brottmål” som
4524 utreder frågan i detalj. Utredningens förslag har dock tyvärr inte kommit fram till beslut.

4525 Ref: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2017/12/sou-201798/>
4526

4527 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4528

4529 att Centerpartiet lyfter frågan om nya bevisregler och driver att de förslag som presenteras i
4530 SOU 2017:98 ”Tidiga förhör – nya bevisregler” införs så snart som möjligt

4531

4532

4533 **Distriktets yttrande:**

4534 Distriktsstämman beslutar att bifalla motionen i enlighet med följande yttrande.

4535

4536 Christer Gustafsson föreslår i motionen ”Nya bevisregler” att

4537

4538 Centerpartiet lyfter frågan om nya bevisregler och driver att de förslag som presenteras i SOU
4539 2017:98 ”Tidiga förhör – nya bevisregler” införs så snart som möjligt.

4540 Motionären beskriver ett mycket angeläget problem. Det är oacceptabelt att den organiserade

4541 brottsligheten breder ut sig och att kriminella personer ibland kan komma undan straff i brist

4542 på bevis. Vi vill att polisen ska kunna säkra bevis på fler sätt än idag, exempelvis genom

4543 hemliga tvångsmedel, och att det ska bli lättare för polisen att sätta upp övervakningskameror

4544 i brottsutsatta områden. Det är också viktigt att de som utreder grova brott får lättare att utbyta

4545 information med varandra och ha giltigt bevismaterial.

4546

4547 Att införa utökade möjligheter att använda dokumenterade förhör som bevisning i domstol

4548 kan ge möjlighet att få fler fällande domar där bevisbördan är avgörande.

4549

4550 Utredningen om processrätt och stora brottmål föreslår i ett delbetänkande en bevisreform

4551 med två delar.

4552

4553 Det ska införas utökade möjligheter att ta upp berättelser vid förhör i rätten under

4554 förundersökningen eller förberedelsen av brottmålet. Dessa berättelser ska sedan kunna

4555 användas som bevis i rättegången. Det kan handla om förhör med målsägande, misstänkta och

4556 vittnen.

4557 Det ska införas utökade möjligheter att använda berättelser som lämnats under

4558 förundersökningen, till exempel i polisförhör, som bevisning vid rättegångar. Detta förutsätter

4559 att det finns en ljud- och bildupptagning av berättelsen.

4560

4561 Nuvarande ordning för hur muntlig bevisning läggs fram vid rättegångar innebär att
4562 berättelser som ska användas som bevis i princip måste lämnas vid förhör som hålls vid
4563 rättegången. Detta innebär nackdelar i brottmålen, bland annat på grund av att förhören hålls
4564 sent, påfrestningarna för enskilda förhörspersoner blir hög, det finns en risk för hot inför
4565 förhören och häktningstiderna blir långa.

4566
4567 Utredningen bedömer att de presenterade förslagen bland annat kommer att leda till en mer
4568 effektiv brottmålsprocess, kortare häktningstider, minskad restriktionsanvändning, ett
4569 effektivare brottsutredningsarbete, bättre förutsättningar för materiellt riktiga domar och
4570 minskad risk för press och hot mot förhörspersoner.

4571
4572 Utredningen arbetar vidare med att ta fram konkreta förslag på hur handläggningen av stora
4573 brottmål kan effektiviseras och moderniseras. Det uppdraget gavs i tilläggsdirektiv den 9
4574 november 2017 (Dir. 2017:109). Vad tilläggsdirektivets utfall har resulterat i är osäkert, och
4575 borde undersökas ytterligare för att arbeta vidare med frågan.

4576
4577 Distriktet tillstyrker motionen och ser att detta kan vara ett effektivt sätt att göra rättssystemet
4578 mer rättssäkert med att tidiga dokumenterade förhör blir en del av bevisbördan.

4579
4580

4581 9.37: Hälsokontroller vid innehav av vapenlicens

4582 *Virginija Karrenbauer, Nacka, Stockholms län*

4583

4584 Jag som läkare träffar patienter med kroniska neurologiska sjukdomar. Det naturliga
4585 sjukdomsförloppet och även det naturliga åldrandet gör att individen ackumulerar
4586 funktionsbortfall: synfunktionsnedsättning, sämre motorisk färdighet och koordination i
4587 händer, sämre balans. För att innehava vapenlicens och ha ansvar för vapen kräver också att
4588 man har tillräcklig bra kognition för att kunna vara medveten om lagstiftningens krav om
4589 vapeninnehav och kan hålla vapen enligt gällande juridisk regelverk. Sex procent av rikets
4590 befolkning innehaver vapenlicens och det finns 1.9 miljoner vapen registrerade i Sverige.
4591 Efter stroke får alla patienter övergående eller tillsvidare körkortsförbud, beroende på
4592 funktionsbortfall. Det skulle gälla även för vapenlicens.

4593 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4594
4595 att personer som innehaver vapenlicens ska genomgå regelbundna kontroller av syn, motorik
4596 och kognition

4597
4598 att personer efter akut hälsotillståndsförändring som påverkar kognition, syn och motorik får
4599 tillfälligt indragna vapenlicenser, och bedömas för lämplighet att innehava vapen efter 3-6
4600 månader av hälsoprofession (läkare, arbetsterapeut).

4601

4602

4603 **Distriktets yttrande:**

4604 **BESLUTADES** att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att avslå motionen.

4605

4606

4607 **9.38: Tullverket befogenheter**

4608 *Karin Green, Kungsbacka, Halland*

4609

4610 Periodvis har Sverige fått besök av professionella, internationella stöldligor, som genom
4611 inbrott i privatbostäder och på arbetsplatser tillskansar sig värdesaker som smycken, verktyg,
4612 bildelar och allt möjligt som går att sälja i utlandet. De länsar snabbt hem och verksamheter i
4613 ett område och försvinner sedan i rasande fart ut ur landet.

4614 Denna typ av brottslighet skulle kunna stävjas genom att utöka Tullverkets befogenheter att
4615 kontrollera fordon och varor som är på väg att föras ut från Sverige. Inte bara in i Sverige.
4616 Tullen finns på plats vid gränserna. De skulle kunna ingripa snabbt mot misstänkta
4617 brottslingar och försändelser på väg ut ur landet.

4618 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4619

4620 att Tullverkets befogenheter utökas för att motverka att stöldgoods förs ut ur Sverige

4621

4622

4623 **Distriktets yttrande:**

4624 Distriktsstyrelsens yttrande

4625

4626 Centerpartiet har under många år drivit frågan om ökade befogenheter för Tullverket i syfte
4627 att stoppa den uppenbara lucka som finns. Det är som motionären beskriver att ligor gör stora
4628 inbrott och sen flyr landet med godset. Idag måste polis kallas till platsen inom en kort tid för
4629 att kunna gripa brottslingarna, för tullen saknar den befogenheten. Dock kan tullen redan idag
4630 stoppa vapen och narkotika.

4631

4632 I riksdagen har flera partiet enats i utskottet och skickat tillkännagivande till regeringen vid
4633 upprepade tillfällen och Centerpartiet driver alltjämt på frågan och en proposition är på gång.

4634

4635

4636 **DISTRIKTSSTYRELSEN FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA**

4637

4638 att bifalla motionen

4639

4640 Distriktsstämmans beslut

4641

4642 **BESLUTAS**

4643 att bifalla motionen

4644

4645

4646

4647 **9.39: Tullverket befogenheter**

4648 *Arne Karlsson, Motala, Östergötland*

4649

4650 Tullverket bör få större befogenheter att kontrollera alla fordon som lämnar Sverige. Det är
4651 troligt att mycket stöldgoods lämnar landet och endast 5% av alla fordon kontrolleras. Om

4652 Tullverket får större befogenheter och resurser att kontrollera alla fordon skulle mycket arbete
4653 underlättas för Polisen och betydligt fler brott skulle klaras upp.

4654 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4655

4656 att ge Tullverket större befogenhet att kontrollera fordon som lämnar landet.

4657

4658

4659 **Distriktets yttrande:**

4660 Då arbetet kring detta redan pågår, och det finns konkreta förslag som behandlas i relevant
4661 riksdagsutskott så arbetas det redan i linje med motionärens vilja.

4662 Distriktsstämman föreslår partistämman stämman att instämma i motionärens intentioner.

4663

4664

4665

4666 9.40: Tullverket befogenheter

4667 *Anders Danielsson, Oskarshamn, Kalmar*

4668

4669 Följande är publicerat på [https://www.di.se/debatt/flodet-av-stoldgods-over-gransen-maste-](https://www.di.se/debatt/flodet-av-stoldgods-over-gransen-maste-stoppas/)
4670 [stoppas/](https://www.di.se/debatt/flodet-av-stoldgods-over-gransen-maste-stoppas/)

4671 Flödet av stöldgods över gränsen måste stoppas

4672 Publicerad: 15 december 2020, 19:30

4673 I stort sett allt stöldgods som förs ut ur landet passerar gränsen antingen över Öresundsbron
4674 eller via någon av landets tiotal färjehamnar. I princip riskfritt köra ut godset ur landet. Tullen
4675 kan inget göra, skriver företrädare olika branschorganisationer.

4676 Regeringen har nyligen presenterat ett förslag till utökade befogenheter för Tullverket att
4677 ingripa mot stöldgods. Vi välkomnar visserligen regeringens förslag, men förslaget kommer
4678 enligt vår uppfattning tyvärr inte att stoppa stöldligornas härjningar. Förslaget leder sannolikt
4679 till att det blir något svårare att föra in stöldgods i landet, men det kommer inte att begränsa
4680 utflödet av stöldgods ur landet.

4681 De internationella stöldligornas härjningar plågar Sverige sedan flera decennier. Enligt
4682 statistik från Svensk Försäkrings dotterbolag Larmtjänst beräknas stöldligorna föra ut stulet
4683 försäkrat gods ur Sverige till ett värde av minst 1,5 miljarder kronor årligen. Räknar man in
4684 värdet av oförsäkrat gods som stjäls från exempelvis butiker, byggarbetsplatser och lantbruk
4685 är värdet sannolikt betydligt högre. Till detta kan läggas kostnader för avbrott i verksamheter
4686 och produktion. Ligorna gör under sina turnéer även villainbrott och begår drivmedelsstölder
4687 vilket drabbar ytterligare tiotusentals brottsoffer varje år och bidrar till otryggheten i
4688 samhället.

4689 I stort sett allt stöldgods som förs ut ur landet passerar gränsen antingen över Öresundsbron
4690 eller via någon av landets tiotal färjehamnar. En liten mängd stöldgods förs även ut över
4691 landgränsen till Finland. Regelbundna och stickprovsmässiga utförselkontroller skulle
4692 innebära en ökad risk för upptäckt. Det skulle vara den enskilt mest effektiva åtgärden för att
4693 kasta grus i ligornas väloljade maskineri.

4694 Sedan flera år tillbaka har vi fört fram att Tullverket bör få befogenhet att kontrollera utförsel
4695 av stöldgods, gripa gärningsmän och beslagta stöldgods. Några sådana befogenheter finns inte
4696 i dag. Ett enkelt sätt att åstadkomma detta vore att göra utförsel av stöldgods till ett
4697 smuglingsbrott. Tullverket skulle då ha samma befogenhet att ingripa mot stöldgods som
4698 mot vapen och narkotika. Riksdagen har vid två tillfällen under den senaste mandatperioden
4699 gjort tillkännagivanden om att regeringen snarast bör återkomma med förslag i frågan.

4700 I oktober remitterade regeringen slutligen ett förslag om utökade befogenheter för Tullverket.
4701 Vi kan konstatera att regeringen föreslår att Tullverkets befogenhet ska begränsas till att
4702 ingripa i de fall stöldgods upptäcks i samband med ”ordinarie tullkontroll”, vilket inte löser
4703 problemet. Eftersom ordinarie tullkontroll i princip uteslutande genomförs på ingående gods
4704 så kommer de nya befogenheterna möjligen att begränsa inflödet av stöldgods till Sverige,
4705 men det kommer knappast att öka möjligheterna att upptäcka stöldgods som förs ut ur landet.

4706 Till detta ska läggas att förslaget innebär att tulltjänstemannen endast får ingripa mot
4707 stöldgods när hen råkar hitta det i samband med en ordinarie tullkontroll. Tullverket får
4708 nämligen inga befogenheter att genomföra tullkontroller inriktade på att hitta stöldgods.

4709 En av anledningarna till att Sverige betraktas som ett smörgåsbord för de internationella
4710 stöldligorna är att det i dag inte finns någon enskild myndighet som har befogenhet att göra
4711 stickprovsmässiga utförselkontroller för att hitta stöldgods. Som framgått har Tullverket i dag
4712 inga befogenheter att stoppa stöldgods och polis får endast stoppa fordon och öppna
4713 lastutrymmen om det finns en skäligen misstanke.

4714 Om myndigheterna vill göra stickprovsmässiga utförselkontroller måste även
4715 Kustbevakningen involveras. Kustbevakningen har nämligen rätt att stoppa fordon och öppna
4716 lastutrymmen i syfte att kontrollera lastsäkring utan att det finns en skäligen misstanke. Hittar
4717 man misstänkt stöldgods kan polis tillkallas. Att det krävs flera närvarande myndigheter för
4718 att genomföra stickprovsmässiga utförselkontroller inriktade på stöldgods är dock extremt
4719 ineffektivt och medför att utförselkontroller i praktiken endast genomförs vid något enstaka
4720 tillfälle årligen.

4721 En allvarlig brist med det nuvarande upplägget är att Kustbevakningen endast har befogenhet
4722 att öppna fordon inom ett hamnområde. Konsekvensen är att ingen myndighet – var för sig
4723 eller i samverkan med andra myndigheter – har befogenhet att anordna stickprovsmässiga
4724 kontroller i syfte att stoppa utförsel av stöldgods över Öresundsbron eller vid våra
4725 landgränser. Vi signalerar således att det är fritt fram att föra ut stöldgods ur landet på dessa
4726 platser.

4727 Vi är fjorton bransch- och intresseorganisationer vars medlemmar drabbas hårt av de
4728 internationella stöldligornas härjningar. Vi vill att regeringen föreslår åtgärder som gör
4729 verklig, praktisk, skillnad. Stöldligorna agerar professionellt och storskaligt. Om förslaget inte
4730 ändras kan vi tyvärr bara konstatera att Sverige även i framtiden kommer att förbli ett
4731 smörgåsbord för ligorna. De kan fortsätta att systematiskt dammsuga Sverige på bilar,
4732 entreprenadmaskiner, båtmotorer, vattenskotrar, robotgräsklippare, hemelektronik,
4733 märkeskläder, lantbruksmaskiner, träningscyklar, motorcyklar, bildelar, kopparkablar,
4734 handverktyg, etc. Och i princip riskfritt köra ut godset ur landet.

4735 Mattias Bergman, vd BIL Sweden

4736 Thomas Brühl, vd Stöldskyddsföreningen

4737 Catharina Elmsäter-Svärd, vd Sveriges Byggindustrier

4738 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4739

4740 att Tullen ska få befogenhet att genomföra regelbundna och stickprovsmässiga
4741 utförselkontroller.

4742

4743 att Tullverket bör få befogenhet att kontrollera utförsel av stöldgods, gripa gärningsmän och
4744 beslagta stöldgods.

4745

4746 att göra utförsel av stöldgods till ett smugglingsbrott.

4747

4748 att Tullverket och Kustbevakningen var för sig ska få samma befogenheter som polis att
4749 stoppa stöldgods, stoppa fordon och öppna lastutrymmen vid gränsen.

4750

4751

4752 **Distriktets yttrande:**

4753 Motionen beskriver problemet med stöldgods över landsgränsen och olika myndigheters
4754 begränsade befogenheter.

4755 Distriktsstyrelsen delar motionärens frustration kring Tullverkets begränsade befogenheter.

4756 Det framstår för var och en som rimligt att tullen, tillsammans med andra rättsvårdande

4757 myndigheter, ska ingå i kedjan för trygghet i hela landet och att den därför borde ges

4758 befogenhet att ingripa och förhindra att stöldgods för miljardvärden lämnar landet varje år.

4759 Stulet gods för uppskattningsvis 1–2 miljarder kronor försvinner ut ur landet varje år, enligt

4760 Larmtjänstpodden som tagit del av försäkringsbolagens statistik. Det är främst landsbygden

4761 som drabbas när bildelar, entreprenad- och jordbruksmaskiner, båtmotorer, handverktyg och

4762 gräsklippare försvinner. Tullen står i dag handfallen inför utflödet av tjuvgods eftersom man i

4763 dag saknar lagstöd att ingripa. Stölden är ett brott enligt brottsbalken, men när godset väl

4764 kommer till gränsen är det inte längre ett stöldbrott utan ett häleribrott. Juridiskt sett har tullen

4765 i dag ingen befogenhet att ingripa vid misstänkt utförsel av stöldgods. Det är sannolikt så att

4766 den logistikplanering som föregår stöldräder tur och retur Sveriges landsbygd i anslutning till

4767 utlandsterminaler för färjor har med detta i beräkningen. Landsbygden kan inte vara

4768 undantagen från en fungerande rättsapparat. Alla de stölder som sker och där stöldgodset

4769 sedan lämnar landet drabbar enskilda människor, entreprenörer och företag. För att tullen ska

4770 få ingripa krävs antingen en ändring i brottsbalken eller en ny förordning. Helt nyligen

4771 uttryckte generaltulldirektör Charlotte Svensson att ”Tullverket saknar den lagstiftning som

4772 krävs för att kunna agera effektivt mot organiserad brottslighet”.

4773 Både distriktsstyrelsen och riksdagsledamot har under flera år arbetat med frågan.

4774

4775 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4776

4777 Att tillstyrka motionen.

4778 (Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag)

4779

4780

4781

4782 Migration och integration

4783

4784 9.41: Säkra lagliga vägar för skyddsbehövande

4785 *Johan Tunberg, Håbo, Uppsala*

4786

4787 Tidigare stämmobeslut om att möjliggöra asylansökningar på ambassader efterlevs inte.
4788 Det är tyvärr inte realistiskt och politik som vi inte jobbar för ska vi heller inte ha som mål
4789 oavsett hur behjärtansvärt det är.

4790 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4791

4792 att tidigare beslut om att det ska vara möjligt att söka asyl på ambassader tas bort.

4793

4794

4795 **Distriktets yttrande:**

4796 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

4797 Att instämma i motionens intentioner

4798

4799 Enligt UNHCR så lever nästan 80 miljoner människor på flykt. Människor flyr undan krig,
4800 konflikter och förföljelse men också för att det är svårt att ha råd att leva ett drägligt liv och
4801 för att få tillgång till mat och mediciner. Bristen på lagliga vägar till länder att söka skydd i
4802 för flyktingar leder till tusentals döda människor varje år. Det leder också till att kriminella
4803 gäng tjänar stora pengar på människosmuggling. Det kan därför vara viktigt att hitta andra
4804 lösningar och det var också syftet med beslutet som tidigare tagits av partistämman som
4805 motionären åsyftar.

4806 Samtidigt är det viktigt att de som flyr till Sverige för att starta om får möjlighet att skapa sig
4807 bra liv här. Sveriges integrationspolitik har djupa brister och står i dag för sina största
4808 prövningar någonsin. Utifrån de integrationsutmaningar Sverige står inför är det inte möjligt
4809 att ha en helt egen linje jämfört med övriga EU-länder, vilket det skulle vara fallet om vi
4810 följer tidigare beslut. Däremot bör Sverige verka för att EU gemensamt ska hitta lösningar för
4811 människor på flykt att söka asyl i EU utan att behöva ta hjälp av människosmugglare.

4812

4813

4814

4815

4816 9.42: Säkra lagliga vägar för skyddsbehövande

4817 *Staffan Danielsson, Linköping, Östergötland*

4818

4819 Partistämman 2013 beslutade att Centerpartiet vill att Sverige ska öppna sina ambassader
4820 globalt så att de av världens flyktingar som kan ta sig dit och vill söka asyl i Sverige ska
4821 kunna göra det. Jag argumenterade emot detta och menade/menar att Sverige omöjligen som
4822 enda land i världen ensamt kan göra detta. Konsekvenserna skulle bli oöverskådliga.

4823 Istället föreslog jag att Centerpartiet kunde driva på för att Sverige skulle få med sig EUs
4824 länder att tillsammans öppna alla sina ambassader i samma syfte.

4825 Jag har sedan motionerat varje partistämman sedan 2013 med samma krav, enligt ovan.
4826 Partistyrelsen och partistämman har varje gång avslagit mina motioner och stått fast vid det
4827 radikala beslutet från 2013, som t o m Miljöpartiet kritiserar som orealistiskt.

4828 Det är uppenbart att Centerpartiet aldrig med kraft har drivit sitt extrema krav i någon
4829 migrationsförhandling mellan partierna, eller i riksdagen.

4830 Jag yrkar att Centerpartiets stämman beslutar

4831 att arbeta för att EUs medlemsländer beslutar att tillsammans öppna sina ambassader globalt
4832 så att de av världens flyktingar som kan ta sig till en ambassad för ett EU-land kan söka asyl i
4833 respektive EU-land,

4834 samt att gällande stämmobeslut att Sverige ensamt ska öppna sina ambassader upphävs.

4835

4836

4837 Jag/vi föreslår partistämman besluta
4838

4839 att arbeta för att EUs medlemsländer tillsammans öppnar sina ambassader globalt så att de av
4840 världens flyktingar som kan ta sig till en ambassad för ett EU-land kan söka asyl i respektive
4841 EU-land. samt att gällande stämmobeslut om att Sverige ensamt ska öppna sina ambassader
4842 upphävs.
4843
4844

4845 **Distriktets yttrande:**
4846 Distriktsstämman föreslår partistämman avslå motionen.
4847
4848
4849
4850

4851 **9.43: Säkra lagliga vägar för skyddsbehövande**
4852 *Nils Lewinsky, Göteborg, Göteborg*
4853

4854 **Bakgrund**

4855

4856 Idag finns ca 3 miljoner flyktingar från Syrien och andra länder i Turkiet. EU betalar 30
4857 miljarder för att EU skall slippa ta hand om dessa flytningar. Sverige har och kommer att ha
4858 behov av stor arbetskraft. I Sverige skulle utan vidare kunna bo 30 miljoner. Skulle vi få
4859 betalt av EU och skriva ett samhällskontrakt med varje flykting från lägren i Turkiet, kan man
4860 styra dessa flyktingar till lämpliga platser i Sverige. Flyktingarna skall först intervjuas av
4861 myndigheterna vad de har för bakgrund, kunskaper och kontakter i hemlandet. Myndigheterna
4862 skulle sedan kunna placera ut dem på lämplig plats, ge dem utbildning eller försörjning direkt
4863 inom jordbruk och inom välfärden. Med EU-miljarderna skulle man kunna göra mycket. Vi
4864 skulle då på ett enkelt sätt lösa vårt behov av blomstrande landsbygd och arbetskraft.

4865 Genom detta förfarande skulle Ergodan mista ett triumfkort i förhandlingen med EU!

4866

4867 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4868

4869 att man utreder snarast möjligheten att ta över flyktingverksamhet från Turkiet mot ersättning
4870 av EU

4871

4872

4873 **Distriktets yttrande:**

4874 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta: att avslå motionen.

4875

4876 Beslut

4877 Stämman tillstyrker distriktsstyrelsens förslag till beslut.

4878

4879

4880

4881 9.44: Förhindra missbruk och fusk inom arbetskraftsinvandringen

4882 *Nada Quttaineh-Alami, Stockholm, Stockholms stad*

4883

4884 Sverige behöver en viss typ av arbetskraftsinvandring. Olika yrkesmän och kvinnor, också
4885 akademiker behövs för att arbetsmarknadens hjul ska snurra åt rätt håll.

4886 Men det finns strikta regler och lagar som styr denna form av invandring. Personer som fått
4887 arbetstillstånd och som flyttat till Sverige på laglig väg och som det facto behövs för att fylla
4888 ett gap i den svenska arbetsmarknaden fyller tämligen en viktig funktion.

4889 Vissa företag är i stort behov av arbetskraftsinvandring. Dessa går tillväga på lagligt vis. De
4890 ansöker om arbetsvisum till den personen de ämnar anställa, de lägger fram behovs orsaken
4891 för den sökande, de fyller i migrationsverkets ansökningshandlingar, och det hela går tillväga
4892 på rättsätt.

4893 Och så finns det kriminellagång som tar in arbetare på olaglig väg och systematiskt utnyttjar
4894 reglerna för arbetskraftsinvandring. Alltså en organiserad brottslighet som tjänar pengar på att
4895 sälja arbetstillstånd. På olika sätt lurar de här kriminella gängen myndigheterna till att utfärda
4896 arbetstillstånd på falska grunder. Dessa kriminellagång tar också mycket betalt och ibland upp
4897 till ett par hundratusen kronor per tillstånd och person. Arbetarna lockas att åka till Sverige
4898 med feta löften om ett och annat som sedan visar sig vara en bluff. Om inte arbetarna betalar
4899 de kriminella råkar de riktigt illa ut, och ibland hotas de till livet!

4900 Försäljning av arbetstillstånd är ofta bara det första steget i brottsupplägget. I nästa del tar de
4901 kriminella kontroll över arbetarnas bankkonton och e-legitimationer för att sedan kunna utföra
4902 bedrägerier och bidragsbrott.

4903 Dessa arbetare alltså hamnar i klorna på de kriminella företagens nät och som sedan har svårt
4904 att ta sig ur.

4905 De arbetar upp till 16-18 timmar per dygn och får bo i olämpliga lokaler. Många av de här
4906 arbetarna vittnar om otäcka upplevelser och det händer ofta att de inte får någon lön, och om
4907 de får lön är det ytterst dåligt betalt som kan handla om 20 kronor i timmen!

4908 Polisen, Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket och Skatteverket m flera myndigheter
4909 lämnade en rapport angående denna problematik hösten 2019

4910 Centerpartiet av tradition värnar om den lilla människan och dess rättigheter. Icke att
4911 förglömma att dessa människor som hamnat i klorna på de kriminella behöver skydd och stöd.
4912 Centerpartiet arbetar för att gynna arbetskraftinvandringen därav en önskan om att
4913 Centerpartiets politiker ska verka för att de kriminella organisationerna ska på olika sätt
4914 stoppas och straffas. Lagar ska stiftas för att stoppa denna form av brottslighet!

4915 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4916

4917 att motionen antas i sin helhet

4918

4919 att Centerpartiets riksdagsledamöter gör sitt yttersta för att stoppa denna form av kriminalitet.

4920

4921 att Centerpartiets riksdagsledamöter verkar för att påverka regeringen att stifta lämpliga lagar
4922 som förbjuder denna form av aktivitet.

4923

4924

4925 **Distriktets yttrande:**

4926 Distriktsstyrelsen delar till fullo motionärens oro för att kriminella gäng och organiserad
4927 brottslighet utnyttjar människor som arbetar illegalt. Den finns många tecken på att alltfler
4928 personer arbetar illegalt på den svenska arbetsmarknaden, i en mycket utsatt position. Många
4929 av dessa utsatta individer dras också in i annan brottslig verksamhet.

4930 Precis som motionären ser vi samtidigt värdet av att underlätta legal arbetskraftsinvandring
4931 som svarar mot stora arbetskraftsbehov i svenskt näringslivets och offentlig sektor. När de

4932 legala vägarna att komma till Sverige och arbeta försvåras så riskerar den illegala

4933 invandringen att förvärras. Det är därför viktigt att värna dagens legala arbetskraftsinvandring,
4934 som bidrar till tillväxt och välfärd.

4935 Centerpartiet förordar en hård bekämpning organiserad brottslighet och fusk inom

4936 arbetskraftsområdet, med effektiv, snabb och noggrann kontroll av arbetstillstånd, och tydliga

4937 sanktioner mot arbetsgivare som medverkar till sådan illegal verksamhet. För att vara effektiv

4938 måste sådan lagstiftning vara inriktad mot uppenbart oriktiga uppgifter, mot fusk med

4939 arbetstillstånd och till skydd för utnyttjade arbetstagare.

4940 Tyvärr har praxis i tillämpning av lagstiftningen istället historiskt lett till ett fokus på mycket

4941 marginella fel i ansökningarna, ofta fel som arbetsgivaren inte varit medveten om, och som

4942 inte arbetstagaren inte haft möjlighet att korrigera. Det har lett till utvisning av hårt arbetande

4943 människor, ofta nyckelpersoner på sina arbetsplatser, för mycket små detaljer som en missad

4944 inbetalning av semesterersättning, s k ”kompetensutvisningar”. För att bekämpningen av

4945 fusk ska vara effektiv bör den istället inrikta sig på allvarliga fel och medvetet fusk och

4946 utnyttjande. Efter förhandlingar har Centerpartiet uppnått en sådan inriktning i den offentliga

4947 utredningen ”Åtgärder för att attrahera internationell kompetens och motverka utnyttjande av

4948 arbetskraftsinvandrare” som tillsattes i februari och ska lämna sina första delförslag februari

4949 2021. Där ska utredaren bland annat: (1) kartlägga hur och i vilken utsträckning regelverket

4950 för arbetskraftsinvandring används för organiserat missbruk och vid behov lämna

4951 författningsförslag eller föreslå andra åtgärder, (2) kartlägga i vilken utsträckning

4952 deltid arbetande arbetskraftsinvandrare, särskilt i arbetskraftsintensiva branscher, är utsatta
4953 för exploatering och vid behov lämna författningsförslag eller föreslå andra åtgärder, (3) ta
4954 ställning till om uppsåtliga förfaranden som möjliggör att inresa i Sverige kan ske med stöd av
4955 uppehållstillstånd som utfärdats på oriktiga uppgifter ska straffbeläggas och vid behov lämna
4956 författningsförslag, och (4) kartlägga förekomsten av handel med uppehållstillstånd för arbete
4957 och överväga om ytterligare åtgärder bör vidtas och vid behov lämna förslag. Samtidigt ska
4958 utredaren förstärka möjligheterna till legal arbetskraftsinvandring i Sverige genom förslag för
4959 att stoppa kompetensutvisningar.

4960 Därför menar distriktsstyrelsen att Centerpartiet redan driver den linje som motionären
4961 förespråkar och instämmer därför i motionärens intentioner. Det finns dock anledning att
4962 framöver fortsätta utveckla politiken, så att den förstärker den lagliga
4963 arbetskraftsinvandringen och än bättre bekämpar illegal invandring och organiserad
4964 brottslighet inom detta område.

4965
4966 Därför föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman:

4967
4968 - Att instämma i motionens intentioner

4969
4970
4971 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

4972
4973 - Att instämma i motionens intentioner

4974
4975

4976 9.45: Utökad samhällsinformation för personer som är nya i Sverige

4977 *Weckner Steffen, Uppsala, Uppsala*

4978

4979 **Bakgrund:**

4980 2016 deltog jag i ett möte var många olika invandrarfamiljer med tolk deltog i ett möte
4981 anordnat av Uppsalas Unga Muslimer (en påvisad islamistisk förening) och socialtjänsten. Jag
4982 var inställd på en islamistisk propaganda och satt med pennan i högsta hugg för att
4983 dokumentera. Men så fel jag hade. Mötet handlade om den svenska föräldrarollen – vad en
4984 förälder kan få och bör göra i som förälder gentemot sina barn. Pappor som talar om att de
4985 kan inte hindra sina barn från att springa ärenden i narkotikahandel. Mödrar som tårögt
4986 berättar att deras största rädsla är att socialtjänstens syfte och mål är att ta barn från
4987 muslimska familjer. En trygg och bra framställning från socialtjänsten om att det sista de vill
4988 är att ta barn från familjer – berättade om vad en förälder får och bör göra inser skillnaden
4989 mellan barnen som korvstoppas med sina rättigheter i skolan och mamman fast vid
4990 diskbänken som får höra ”Tar du min mobil ringer jag soc”, ”Du får inte bestämma när jag
4991 skall lägga mej osv.” Rädslan att socialen ska komma och ta barnet. Se glädjen och lättningen
4992 när mödrarna förstår budskapet som socialtjänsten ger. En så viktig erfarenhet för mig.

4993 I Uppsala och i många städer i Sverige växer utanförskapsområden med en typ av
4994 parallellsamhällen var alternativa lagar och regler gäller. Var självutnämnda kulturpolis
4995 patrullerar, var Imamer talar om vilka lagar som gäller, var kriminalitet ”äger” vålds-
4996 /maktmonopolet och människor inte vågar opponera sig. Var kunskapen är låg om vad som
4997 gäller i Sverige och var samhället sviker i att implementera det som gäller i landet.

- 4998 Dessutom i dessa pandemitider sätts solidaritet och gemenskap i samhället i blickpunkten. Vi
4999 behöver inte flera olika samhällsinriktningar som bekrigar varandra.
- 5000 Denna motion handlar om kunskap – delen om implementation tillhör det övriga.
- 5001 Lite av idén kommer från tv-programmet om australiensiska tullen. Inresande får ett formulär
5002 om vad de medför i form av en checklista med vad som inte får ingå i bagaget. Resenärens
5003 måste signeras att de förstått och svarat ärligt. Att den inresande förstått och kvitterat påverkar
5004 vad som händer om. I tullen kan det handla om narkotika, växter, knivar och mycket annat.
- 5005 Överfört på asyl-/anhöriginvandring skulle det kunna handla om (exempel):
- 5006 • Vad vår sekulära demokrati innebär
5007 • Hur lagar upprätthålls
- 5008 ◦ familjelagstiftning
- 5009 ◦ konsekvenser vid brott
- 5010 • Våra viktiga friheter, rätt att välja och att säga ifrån individuella friheter
5011 • Jämlikhet mellan män och kvinnor
5012 • Om rasism, antisemitism, religionsfrihet och frihet från religion.
5013 • Olika rättigheter och skyldigheter
5014 • Allemansrätt.
- 5015 Listan kan göras lång (bättre och relevantare) men dess syfte är att beskriva vad som gäller i
5016 Sverige, hur vi lever här, hur samhället fungerar och hur man fungerar i samhället.
- 5017 Behovet som jag ser är att införa någon typ av trestegsraket:
- 5018 • Användande blir informerade, på sitt språk redan när de söker Asyl. Informerade
5019 kvitterar att de fått informationen och förstått den.
5020 • Att inför uppehållstillstånd den ansökande får genomgå ett test (ev förhör) att hen
5021 förstått och anammat informationen.
5022 • Att vid svenskt medborgarskap någon typ av intygan att ha intentionen att följa svensk
5023 grundlag och lag.
- 5024 Jag/vi föreslår partistämman besluta
5025
5026 att Centerpartiet Riksorganisation genomför en utredning att komplettera nuvarande
5027 integrationspolitik, för att tydliggöra samhällsinformation enl ovan.
5028
5029
- 5030 **Distriktets yttrande:**
5031 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:
5032 Att anse motionen besvarad
5033
- 5034 Motionen tar upp det viktiga området integration av nyanlända i samhället. Centerpartiet vill
5035 bryta klyvningen av Sverige och driver på för snabba och effektiva reformer som förbättrar
5036 mottagandet av nyanlända. Utanförskapet måste minska. Centerpartiet driver sedan en tidigare

5037 partistämman att det ska införas en förbättrad och tidigare samhällsinformation. Asylsökande
5038 kallas också redan idag till gruppinformation på Migrationsverket. Vad gäller svensk
5039 lagstiftning så omfattar den alla som vistas i Sverige; asylsökande, turister och alla oavsett
5040 medborgarskap behöver ha intentionen att följa svensk lagstiftning.

5041
5042
5043

5044 9.46: Förkortad handläggningstid för anknytningsärenden

5045 *Alice Bilfeldt, Stockholm, Stockholms stad*

5046

5047 Handläggningstiderna för Uppehållstillstånds ärende för att flytta till en person som man
5048 redan är gift, registrerad partner eller sambo med tar alldeles för lång tid.
5049 Ansökningsförfaranden kan vara längst 1,5 år upp till 3 år. Som nygift och nykär är dessa
5050 handläggningstider är alldeles för långa. Jag vill att den sökande partner får tillfällig 1 årig
5051 visum utan väntetider för att båda kan lära känna varandra och använda 1 åriga visum för
5052 prövotid och därefter förlänga uppehållstillståndet 1 år i taget tills det blir permanent
5053 uppehållstillstånd. Under dessa långa väntetider händer det att barn föds och medan modern
5054 får uppehållstillstånd så får inte barnet inte sitt uppehållstillstånd eftersom vid ansökan fanns
5055 inte barnet med i bilden. Ett avslag från Migrationsverket är nästan omöjlig att överklaga och
5056 ändra Migrationsverkets beslut via domstolar.

5057 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5058

5059 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ändrar sina rutiner för att förkorta
5060 ansökningstiden

5061

5062 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ändras sina regelverk till humanare
5063 stödjande sätt

5064

5065 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket har kortare tider för kallelse till intervju
5066 tider i Svenska Ambassader utomlands.

5067

5068 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverkets avslag kan överklagas och att
5069 överklagningstiden inte tar alltför längre tid.

5070

5071 att Centerpartiet skall verka för att Migrationsverket ger snabbare beslut inom högst 3 mån
5072 från ansökningstiden att ge 1 åriga tillfällig uppehållstillstånd till den sökande partner.

5073

5074

5075 **Distriktets yttrande:**

5076 Distriktsstyrelsens yttrande och förslag till beslut:

5077

5078 Motionären lyfter problematiken med att det är långa handläggningstider för att en anhörig
5079 ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige. Under många år har Migrationsverket haft en stor
5080 arbetsbörda vilket har resulterat i långa handläggningstider, vilket kan påverka många liv
5081 negativt. Det är dock viktigt att varje ärende prövas individuellt och komplexiteten gör att det
5082 kan ta tid för att kunna ge rättssäkra bedömningar. Alla ansökningar är olika och tar också
5083 därför olika lång tid. Innan en person kan få ett beslut behöver handläggaren till exempel
5084 kontrollera de inskickade dokumenten, göra vissa kontroller med andra myndigheter och

5085 ombesörja intervju av den sökande, allt i syfte att se till att allt gått rätt till. Det är lätt att
5086 förstå och sympatisera med motionens syfte, och det är klart att kortare handläggningstider är
5087 bättre än längre, och migrationsverket jobbar redan aktivt med att försöka snabba på
5088 handläggningstiderna.

5089
5090 Som motionären skriver går en eventuell överklagan av ett avslag till domstolsväsendet. Det
5091 är som sagt beklagligt att det tar tid, men även domstolarna har högt tryck och måste få ta tid
5092 att noggrant gå igenom fall för att säkerställa rättssäkerhet.

5093
5094 Distriktsstyrelsen anser att de regler som finns kring ansökan om uppehållstillstånd för att
5095 flytta till någon i Sverige, t ex en partner, är adekvata. Däremot instämmer vi i att
5096 Migrationsverket ska arbeta för att förkorta sina handläggningstider generellt.

5097
5098 Därför föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman:

- 5099
5100 - Att avslå motionen
5101 - Att motionen skickas till partistämman

5102
5103
5104 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

- 5105
5106 - Att avslå motionen
5107 - Att motionen skickas till partistämman

5108
5109

5110 **9.47: Integrationspolitik**

5111 *Karin Ernlund, distriktsordförande och gruppledare Stockholms stad*

5112 *Distriktsstyrelsen Stockholms stad*

5113 *Anton Sauer, gruppledare Malmö*

5114 *Réka Tolnai, ordförande CUF Storstockholm*

5115

5116 Sverige är ett mångkulturellt samhälle och det är en styrka att vara stolt över. Öppnare gränser
5117 minskar avståndet mellan människor och stärker relationerna mellan olika delar av världen.
5118 Den tekniska utvecklingen har idag bidragit till en globaliserad värld där människor
5119 interagerar som aldrig förr, gränser suddas ut, kunskap sprids och förståelsen ökar. Individer
5120 rör sig längre sträckor, i större utsträckning och till fler platser än någonsin tidigare.

5121 Sverige blev, och är, ett välmående land tack vare omfattande utbyte med omvärlden, ett
5122 utbyte som handlar om såväl invandring och utvandring som handel och internationellt
5123 samarbete. Ökad migration och handel är en del av den tilltagande globaliseringen. När
5124 människor förflyttar sig skapas nya möten och nya erfarenheter. För det exportberoende
5125 Sverige kan den kulturella och språkliga kompetensen som kommer med invandring leda till
5126 ökad handel och bättre kontakter med andra länder. Dessutom kan de invandrade bidra till att
5127 lösa kompetensbristen och skapa en mer dynamisk ekonomi generellt.

5128 Det finns många förorter i andra länder med stor invandrad befolkning, där många initialt haft
5129 låg utbildningsnivå, som utvecklats till blomstrande platser med låg arbetslöshet, hög
5130 sysselsättning och bra utvecklingsmöjligheter för skolbarn, som exempelvis Mississauga

- 5131 utanför Toronto och Camden Town utanför London. Men för att komma dit måste
5132 integrationen förbättras.
- 5133 Trots att en tydlig majoritet av vuxna i nästan alla förorter arbetar så är situationen på vissa
5134 håll socialt och trygghetsmässigt mycket långt från acceptabel, med utbredda problem med
5135 arbetslöshet, kriminalitet och misslyckande i skolan. Dessa områden benämns ofta
5136 "utanförskapsområden" eller "utsatta områden" men eftersom Polisen har en tydlig definition
5137 för vad de avser med utsatta områden så används här istället begreppet utanförskapsområden
5138 som har en vidare betydelse.
- 5139 Enligt Polisens definition finns 25 utsatta områden i Stockholms län, varav åtta ligger inom
5140 Stockholms stad. Det handlar om geografiskt avgränsade områden som karaktäriseras av låg
5141 socioekonomisk status, parallella samhällsstrukturer och kriminalitet. I Stockholms län var det
5142 2018 totalt 80% av invånarna som förvärvsarbetade. I de särskilt utsatta områdena låg andelen
5143 förvärvsarbetande på 57%, i området Rinkeby-Tensta var andelen i 51%. I Rinkeby-Tensta är
5144 42% av invånarna under 26 år gamla.
- 5145 Kombinationen av en stor andel unga, en stor andel nyanlända, en utrikesfödd befolkning och
5146 ett stort antal barn per hushåll skapar utmaningar. Polisen och socialtjänsten vittnar om att
5147 barn socialiseras in i kriminalitet i mycket tidig ålder. Under Operation Rimfrost
5148 identifierades ett stort antal barn i åldrarna 8 - 14 år som begick brott. Processen startar ofta
5149 med till synes oskyldiga tjänster. Samtidigt sjunker skolresultaten i
5150 utanförskapsområdena. Det finns en koppling mellan kriminell machokultur och ökad
5151 hederskultur.
- 5152 Så här får det inte fortsätta. Alla människor ska ha samma rätt till frihet och samma
5153 möjligheter att uppnå sina livsdrömmar. Möjligheter, skyldigheter och rättigheter ska
5154 ovillkorligen vara lika för alla. Samhället får aldrig ge vika från grundläggande demokratiska
5155 värderingar eller svika de mest utsatta i samhället. Det krävs krafttag för att motverka och
5156 eliminera hedersförtrycket. Barn och ungdomar ska skyddas från att växa upp i hedersrelaterat
5157 våld eller förtryck. Kvinnor och män som lever i hederskontext ska få stöd och hjälp för att
5158 kunna bryta gamla mönster. Bekämpningen av hedersrelaterad kriminalitet måste prioriteras.
- 5159 Alla unga ska växa upp med goda förebilder och hitta inspiration för framtidsdrömmar. En bra
5160 och trygg skolgång är en av de starkaste skyddsfaktorerna mot senare sociala problem,
5161 arbetslöshet och kriminalitet. Sverige har inte råd att förlora en stor del av framtidens
5162 företagare, arbetsgivare och anställda.
- 5163 Skolorna måste vändas med både pengar och fokuserad ledning för att klara sitt
5164 kompensatoriska uppdrag i utanförskapsområdena och därmed ge dessa elever bästa möjliga
5165 förutsättningar att lyckas med skolan och därmed lägga grunden för att kunna förverkliga sina
5166 drömmar.
- 5167 Företagande skapar jobb och är en motor för integration, ofta ett sätt att kompensera för
5168 svårigheten att via anställning visa sin kapacitet. Bland förvärvsarbetande i utsatta områden är
5169 andelen egenföretagare klart högre än i övriga Stockholms län: 15% jämfört med 10% för
5170 länet i stort. Trots detta är det många som hade velat starta företag som inte kan det.
- 5171 Det finns ett antal hinder för att det entreprenörskap som redan finns men som också bubblar
5172 särskilt i våra förorter ska omvandlas till nya växande företag och nya arbetstillfällen. Det

5173 handlar om klassiska problem som en tung regelbörda för företagare, inte minst initialt och
5174 vid uppstart. Specifikt i våra förorter handlar det också om en ojämlig tillgång på kapital, både
5175 eget kapital och lån, brist på nätverk för att testa sina idéer och hitta rätt kompetens.
5176 Stockholms handelskammaren har listat hinder för nyanländas företagande. Därtill har vi den
5177 stora otrygghet och kriminalitet som vi redan beskrivit som drabbar särskilt lokala företagare
5178 med lokaler i dessa områden.

5179 Det är fler män än kvinnor som driver företag i utanförskapsområdena. Sysselsättningsgraden
5180 bland kvinnor är också överlag betydligt lägre än bland män här, samtidigt som den öppna
5181 arbetslösheten är ungefär densamma. Det betyder att skillnaden i sysselsättning mellan män
5182 och kvinnor inte nödvändigtvis beror på att kvinnor har svårare att få jobb när de söker dem,
5183 utan snarare på att de inte söker arbete. Att få fler kvinnor att söka jobb och riktade satsningar
5184 på kvinnligt företagande tillsammans med stöd till stora barnfamiljer kan leda till att fler
5185 kvinnor kommer i arbete och att klyftorna minskar.

5186 I botten behöver den svenska arbetsmarknaden öppnas upp. Precis som de flesta andra
5187 förortsbor så arbetar de flesta boende i de utanförskapsområdena inte i området utan i andra
5188 delar av kommunen. Ju fler arbetstillfällen som skapas för de som idag står utanför, desto
5189 större chanser att vända utvecklingen i utanförskapsområdena. Centerpartiet har inom ramen
5190 för Januariavtalet drivit igenom viktiga reformer som ska öppna upp arbetsmarknaden. De s.k.
5191 Etableringsjobben, en form av lärlingsjobb för nyanlända och långtidsarbetslösa, ska ge fler
5192 chansen att komma in.

5193 Arbetsförmedlingen ska reformeras för att mer effektivt kunna hjälpa även arbetslösa långt
5194 från arbetsmarknaden, inte minst genom att fristående resultatbaserade förmedlare ska hjälpa
5195 arbetslösa som saknar egna nätverk och vägar in. Arbetsrätten ska reformeras för att minska
5196 barriärerna och kostnaderna för att anställa. Skatterna på arbete och på att anställa, i synnerhet
5197 i de minsta företagen, sänks.

5198 Incitamenten att gå från försörjningsstöd till jobb har ökat med en särskild bonus till de som
5199 gör övergången. Samtidigt har inkomstskatten för de med lägst inkomst gradvis sänkts, så att
5200 arbete lönar sig bättre. Alla dessa reformer är direkt avgörande för att minska arbetslöshet och
5201 utsatthet i utanförskapsområdena. Tillsammans med lokala insatser för utbildning, trygghet
5202 och stadsbyggnad ger de förutsättningar att sluta gapet i sysselsättning.

5203 Det behövs dock ytterligare en rad samverkande insatser, riktade direkt till
5204 utanförskapsområdena, för att på många sätt samtidigt vända den specifika situationen av en
5205 miljö där arbetslöshet och bidragsberoende dominerar om än inte i hela men delar av dessa
5206 områden.

5207 Genom att bl.a. stödja lokalt entreprenörskap och att stödja, inte motarbeta, GIG-arbeten med
5208 juste arbetsmiljö och villkor, kan självförsörjningen öka. Genom att satsa särskilt på
5209 språkförskolor och andra program för att nå ut med praktiska svenskakunskaper understöds
5210 satsningen på att göra SFI effektivt. Genom att förstärka skolan så att fler klarar gymnasiet
5211 med godkända betyg kan fler gå vidare både till bristyrken, andra arbetstillfällen, och högre
5212 utbildning. Genom att intensifiera uppsökande och stödjande verksamhet för ungdomar som
5213 fallit ur såväl utbildning, som arbete, som stödprogram, så kan arbetslöshet och svartarbete
5214 undvikas.

5215 Det handlar också om att i praktisk handling bryta den låsning som uppstår när
5216 försörjningsstöd är enda sättet för barnfamiljer med flera barn att undvika ren fattigdom,
5217 samtidigt som inkomsterna från förvärvsarbete inledningsvis inte kan matcha storleken på
5218 försörjningsstödet. För att bryta detta krävs en kombination av noggrann kontroll av att
5219 individen aktivt försöker komma i jobb, möjligheten att temporärt behålla en del av
5220 försörjningsstödet under övergången till arbete som nu finns, stöd till praktik och från
5221 fristående arbetsförmedlare med starka incitament att nå ett jobbresultat, samt därutöver en
5222 stor tydlighet i att stoppa försörjningsstödet i de fall tydliga indicier finns om parallella svarta
5223 eller illegala inkomster. Målet bör vara att gradvis stärka självförsörjningen, inte minst för
5224 kvinnor som i många utanförskapsområden har en påtagligt lägre sysselsättningsgrad. Genom
5225 att insistera på aktivering, skickas också tydliga signaler om att bidrag aldrig är en långsiktig
5226 lösning. Att bryta boendesegregationen kan bidra till att minska även sysselsättnings- och
5227 utbildningsklyftan. Minskad segregation leder till att fler kan komma i kontakt med de
5228 informella nätverk som är viktiga när man ska söka jobb. Detta kräver stora investeringar i
5229 säkerhet, bostäder och skolor. Men även på ökad trivsel t.ex. att rusta upp parker och vägar
5230 för att skapa en trevligare bostadsmiljö. Alla medborgare ska förvänta sig samma service från
5231 det offentliga samhället oavsett postadress.

5232 I förorten finns en stor och utbredd stolthet över närområdet trots de utmaningar vi beskrivit
5233 ovan. En upprustning är nödvändig, men det är viktigt att detta görs med respekt och dialog
5234 med de som idag bor på dessa platser. En förtätning med stadsmässiga kvaliteter och nya
5235 fastighetsbolag och egnahemsägare, tillsammans med ett reformerat, idag stelbent, regelverk
5236 för de offentliga aktörer som redan finns där, kommer ge en förnyad framtidstro och breddad
5237 gemenskap i förorten.

5238 Målet med denna motion är att inom fem år från åtgärdernas genomförande, ska de eftersatta
5239 områdena upplevt en påtaglig och tydlig förbättring, en kraftfull rörelse uppåt ska inledas,
5240 som skapar en positiv spiral av framgång för de boende och attraktivitet för områdena. Alla
5241 har oavsett var man bor samma rätt till ett tryggt liv präglad av framtidstro och alla ska alltid
5242 kunna förvänta sig samma samhällsservice.

5243 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5244 att se över möjligheterna att stärka nyanlända barns utbildning genom mer intensiv och mer
5245 systematiskt utarbetad språkutbildning.
5246
5247 att göra statsbidrag till skolan mer generella och i de fall de gäller stöd till nyanlända elever
5248 förlänga stödets utbetalning för varje kommun.
5249
5250 att göra en särskild storsatsning på 20 skolor, i privat eller kommunal regi, som har uppvisat
5251 otillräckliga kunskapsresultat under de senaste tre åren. Dessa skolor ska ha central betydelse
5252 för utanförskapsområden och identifieras av Skolverket. Skolor ska ges ny huvudman
5253 och/eller ny ledning för att pröva effekterna av en tioårig särskilt intensiv satsning med
5254 förstklassiga rektorer, lärare, säkerhetsarrangemang samt en specialiserad pedagogik
5255 kombinerad med högt satta förväntningar på eleverna. Målet är att dessa "superskolor" ska
5256 utgöra en tydlig väg till framgång i samhället för alla ungdomar i området. Nya skolor ska
5257 adderas till gruppen årsvis. Skolornas progression ska utvärderas årsvis och goda exempel och
5258 metoder ligga till grund för kunskapsöverföring till andra i liknande situation. Särskilt stora
5259 framsteg ska kunna resultera i ytterligare extra resurser för att bygga vidare på dessa framsteg.
5260
5261

5262 att markant större mandat och stöd ges till rektorer i utanförskapsområden att själva styra över
5263 resursanvändning och lokala anpassningar utifrån skolans behov.
5264

5265 att ett särskilt program införs i för intensiv undervisning i svenska språket för nyanlända och
5266 elever som inte nått grundläggande nivå, med omfattande svenskatimmar efter skoltid och
5267 specialiserade lärare. Insatserna sätts in så tidigt som möjligt för den enskilde. Detta för att ha
5268 förutsättningar att kunna tillgodogöra sig undervisningen bättre.
5269

5270 att tvåläraresystem införs i utanförskapsområden samtidigt som resursfördelningen viktas så att
5271 klasserna är mindre i skolor i dessa områden.
5272

5273 att Skolinspektionen får i uppdrag att i högre utsträckning följa risker för könsseparation och
5274 undervisning baserad på konfessionella normer och har möjlighet att med kort varsel frånta
5275 skolan från sin huvudman och överföra den till en annan huvudman (kommunal eller privat) i
5276 de fall där sådan könsbaserad segregation och/eller undervisning på konfessionella normer
5277 konstaterats.
5278

5279 att utreda hur kommunerna i större utsträckning ska ges verktyg för att fler ska bli behöriga
5280 till gymnasieskolan, till exempel genom att låta eleven stanna i grundskolan tills dess de har
5281 nått kunskapsmål och behörighet, lovskola etc.
5282

5283 att särskilda resurser satsas på förskolan i segregerade områden som genom behörig och
5284 utbildad personal ger särskilt stort fokus på barnens språkutveckling och svenska språket.
5285

5286 att kraven på skolans anmälningsskyldighet till socialtjänsten vid hög eller ökande skolfrånvaro
5287 eller misstänkta missförhållanden förtydligas. I utanförskapsområden måste de större riskerna
5288 studiemässigt och socialt för elever som är frånvarande under långa tider från skolan
5289 motsvaras av en tydligare gemensam reaktion från skolan och socialtjänsten.
5290

5291 att det ska finnas fler vägar till studier på gymnasienivå, särskilt för de som lämnat påbörjade
5292 studier eller inte fullföljt grundskolan. Komvux och yrkesvux måste finnas tillgängligt och på
5293 en god nivå för boende i utanförskapsområden.
5294

5295 att alla elever i högre utsträckning ska få möta arbetslivet och potentiella förebilder i
5296 grundskolan som en integrerad del av undervisningen.
5297

5298 att garantera att alla unga i utanförskapsområden har möjlighet att stanna i skolans lokaler
5299 efter lektionstid för att delta i organiserad sport, musik, kultur och läxläsning fem dagar i
5300 veckan.
5301

5302 att statliga garantier till företagslån och mikrolån för småföretag i utanförskapsområden
5303 inrättas.
5304

5305 att Centerpartiet ska verka för mer tillgängligt eget och lånat kapital till affärsidéer och
5306 företagare i utsatta områden, dit befintliga nätverk för institutionellt kapital oftast inte når.
5307

5308 att varje kommun ska ha ett främjande arbetssätt och företagsfrämjande mål för sin
5309 myndighetsutövning riktad till företagare i utanförskapsområden.
5310

5311 att främja och stötta inkubatorer och verksamheter inriktade på entreprenörskap med särskilt

5312 fokus på utanförskapsområden.
5313
5314 att det i direktiv till arbetsförmedlare framgår att man inte enbart ska väga in en persons
5315 anställningsbarhet utan även ta fasta på personens eventuella planer på eget företagande.
5316
5317 att de förebyggande och stödjande insatserna till unga på glid mot kriminalitet och deras
5318 familjer kraftigt förstärks i form av systematisk skyndsamt uppsökande verksamhet i hemmet
5319 med samtal, exempelvis inom 48 timmar, med vårdnadshavare och för alla ungdomar som
5320 förekommer i brottsutredningar.
5321
5322 att en statlig utredning initieras för att kartlägga vad som krävs för fler fällande domar i
5323 gängmiljö.
5324
5325 att Polisens synlighet och relationsskapande arbete i samarbete med det lokala samhället i
5326 utsatta områden ska prioriteras ytterligare. Poliserna ska synas på gator och torg och boende
5327 kunna känna igen sin lokala patrullerande polis, med möjlighet till snabb förstärkning i lägen
5328 där det är nödvändigt.
5329
5330 att ge kommuner möjlighet att anställa poliser med samma utbildning och befogenheter som
5331 de anställda av Polismyndigheten, med uppdraget att fokusera på synlighet i vardagen,
5332 trygghet på gator och torg och nolltolerans mot vardagskriminalitet och därmed komplettera
5333 den nationella polisens uppdrag.
5334
5335 att allmännyttan såväl som privata fastighetsägare får tydligt ökad rätt avhysa hyresgäster där
5336 kriminell verksamhet utgår från lägenheten.
5337
5338 att en hot-line upprättas med direkt telefon till Polisen som kan användas av företagare i
5339 utsatta områden med en överenskommelse om utryckning inom minuter vid hot och
5340 utpressning.
5341
5342 att polisen ges ökade resurser i syfte att stärka tryggheten för företagare och näringsliv i
5343 utanförskapsområden.
5344
5345 att en rättstatsutredning tillsätts i syfte att utreda hur klanstrukturer och kriminellas påverkan
5346 på rättsstaten och människors ovilja att delta i rättsprocesser kan begränsas
5347
5348 att ett särskilt exitprogram införs i syfte att stötta individer som vill lämna kriminella klaner.
5349
5350 att reformeringen av Arbetsförmedlingen snarast skapar en bättre samverkan mellan
5351 Arbetsförmedlingen, dess upphandlade leverantörer och lokala aktörer, inkl kommuner med
5352 egna insatser, kring de individer som är arbetslösa.
5353
5354 att kommunerna ska få mer långsiktiga integrationsbidrag för stöd till integrationsinsatser,
5355 exempelvis genom att basera schablonen för flyktigmottagande på kommunens mottagande
5356 fler år bakåt i tiden.
5357
5358 att regeringen formulerar mål för självförsörjningsgrad och alla berörda myndigheter åläggs
5359 redovisa hur insatser bidrar till detta mål.
5360
5361 att individuella planer upprättas för varje individ om hur denne planerar att nå sin

5362 självförsörjning och vilka mått och steg individen tar för att nå detta mål, och att dessa steg
5363 sedan följs upp, detta i linje med det uppdrag som redan finns för socialtjänsten. Att
5364 kommunerna i detta ges större möjlighet att ställa krav på motprestation för försörjningsstöd.
5365 Förutom krav på aktivt jobbsökande och tillgänglighet även för deltidsarbete, ska det
5366 därutöver kunna finnas motkrav på deltagande i välfärdstjänst och utbildning som
5367 obligatoriska aktiviteter vid sidan av jobbsökande.
5368
5369 att förstärka det kommunala uppdraget att alla ungdomar som varken arbetar, studerar eller
5370 ingår i något arbetsmarknadspolitiskt program kontaktas i hemmet av kommunen för att fråga
5371 och vägleda om planerna in arbete och studier.
5372
5373 att uppsökande verksamhet anpassad och riktad mot kvinnor och män som står långt från
5374 arbetsmarknaden utökas och främjas med nationella medel.
5375
5376 att kvalitativ sfi för föräldralediga och arbetslösa med små barn införs eller utökas, särskilt
5377 riktad till mammor, där barn kan följa med och där samhällsinformation om kvinnors och
5378 barns rättigheter, kvinnors företagande och deltagande på arbetsmarknaden ingår.
5379
5380 att utreda hur nätbaserade kurser, appbaserade och AI-understödda läromedel samt andra
5381 digitala hjälpmedel ska bli en större del av integrationsarbetet, som en del av en förstärkt sfi-
5382 undervisning.
5383
5384 att möjligheterna förstärks att komma in via plattformarbete, där individen kan vara såväl
5385 anställd som egenföretagare, men där det bör bli lättare att avsätta en liten del av ersättningen
5386 för att i motprestation få tillgång till socialförsäkringarnas grundnivåer vid sjukdom,
5387 arbetslöshet och föräldraskap - och där möjligheterna att trygga en juste arbetsmiljö förbättras.
5388
5389 att svenska myndigheter alltid ska ställa samma krav och förväntningar på kvinnor och män
5390 och att bidrag utbetalas till båda parterna i en parrelation.
5391
5392 att de rättsvårdande myndigheterna ska ges ökade och riktade resurser och kunskaper för
5393 bekämpningen av det hedersrelaterade våldet och förtrycket.
5394
5395 att Polisen får ett särskilt uppdrag att kraftfullt, varaktigt, uthålligt och synligt bekämpa
5396 hedersrelaterade brott, vilket har en starkt normbildande effekt.
5397
5398 att lagföring måste ske av alla hedersrelaterade brott mot frihet och frid.
5399
5400 att Socialtjänsten måste förstärkas och ges ökade riktade och resurser för bekämpningen av
5401 hedersrelaterat våld och förtryck.
5402
5403 att Socialtjänsten ska utbildas och stärkas för att den sociala lagstiftningen i hela dess vidd,
5404 bl.a. med möjligheter så som mellantvång, utreseförbud och omhändertagande av utsatta barn,
5405 ska utnyttjas fullt ut.
5406
5407 att det ska tas fram stödprogram för de vårdnadshavare som vill bryta hederskulturen.
5408
5409 att organisationer eller andra som bidrar till hedersförtryckande normer eller kriminella
5410 klanstrukturer ska bekämpas och eventuella offentliga bidrag och tillgång till offentligt ägda
5411 lokaler dras in.

5412
5413 att personal inom skolan och förskolan utbildas inom hederskultur för att snabbare upptäcka
5414 och agera vid på tecken kring hedersvåld.
5415
5416 att kommuner ska tillhandahålla samma service i alla stadsdelar i landets städer - resurssvaga
5417 områden ska förvänta sig samma skötsel av offentliga miljöer och värnande av stadsmiljön.
5418
5419 att renhållning och skötsel av offentliga miljöer förstärks, inklusive ett program för att
5420 inspektera miljön i trappuppgångar och utemiljöer hos privata hyresvärdar för att förbättra hur
5421 underhåll och renhållning hos privata värdar bidrar till den offentliga miljön.
5422
5423 att en nationell investeringsplan med upprustningsfond bestående av både privat och offentligt
5424 kapital initieras, med 10 strategiskt utvalda platser i utsatta områden, av typen Järvafältet, som
5425 identifieras som en nationell angelägenhet med mål att skapa tätare stadsnära boendemiljöer
5426 med stadsmässiga kvaliteter och blandade upplåtelseformer.
5427
5428 att allmännyttan får minskade krav på affärsmässighet i hyreskontrakt för lokaler och istället
5429 ett tydligt ansvar för att öka utanförskapsområdenas attraktivitet genom fler
5430 näringsverksamheter i marknivå.
5431
5432 att privata hyresvärdar som bidrar till att öka området attraktivitet genom verksamhet som är
5433 tillgänglig för de som rör sig i området kan tilldelas en särskild tidsbegränsad stimulans.
5434
5435 att verka för mer blandade upplåtelseformer i utanförskapsområden genom att uppmuntra
5436 subventionerade egnahemsköp och strategiska ombildningar.
5437
5438 att förtäta storstädernas miljonprogramsområden med stadsmässiga kvaliteter, arbetsplatser
5439 och fastigheter med blandade upplåtelseformer för boende
5440
5441
5442 **Distriktets yttrande:**
5443 Distriktsstyrelsens svar:
5444
5445 Denna motion är gemensamt undertecknad av distriktsstyrelsen i Stockholms stad som står
5446 bakom den i dess helhet.
5447
5448 Därför föreslår distriktsstyrelsen stämman:
5449
5450 - Att bifalla motionen
5451
5452 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:
5453
5454 - Att avslå att-sats 22
5455 - Att i övrigt bifalla motionen
5456
5457
5458
5459

5460 **9.48: Intergationspolitik**

5461 *Mattias Peterson, Upplands-bro, Stockholms län*

5462 *Tony Haddad, Järfälla*

5463 *Stefan Bergström, Sundbyberg,*

5464 *Pamela Salazar, Järfälla*

5465

5466

5467 Idag finns det enligt polisen 61 utsatta områden i Sverige. Mer än var tjugonde svensk, över
5468 500 000 människor och 5,6% av Sveriges befolkning, bor just där. Ett utsatt område
5469 definieras, enligt polisen, av ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av låg
5470 socioekonomisk status, parallella samhällsstrukturer och kriminalitet. Detta korrelerar starkt
5471 med bland annat dödliga skjutningar, den ökade oron och otryggheten inför lokalsamhället
5472 samt den sociala ordningen i just dessa områden.

5473 I utsatta områden är individens möjligheter till självständighet, och därmed frihet, väsentligt
5474 begränsade. Dessutom är bidragsberoendet fyra gånger så stort som i Sverige i helhet. Detta i
5475 kombination med låg utbildningsnivå samt sämre språkkunskaper medför knappa
5476 förutsättningar för en god etablering och integrering i samhället. Istället är här trångboddhet
5477 vanligt förekommande samtidigt som alternativa samhällsstrukturer, också med religiös
5478 fundamentalism, växer vilket redan skapat strukturer som är helt fränkopplade rättsstaten.

5479 Andelen unga som slutför sin gymnasieutbildning är markant lägre i socialt utsatta områden
5480 jämfört med elever från områden med bättre förutsättningar. Detta får graverande
5481 konsekvenser långsiktigt för alla dessa unga, men också för samhället i stort vilket spår på den
5482 redan befintliga djupa segregationen.

5483 Ansvaret för att lösa situationen faller idag i huvudsak på enskilda kommuner vilka många
5484 gånger gör ett mycket bra arbete med knappa resurser, och utan alla de verktyg som behövs
5485 för att lösa den växande problematiken, en problematik som också får konsekvenser långt
5486 över kommungränser. Det är statens ansvar att säkerställa att rättssamhället har tillräckliga
5487 resurser och här måste göras mycket mer, men kommunerna behöver också stöd för att klara
5488 sitt uppdrag att ge barn och ungdomar i utsatta områden bästa möjliga förutsättningar till en
5489 bra start i livet samt att det ska finnas arbete till dem som behöver det.

5490 Det behövs en nationell strategi för att omvända utsatta områden till fungerande stadsdelar där
5491 alla som bor ges samma grundförutsättningar som andra. Den nationella strategin måste ta
5492 sikte på att avsevärt minska arbetslösheten i dessa områden, säkerställa en likvärdig skola där
5493 extra insatser måste göras för att stärka det svenska språket samt stärka tryggheten genom att
5494 både öka den polisiära närvaron, stärka rättsväsendet och öka insatserna mot den
5495 våldsbejakande kriminaliteten och extremismen.

5496 Det behövs också ett tydligt mål att det senast år 2030 inte längre ska finnas några områden
5497 som definieras som utsatta. Allt annat är ett svek mot de över 500 000 svenskar som bor just i
5498 dessa områden.

5499 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5500

5501 att Centerpartiet ska verka för att det tas fram en nationell strategi för att omvandla och

5502 omklassificera utsatta områden till säkra och trygga stadsdelar senast 2030.

5503
5504 att Centerpartiet ska verka för att staten tar sitt ansvar och bidrar med resurser i detta arbete.
5505

5506
5507 **Distriktets yttrande:**
5508 BESLUTADES att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att bifalla motionen.
5509

5510

5511 9.49: Kommunpolis

5512 *Rune Thyselius, Stockholm, Stockholms stad*

5513 *Ludmila Stefankova,*

5514

5515

5516 **Problem**

5517 Otryggheten ökar i vårt samhälle, och i mitt uppdrag som nämndeman ser jag tydligt
5518 följderna. Brottsligheten blir både mer omfattande och mer avancerad. Polisen maktar inte
5519 med, och tvingas prioritera. Prioritera upp skjutningar och annan allvarlig brottslighet, och
5520 prioritera ner den dagliga trygghetskapande verksamheten på gator och torg. Mängdbrott
5521 som snatteri, misshandel, stölder och skadegörelse beivras sällan eller inte alls. Otryggheten
5522 ökar. Handlare blir desperata.

5523 Så kan vi inte ha det! Det anser kommunpolitiker runt om i landet. Därför ökar antalet
5524 kommunala ordningsvakter. Nu har vi den märkliga situationen att Polisen skall ge tillstånd
5525 för kommunala ordningsvakter, och sådana beviljas långt ifrån alltid. Stockholms Stad har
5526 därför börjat anställa kommunala väktare istället, i ett försök att kringgå detta. Uppenbarligen
5527 fungerar inte systemet. Stadens försök att skapa trygghet motarbetas av den statliga
5528 myndigheten Polisen.

5529 Väktare har mindre befogenheter än ordningsvakter, men lika lång (kort!) utbildning, tre
5530 veckor. Det ger inte en tillräcklig grund för mer långtgående befogenheter, mer måste till.

5531 **Kommunpolis**

5532 Min utgångspunkt är helt enkelt att lokala trygghetsfrågor är just lokala, och den statliga
5533 polisen är just statlig och skall syssla med bekämpning av svårare brott, medan
5534 kommunpolisen skall svara för tryggheten såsom den upplevs av medborgarna lokalt.

5535 En kommun skall därför kunna anställa egna Kommunpoliser som komplement där den
5536 statliga polisen inte kan ge den trygghet som kommunens innevånare kräver.

5537 Kommunpoliser skall kunna gripa misstänkta på samma sätt som den statliga polisen, men
5538 inte genomföra svårare utredningar, och behöver en utbildning som motsvarar detta, säg 6 –
5539 12 månader. Arbetssättet kan motsvara polisens framgångsrika projekt Snabb Lagföring, där
5540 man genomför enklare utredningar på plats, med åklagare närvarande digitalt.

5541 Nu har jag pratat om detta ur ett storstadsperspektiv, men bristen på poliser är ett stort
5542 problem även i våra glesbygdsområden. När avstånden är stora kan det ta lång tid för polisen

5543 att komma till platsen, och misstänkta förövare har hunnit långt bort. Medborgarna kan inte
5544 lita på att polisen kommer när den behövs – tryggheten finns inte.

5545 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5546
5547 att Centerpartiet lägger fram en partimotion i riksdagen syftande till att utreda införande av
5548 Kommunpoliser, inklusive befogenheter och utbildning.

5549
5550 att Centerpartiet lägger fram en partimotion i riksdagen syftande till att ta bort
5551 tillståndsplikten för kommunala ordningsvakter.

5552

5553

5554 **Distriktets yttrande:**

5555 Distriktsstyrelsens svar:

5556

5557 Distriktsstyrelsen välkomnar att motionären lyfte denna viktiga och angelägna fråga. Att
5558 skapa trygghet och beivra brottslighet är i allra högsta grad samhällets grundpelare. Många
5559 kommuner tåmpas med trygghetsproblem och i egenskap av lokalpolitiker vill man förstås
5560 göra vad man kan för att hantera de utmaningar som medborgarna upplever. Därför anställer
5561 och anlitar många kommuner idag egna ordningsvakter. I Stockholms stad har en helt egen
5562 organisation byggt upp med kommunala mobila ordningsvakter. Eftersom dessa
5563 ordningsvakter bara får verka inom vissa områden har Stockholms stad nu också beslutat att
5564 anställa egna väktare, för att få möjlighet att verka inom alla de områden där
5565 trygghetsskapande insatser behövs.

5566

5567 Denna ordning säger en hel del om behovet av en reform som gör att kommuner får anställa
5568 egna poliser.

5569

5570 Distriktsstyrelsen vill poängtera att det ofta råder en viss begreppsförvirring där frågan om
5571 kommunpolis diskuteras. Kommunpoliser finns i nuvarande polisorganisation av avser poliser
5572 som är knutna till en kommun och arbetar trygghetsskapande nära kommunens ledning. Det
5573 som åsyftas i detta förslag är att kommuner, jämte staten, ska ha möjlighet att anställa poliser.

5574

5575 Därför föreslår distriktsstyrelsen stämman:

5576

5577 - Att bifalla motionen

5578

5579 Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

5580

5581 - Att bifalla motionen

5582

5583

5584

5585 **9.50: Integrationspolitik**

5586 *Förbundsmotion CUF*

5587

5588 Ett av tillvägagångssätten för att uppnå en så bra migrationspolitik som möjligt är genom en
5589 god integrationspolitik. En god integrationspolitik präglas däremot inte av särskilda
5590 regleringar och krav, utan baserar sig snarare på att samhället i stort fungerar bra. Samtidigt är

5591 det viktigt att betona att integration sker då samhället erbjuder tydliga incitament och vägar
5592 för att kunna etablera sig i landet.

5593

5594 Denna motion syftar till att föreslå konkreta förslag för ett förbättrat samhälle, rörande
5595 välfärds-, försörjnings-, språk- och medborgarskapsfrågor.

5596

5597 Ett effektivt sätt att integreras in i det svenska samhället är att behärska språket. Visserligen
5598 kommer man långt även på sina färdigheter i det engelska språket i Sverige, men det där lilla
5599 extra steget nås bäst av att kunna svenska. Centerpartiets politik på integrationsområdet måste
5600 därför främja att samhället tillhandahåller möjligheter för människor att utveckla sig språkligt
5601 – både på svenska och sitt eget modersmål.

5602

5603 En god undervisning i svenska för invandrare är en nödvändig nyckel för att Sverige ska
5604 kunna erbjuda effektiva och ordentliga integrationsmöjligheter in i det svenska samhället. Att
5605 värna och förbättra SFI-undervisningen är därför oerhört viktigt, men idag har Sverige en stor
5606 lärarbrist i allmänhet, och lärarbrist på behöriga lärare i svenska som andraspråk i synnerhet.
5607 Centerpartiets Ungdomsförbund föreslår därför att Centerpartiet bör verka för att inrätta
5608 snabbspår för utbildningen till SFI-lärare. Vidare föreslår även CUF att SFI reformeras till att
5609 även innefatta undervisning i samhällskunskap, i syfte att ge kunskaper om demokrati- och
5610 rättighetsfrågor i Sverige.

5611

5612 Men det räcker inte bara med en god SFI-undervisning. En hel del språkforskning visar att ju
5613 fler språk en människa behärskar, desto enklare blir det att senare lära sig nya språk. Därför är
5614 det viktigt att vi fortsätter betona vikten av en god modersmålsundervisning i Sverige.
5615 Centerpartiets Ungdomsförbund föreslår därför att Centerpartiet ska verka för att Skolverket
5616 tar fram tydligare kvalitetskrav för modersmålsundervisningen, som huvudmännen därmed
5617 ska arbeta efter. Detta i syfte att upprätthålla och garantera kvalitén av
5618 modersmålsundervisningen, samt att avsikten med densamma uppfylls.

5619

5620 Vidare är det viktigt att poängtera att allt integrationsarbete inte kan eller för den delen bör
5621 ske från statligt håll. För att garantera en ordentlig och heltäckande integrationsprocess bör
5622 civilsamhället få en större roll i detta arbete. Centerpartiets Ungdomsförbund menar därför att
5623 Centerpartiet bör verka för att större del av integrationsprocessen görs i samverkan med
5624 civilsamhället.

5625

5626 Vägen till en fullständig integration är självförsörjning. Det är på jobbet man lär känna nya
5627 kollegor, utvecklar sitt språk och genom självförsörjning står var och en av oss på egna ben.
5628 Resan till ett eget jobb är idag alldeles för lång och för många hamnar utanför. Arbetslösheten

5629 bland utlandsfödda är nästan 3 gånger så hög som bland inrikesfödda och det tar i genomsnitt
5630 12-13 år för hälften av alla utrikes födda att uppnå självförsörjning. Det krävs därför konkreta
5631 och gedigna satsningar som att det nuvarande etableringsprogrammet görs obligatorisk så att
5632 varje enskild individ lättare når självförsörjning.

5633 Vidare borde företag som bidrar till att deras anställda förbättrar sina svenskkunskaper
5634 uppmuntras. En god kunskap i svenska är väsentligt för att minska avståndet till samhället.

5635

5636 Att värna asylrätten och den fria rörligheten är viktigt – framförallt för liberaler. Ett tydligt
5637 motiv för att vilja integrera och etablera sig i Sverige bör vara tillgången till vår generösa
5638 välfärd. Full tillgång till den skattesubventionerade välfärden måste därför villkoras till de
5639 som är medborgare, med en successiv infasningsperiod för de som har permanent
5640 uppehållstillstånd. Centerpartiets Ungdomsförbund föreslår därför att Centerpartiet bör verka
5641 för att det bör tillsättas en utredning om hur ett system för kvalificeringar i välfärden kan
5642 utformas. Det bör dock konstateras att alla som befinner sig i Sverige, även illegalt, fortsatt
5643 ska ha rätt till grundläggande vård. Papperslösa barn bör således också ha rätt till utbildning,
5644 eftersom de inte själva kan ta ansvar för sin situation.

5645

5646

5647 Dagens system för urvalsprocesser till grundskolan är ojämnt och spär på segregationen.
5648 Idag får vårdnadshavare rätt att placera barn i skolkö den dagen de föds. Detta innebär i
5649 realiteten att barn födda i januari har större chans att komma in på en bättre skola, än ett barn
5650 född i november. Vidare innebär det att barn som är födda i Sverige har större chans att
5651 komma längre fram i skolkön än de som inte är födda i Sverige. Därför föreslår Centerpartiets
5652 Ungdomsförbund att Centerpartiet bör verka för att decentralisera beslutet för hur
5653 urvalsprocesser till grundskolan görs, till huvudmannen. Detta i syfte att skapa variation bland
5654 urvalsmetoder, vilket i sig kommer motverka de luckor i dagens kösystem som leder till
5655 segregation.

5656

5657 Målet för en lyckad integration måste vara ett medborgarskap. Ett medborgarskap bör vara
5658 något man kontinuerligt arbetar emot. Därför är det viktigt att betydelsen av medborgarskapet
5659 stärks. Medborgarskapsceremonier kan utgöra en viktig del av att stärka innebörden av
5660 medborgarskapet och viljan att arbeta emot detsamma. Medborgarskapsceremonins status och
5661 vikt bör således stärkas för att visa respekt för de individer som vill bli svenska medborgare.
5662 Vidare bör dessa ceremonier samordnas under länsstyrelserna.

5663

5664 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5665

5666 att Centerpartiet verkar för att SFI-utbildningen reformeras för att inkludera både studier i
5667 svenska språket och samhällskunskap.

5668

5669 att Centerpartiet verkar för att inrätta snabbspår och en karriärtrappa för SFI-lärare.
5670
5671 att Centerpartiet verkar för att Skolverket tar fram tydligare kvalitetskrav för
5672 modersmålsundervisningen, vilka huvudmännen ska arbeta efter. Detta i syfte att upprätthålla
5673 och garantera utbildningens kvalitet.
5674
5675 att Centerpartiet verkar för att större del av integrationsprocessen görs i samverkan med
5676 civilsamhället.
5677
5678 att Centerpartiet verkar för att skapa ekonomiska incitament för företag som erbjuder
5679 svenskundervisning till sina anställda.
5680
5681 att Centerpartiet verkar för att Arbetsförmedlingens 'etableringsprogram' övertas av privata
5682 arbetsförmedlare i samband med avvecklandet av Arbetsförmedlingen.
5683
5684 att Centerpartiet verkar för att etableringsprogrammet görs obligatoriskt för alla nyanlända
5685 med uppehållstillstånd mellan 20 och 65 år.
5686
5687 att Centerpartiet verkar för att utreda hur ett system kring kvalificering in i välfärden skulle
5688 kunna utformas.
5689
5690 att Centerpartiet verkar för att beslutet om valet av urvalsprocess till grundskolan ska ligga på
5691 den enskilda huvudmannen. Detta i syfte att, genom en decentraliserad skolpolitik, skapa
5692 variation i skolornas antagningssystem, och således bekämpa segregationen.
5693
5694
5695 att Centerpartiet verkar för att vikten av medborgarskapsceremonier förstärks, då de kan
5696 utgöra en viktig del för att stärka innebörden av medborgarskap.
5697
5698 att Centerpartiet verkar för att ansvaret för medborgarskapsceremonier överförs från
5699 kommunerna till länsstyrelserna. De kommuner som vill ska fortsatt kunna erbjuda
5700 medborgarskapsceremonier.

5701

5702

5703 9.51: Intergationspolitik

5704 *Hans Karlson, Stockholm, Stockholms stad Rinkeby-Kista Stadsdelsnämnd*

5705 **INTEGRATION OCH INKLUDERING I OCH MED JÄRVA**

5706 Motionen baserar sig på intervjuer med företagare, entreprenörer, opinionsledare eller
5707 opinionsbildare och som är verksamma eller boende i Järva.

5708 Denna motion kan läggas till den motion som heter "Så ska vi vända våra
5709 utanförskapsområden" och som är inlämnad av Centerpartiet i Stockholm Stad.

5710 Vissa av nedanstående förslag till aktiviteter kan startas direkt och andra behöver
5711 förberedelser. Vissa förslag till aktiviteter kan avslutas inom ett halvår och andra tar två, fem
5712 eller tjugo år att genomföra. Vissa aktiviteter kräver nya samarbeten. Några aktiviteter kräver
5713 snabba politiska beslut. Andra aktiviteter omfattar folkbildning och kunskapslyft.

5714 Att varje person beslutar sig för att varje dag eller vecka inkludera en ny person i sitt liv är en
5715 mycket bra bas för total integration.

5716 ”Om det går bra för ungdomar i orten går det också bra för företagen.” Citat Armans
5717 Blommor i Husby.

5718 · Största utmaningen är ATT SKAPA TILLIT – att skapa en autentisk dialog!

5719 · PROJEKT är ett dödsdömt ord!

5720 · ACTION NOW!

5721 · Enligt Ali Abdukadir: 1) Att verkligen visa att man bryr sig! 2) Att GÖRA NU! 3) Att
5722 satsa på förskola och skola!

5723 · Prioritera barn och ungdomar.

5724 · Politiker ska visa och uttala VISIONER och DRÖMMAR om framtidens Järva.

5725 · Politiker och tjänstemän saknar förståelse för entreprenörsanda

5726 · Stopp för budget- och ekonomistyrning hos kommunal och regionpolitiker. En verklig
5727 integration i Järva kräver långsiktighet i ekonomistyrning minst 3 – 5 år.

5728 · Alla måste sätta ner foten mot buset!

5729 · Integrationsarbetet måste starta i förskolan och skolan.

5730 **FÖRÄLDRAANSVAR – ”Föräldrar har det största ansvaret.”** De lär inte sina barn vad
5731 som är rätt och fel. Föräldrar behöver mer makt över sina barn. De ska kunna barnen i öronen
5732 utan att vara rädda för att socialen ska ingripa.

5733 **UNGDOMAR – ”Hur ska man få ungdomar att känna sig inkluderade?”** Merparten av
5734 ungdomarna har lyckats väl med sin integration i Sverige. Man önskar fler mötesplatser för
5735 ungdomar och unga kvinnor. Stor kulturkrock mellan dem själva, deras föräldrar, samhället
5736 och skolan. Skoluniform? Ungdomar kan vara ambassadörer för förändring.

5737 **SVENSK KULTUR OCH SVENSKA VÄRDERINGAR – Alla behöver förstå den**
5738 **svenska kulturen, historien och värderingarna** inklusive svenskarna själva! Material för
5739 denna folkbildning finns hos Hans Karlson som också är upphovsman till denna motion.

5740 **FYSISK MILJÖ – ”Ingen verkar bry sig längre.”** Mer belysning, fler kameror,
5741 uppfräschning, ombyggnad och nybyggnad. Nedskräpning, dålig renhållning och råttor, vilket
5742 måste åtgärdas omgående. Både kommunen och fastighetsägare har ett stort ansvar.
5743 Workshops om nedskräpning och hållbarhet till medborgarna. Ungdomar kan vara
5744 ambassadörer för förändring. Kontinuerliga trygghetsaktiviteter för medborgare och alla som
5745 arbetar i orten.

5746 **TRYGGHET – Otryggt för kvinnor och barn. Tryggheten har blivit bättre.** Detta genom
5747 mer bevakning, kameror, polis, vakter och trygghetsvärdar. Men polisen behöver vara mer

5748 synlig, regelbundna, kontinuerliga och informella – mänskliga. Polisen och p-vakter blir
5749 eskorterade i sitt arbete – SJUKT! Biblioteken anser sig inte vara utsatta för bus. Poliser och
5750 vakter måste lära sig att visa mänskliga sidor inte bara vara auktoriteter. Att kunna situations-
5751 och personanpassa både sin ledarroll och sin chefsroll är centralt.

5752 **POLISEN – Polisen bör visa mänskliga personlighetsdrag.** De behöver vara mer synliga,
5753 regelbundna, kontinuerliga och informella. Man behöver sätta ned foten mot buset! Polisen är
5754 alldeles för hård eller alldeles för mjuk - sällan lagom mot ungdomarna. Nytt straff skulle
5755 kunna vara samhällstjänst i respektive hemländer – billigare, smidigare och mer effektivt!
5756 Snatterier anmäls inte länge till polisen – alltför långsamt och byråkratiskt. Tiggare bort i
5757 Järva! Klaner som skapar egen rättvisa finns inte i Järva!

5758 **FASTIGHETER OCH FASTIGHETSBOLAG – ”Orten behöver fräschas!”**
5759 Trångboddhet är mycket vanligt. Allmännyttan och flera andra fastighetsägare anses som
5760 seriösa, långsiktiga och hållbara. Men det finns också fastighetsbolag som tänker enbart
5761 kortsiktig vinst utan att investera i utveckling och förbättringar. Finns dock förvaltare på
5762 samtliga fastighetsbolag som säljer hyreskontrakt svart! Kvalitetssäkring genom krav på
5763 värderingsarbete internt hos fastighetsägarna. Offentlig finansiering som stöd för förbättringar
5764 till seriösa fastighetsägare.

5765 Fler ekonomiska morötter även för privatpersoner, t ex för att köpa en BRF. Alla vill flytta
5766 från orten och de som kan gör det också. Ständig inflyttning av ”nya nyanlända”. Hyresrabatt
5767 till etniska svenskar som flyttar till orten. Ekonomiska morötter till entreprenörer som
5768 etablerar och flyttar sin verksamhet till orten. Ge studenter på alla universitet och högskolor i
5769 uppdrag att skapa och även starta integrationsprojekt (förslag till) för orten och för
5770 ”svennebananer”. Uppmuntra friskolor och ”fridagis” att etablera sig i orten, Dock ej
5771 konfessionella skolor!

5772 **FÖRSKOLA OCH SKOLA – Största satsningen inom hela integrationsfrågan är att**
5773 **prioritera förskola och skola!** Enligt studenterna själva som är knutna till orten ges
5774 förslagen: 1) Hjälpa alla att få gymnasiekompetens, 2) Mindre klasser samt 3) Lärhjälpa. Se
5775 även separat förslag.

5776 **MIGRANTERS AUKTORITÄRA VÄRDERINGAR – ”Många migranter är**
5777 **auktoritetsstyrda från sina hemländer och tror även att svenska beslutsfattare och**
5778 **politiker är det samma.”** Man tror att svenska politiker kan agera ensamma och enväldiga.
5779 Vidare tycker man att det är OK med ”ministerstyre” eller att militära eller religiösa ledare
5780 ska gå in och ”styra upp politikerna”. Detta är en kunskapsbrist som bör åtgärdas. Föreslagna
5781 motton är: enkelt, tydligt och klart. Källa är bl a World Values Survey.

5782 **KORTSIKTIG OFFENTLIG FINANSIERING AV PROJEKT – ” Svenska politiker i**
5783 **kommuner och regioner har förkärlek för kortsiktig ekonomi- och budgetstyrning ett år**
5784 **i taget.”** Projekt eller program för inkludering och integration bör inte ha kommuner eller
5785 regioner som huvudmän. Svensk byråkrati och regelverk överdrivs som också missgynnar
5786 programmen syfte och måluppfyllnad. Politiker har eller visar sällan eller aldrig drömmar,
5787 värderingar eller visioner! Programmen behöver även ha en holistisk ansats och ett holistiskt
5788 genomförande. Källa är Fryshuset och Åhus-modellens erfarenheter i Danmark. Kommuner
5789 och regioner kan i stället garantera bidrag, lån eller hyra för civilsamhällets organisationer.
5790 Slutsatsen blir enbart garanterat långsiktigt finansierade program där huvudmannen inte är
5791 kommunen.

5838
5839
5840
5841
5842
5843
5844

Centerpartiet i Stockholms stads distriktsstämma beslutade:

- Att instämma i motionens intentioner

5845 9.52: Bosättningslagen

5846 *Anne-Li Hilbert, Österåker, Stockholms län*

5847 *Tove Nyström Eriksson,*

5848 Det finns många exempel på nyanlända människor som tvingas lämna sin anvisade kommun
5849 efter två år när etableringstiden löper ut på grund av bostadsbrist. Människor som i många fall
5850 kan ha fått ett arbete, är egenförsörjande och har barn i förskola och skola där de äntligen fått
5851 en tillvaro med trygghet, vänner och en fungerande vardag. Det är ett trauma för den berörda
5852 familjen så klart men även för de vuxnas arbetskamrater, barnens klasskamrater och lärare
5853 samt de nätverk familjen lyckats skapa under två år. Detta kan inte på något sätt vara förenligt
5854 med barnkonventionen som säger att vi ska se till barnens bästa.

5855 Dessa människor har kommit en bra bit på vägen i integrationsprocessen när brist på bostad
5856 gör att de tvingas lämna kommunen för att finna en kommun där de hittar bostad istället men
5857 tappar samtidigt sitt arbete de funnit och tryggheten i tillvaron.

5858 Det finns ingen som tjänar någonting på denna rundflyttning av människor som är ett stort
5859 hinder för att få integrationen att fungera. Det skapar tragedier i människors liv, det är en
5860 bromskloss för integrationen och det ger kommuner ökade kostnader i försörjningsstöd sett på
5861 totalen.

5862 Det finns kommuner som av god vilja förlängt tvåårsregeln till fyra år men jag ser två
5863 problem med det. För det första finns risken att hamna i samma situation igen fast två år
5864 senare när familjen är ännu mer etablerade i en kommun och ett uppbrott ger ännu större
5865 konsekvenser och förlorad tid. För det andra tycker jag det är problematiskt med att olika
5866 kommuner ger nyanlända olika förutsättningar. Det ska inte upplevas som att man drog en
5867 vinstlott eller en nitlott beroende på vilken kommun en nyanländ familj anvisas till.

5868 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5869 att Centerpartiet verkar för en förändring i bosättningslagen så att människor får rätt att stanna
5870 i sin anvisade kommun när de har ett arbete de kan betala skälig hyra med.

5871 att Centerpartiet verkar för att barn och unga som har en fungerande skolgång har rätt att
5872 stanna kvar i sin anvisade kommun tillsammans med sin familj.

5873 att Centerpartiet verkar för att fler inkomstkällor så som olika anställningsformer ska räknas
5874 som giltig inkomst vid ansökan om bostad i kommunala bostadsbolag.

5875 att Centerpartiet verkar för att försörjningsstöd ska vara en giltig inkomstkälla vid
5876 bostadsansökningar i kommunala bostadsbolag.

5877 att Centerpartiet verkar för en förändring i ersättningsystemet till kommuner där prestation är
5878
5879
5880
5881
5882

5883 det som genererar intäkt, tex förstahandskontrakt på bostad och/eller anställning.

5884

5885

5886 **Distriktets yttrande:**

5887 BESLUTADES att bifalla distriktsstyrelsens förslag och därmed, att avslå motionen.